דבר

יום שבת, כ"ז בכסלו תשמ"ז, 29 בדצמבר 1986 ● גליון 19002

היום 12 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר

● נשק גרעיני: היו דיבורים מעולם / אלי טייכר
● „דיבוק פלשתינאי" מימין / חגי אשר
● תחזית לקויה מסינגפור / דנקה הרניש
● מדי מצפון / אוריאל בן־עמי
● ימאני שילם המחיר / אלי ארום
● על הדשא (עמ' 10); כוכבים ולילות (עמ' 12)

מזג האויר

גשם יורד בצפון הארץ ויתפשט במשך היום במרכזה. רוחות עזות ינשבו ויהיה אביך.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 4°-9°, רמת־הגולן: 3°-8°, צפת: 2°-6°, טבריה: 7°-14°, נצרת: 5°-10°, עפולה: 7°-13°, שומרון: 6°-11°, תל־אביב: 9°-16°, לוד: 7°-14°, ירוחם: 6°-16°, עזה: 8°-15°, באר־שבע: 5°-15°. אילת: 8°-18°.

בישיבה לילית הוחל בבישול חבילה חדשה: הקפאת שכר ומחירים, הקלות מס ופיחות(?)

חברי הא הסטודנטים והדור הצעיר של מפ"ם בתל־אביב הפגינו אתמול מול הבורסה לניירות־ערך נגד ההצעה הכלכלית החדשה ובעד הטלת מס על רווחי הון.

מאת שלמה קרמר, מפרי הכלכלי של „דבר" בירושלים

בישיבה לילית בבית מסלסקס ראש הממשלה שמעון פרס, בהשתתפות שר האוצר משה נסים, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר וראש האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, החל אמש „בישולה" של עיסקת חבילה חדשה בין הממשלה וההסתדרות – ובהמשך גם המעסיקים.

על הפרק בישיבת הנישוש הראשונה עמדה הקפאת השכר, ואולי אף השעיית הסכם תוספת־היוקר לזמן קצוב; הקלות במס־הכנסה לעובדים; הקפאת מחירים והוזלת עלות העבודה למעסיקים על־ידי הפחתה נוספת ברמי הביטוח הלאומי למעביד.

האוצר ובנק ישראל כבר הציגו את עמדתם בציבור, שירידת רווחיות היצוא נובעת מגידול בעלויות השכר, ושמירת התחזיות מחוגית, לדעתם, בהוזרת השכר ברוסו, ולפי העמדות הרווחות בבנק־ישראל ובאוצר, המשך הקפאת שער החליפין כמכשיר עיקרי ליציבות תביא בהכרח לפיטורי עובדים בענפי היצוא ו/או לצמצום השכר.

באוצר ובבנק־ישראל מעוים, שההסתדרות תגלה הבנה לסכנת

(המשך בעמוד 2)

מסקנות דו"ח הריש על פרשת השב"כ:

שמיר לא הורה להרוג ולא אישר בידוי ראיות

מאת שרגא צימוקי וחיים מלמן, מפרי „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר לא נתן הנחיה לתרגל את המחבלים, שהשתלטו על האוטובוס לאשקלון ולא נתן הנחיה לביצוע הראיות לאחר המעשה. אלה עיקרי מסקנות הדו"ח בן 65 העמודים של המשפטנים בראשות היועץ המשפטי לממשלה, יוסף הריש, שנמסר אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר, למפלא מקסי שמעון פרס, לשר הבטחון יצחק רבין ולשר המשפטים אברהם שריר.

צוות המשפטנים, שמינה לשם כך הרש, דן בשתי סוגיות. האם ניתנה בראש הממשלה, בפני שמעון ראש השב"כ לשעבר, אברהם שלום, שעל־פיה היתה לו סמכות להחליט על חיסול המחבלים בקו 300. הסוגיה השניה היתה, האם היה גיבוי של הדרג המדיני לביצוע הראיות, לאחר מעשה.

מסקנת המשפטנים היא שבשני המקרים שנחקרו לא נתן יצחק שמיר מעולם היתר מיוחד או כללי לחיסול המחבלים ולא נתן הנחיה לפרשת בידוי הראיות.

הבחון קובע במפורש במסקנות רבים בדו"ח, כי אין לקבל את דבריו של ראש השב"כ דב הסבריו הם בלתי סתירים על הדעת לחלוטין.

הדו"ח אינו מאמץ לשלום.

צוות המשפטנים ברק את מעצרו של אברהם שלום, שלפיה אמר ליצחק שמיר, יומיים לאחר הריגת המחבלים, שהוא ראש השב"כ נתן הוראה לחסלם. הטענה ששמיר ידע על הפרשה מתבוללת.

במסקנות צוות החקירה עולה, כי מיד לאחר הריגתם אמר שלום לשמיר, כי המחבלים חוסלו עליפי הוראה של שר הבטחון דאז משה ארנס. למחרת הוצבל שלום לפני ארנס ואמר, כי חל בלבול. קבה הוצי לאחר מכן, בעת חקירתו המשטרה, שכנו בביצוע שלום על הוראה הזו ועל כן קבע צוות המשפטנים, כי אינו מאמין בכלל לגרסתו.

נראה לביצוע הראיות אמרו אנשי השב"כ, כי פעלו על מנת הנחה כי יש גיבוי של הדרג המדיני

(המשך בעמוד 2)

גורם כלכלי בכיר מזהיר מפני אבטלה

מאת שלמה קרמר, מפרי הכלכלי של „דבר" בירושלים

גורם כלכלי בכיר מאוד בממשלה הזהיר מפני מצב של אבטלה, בעקבות הירידה ברווחיות היצוא, אשר תחייב פיטורי עובדים נרחבים בענפי היצוא.

האפשרות היחידה למניעת פיחות היא הורדת השכר, שאם לא כן, תעמוד בפני היצואנים אפשרות אחת בלבד והיא פיטורי עובדים.

לדעת אותו גורם, עשוי הפיחות לבטל את היציבות שהושגה, אם השלכותיו על המחירים לא תעקרנה מהשכר ועל כן עדיף להסתדרות להסכים להפחתת שכר מראש, מאשר להמתין לגלי פיטורים, אשר יביאו את העובדים, כלשונו של אותו גורם בכיר: „שיתוגנו לצער של פיחות מעוקר משכרם".

רבין: לא הושגה פשרה בנוגע לתקציב הבטחון

מאת יוסי מלמן, מפרי המדיני של „דבר"

שר הבטחון יצחק רבין טוען, כי לא הושגה שום פשרה עם משרד האוצר בקשר לתקציב הבטחון.

בצאתו אתמול מישיבת הממשלה טען רבין, כי הפער בעמדות שני המשרדים נותר בעינו. לדבריו, פנעו הקיצוצים בקציב בשנים האחרונות בפרוייקטים חשובים, במיוחד במחקר ופיתוח של אמצעי לוחמה חדישים, מערכת הבטחון לפיכך אינה יכולה לספוג קיצוץ נוסף היא תובעת תוספת לתקציב.

אם יוחלט על קיצוץ נוסף

הסת' המורים מאיימת בהשבתת בתי־הספר

מאת יעל פישביין, מפרת „דבר" לענייני חינוך

מועצת הסתדרות המורים התבטאה אתמול לכיצוק חירום כדי להחליט על עמדת הסתדרות המורים נוכח האיום בקיצוץ נוסף של כ־46 מיליון ש"ח בתקציב החינוך.

המועצה הסמיכה את הנהלת הסתדרות המורים להיאבק נגד הנוכנית עד כדי השבתת הלימודים.

הוחלט לפנות לחברי ועדת החינוך של הכנסת בקריאה לא לתת יד לתוכנית הקיצוצים. כן קראה המועצה למשרד החינוך לחזור בו מתוכניות הכוללות הצעות למימון תכני לימוד שקוצצו מכיסים של הנוגים ומהצעות לפגע בתנאי עבודת מנהלים ומורים, הכלולות בפרפורמות הנרחבות בימים אלה.

עם גירושו לאלג'יריה דרך שווייץ

רבין: הנייה – מבכירי מפקדי „פתח" בשטחים „הצלב האדום" ונציג בריטניה מגנים

מאת יוסי מלמן, מפרי המדיני של „דבר"

עורך העתון „רשעב" אכדם הנייה, שגורש אתמול מן הארץ דרך שווייץ לאלג'יריה, היה מבכירי המפקדים של ארגון „פתח" בשטחים ונמצא בקשר הדוק עם חליל אל־וזיר, הידוע בכינויו „אבו ג'יהאד", מפקד הזרוע הצבאית של אש"ף. כך גילה שר הבטחון יצחק רבין לממשלה אתמול, כשמסר להם על ההחלטה לגרש את הנייה.

נודע, כי ראשי „פתח" מתכוונים להמתין לו כשיגיע לאלג'יריה.

במסגרת פעילותו המשאית ב„פתח" ניסה הנייה להביא ליתר תיאום עם שאר הארגונים הפלשתינאיים והעביר כספים שהתקבלו ממפקדת ה„פתח" בירדן לעודמי טרור שונים בגדה. בין השאר, הוא היה קשור לכמה חוליות שביצעו מעשי רצח.

הנייה הובא אתמול לנמל התעופה בדרכו משטרה ישר אל בכש ממוס „סוויסאייר", שם המתין לו נציג „הצלב האדום"

(המשך בעמוד 2)

מינוי גור ליו"ר סו"ב יאושר ביום שני הבא

מאת דוים ביאור, מפר „דבר" לענייני עבודה

מינוי של שר הבריאות לשעבר מרדכי נור ליושב־ראש מועצת המנהלים של „סולל בונה" יאושר בישיבתה הקרובה של הוועדה המנהלת של חברת העובדים.

המינוי היה אמור להיות מאושר כבר היום, אך לבקשתו של נור נדחתה ישיבת הוועדה המנהלת ליום שני הבא, עקב התחייבויותיו הציבוריות.

המשבר הפוקד את „סולל בונה" עלה אתמול על סדר יומו של הוועד הפועל של ההסתדרות. ראש סיעת הליכוד, ח"כ יעקב שמאי, שאל בישיבה את המזכ"ל יצחק קיסר אם מתבוננת ההסתדרות לוותר לממשלה בנושא התבנית הכלכלית, בתמורה לסיוע שיקבל הקונצרן ההסתדרותי מהממשלה.

(המשך בעמ' 2)

ועדת חמישה תקבע מנכ"ל בנק „המזרחי"

מאת יואב יצחק, מפרי הכלכלי של „דבר"

ועדה בת חמישה חברים תתבקש לדון, להחליט ולהמליץ בפני דירקטוריון „בנק המזרחי" על מועמד לתפקיד מנכ"ל הבנק. כך הוחלט אתמול בדיון של דירקטוריון „בנק המזרחי".

חברי הוועדה הם חברים במועצת המנהלים של „בנק המזרחי". בראש הוועדה יושב חיים נריבי, המכהן כיום כיו"ר הדירקטוריון. חברים בה חגי פניני, יעקב יגון, אליעזר אלטר ואליה מידון, המשמשים כאמור כדירקטורים במועצת המנהלים של „המזרחי".

מועצת המנהלים התבנמה אתמול, לאור התפטרותו של מנכ"ל הבנק משה מן. הוועדה, שעל הקמתה הוחלט אתמול, תתבקש להכריע בין עמדות צמרת הבנק, הדרשת למנות מנכ"ל מתוך שלושת המישנים בבנק (מיכאל צבינר, יצחק חיכ; ואלי אונגר) לבין מועמדים אחרים מחוץ לבנק, כפי

(המשך בעמ' 2)

נבון בעד שילוב „קול השלום" ברשות השידור

מאת יעל אורמני, מפרת „דבר" בירושלים

שר החינוך יצחק נבון תומך בחיפוש דרכים לשילוב תחנת „קול השלום" של אייבי נתן כמסגרת רשות השידור.

עמדתו של שר החינוך נמסרה אתמול לאייבי נתן, לאחר שנתן פנה לשר וביקש את תמיכתו בעניין. אייבי נתן נאלץ להפסיק בימים האחרונים את שידורי „קול השלום", המשודרים זה 14 שנה מלב"ים, וזאת בשל סערות בים תוקים חמורים שנגרמו לציוד השידור של התחנה. לאחרונה התחשמל ומת מהנרס המשודרים של התחנה סיימון מקפידסון.

הצעתו של נתן, לפיה תשתלב „קול השלום" במסגרת שידורי „קול ישראל" התקבלה באופן חיובי גם ברשות השידור וגם במשרד התקשורת.

שתי נערות ירושלמיות, שהשמיעו אתמול קריאות עידוד לוענונו בפתח בית־המשפט בירושלים. (צילום: א.פ.)

שק אפור ומטריה אדומה לוועגונו

מרסתר בשק יוטה אפור ומוגן במטריה אדומה מובא מרדכי וענונו מבית־המשפט המחוזי בירושלים בידי אנשי משטרה. (צילום: יצחק הדרי)

מאת אוריאל בן עמי, סופר „דבר"

ב־6.00 בבוקר הגיעו הצלמים הראשונים, הכי תרוצים. לא לקחו סיכון, כדי לא לפספס את מרדכי וענונו, שעל־פי המידע היה צריך להגיע ב־8.30 בבוקר. אבל וענונו הוקהל בכר ב־5.00 בבוקר לבית־המשפט המחוזי בירושלים.

עשרות שוטרים ואנשי משמר הגבול עמדו בכוננות מיוחדת, למנוע מעשרות הצלמים הנכונים להתקרב. העתונאים, ברגיל מאודדים ממוג זה, ראיינו בחריצות זה את זה והחליפו פרשנויות על הנאמר מאחורי הדלתיים הסגורות.

באווירת העליצות והמסתדרין נשכח שמדובר בחשוד בבגידה ובאחת ההאשמות החמורות ביותר בתולדות המדינה. בכתב־האישום, שבו כפר וענונו מאחורי הדלתיים הסגורות, הוא מואשם בסיוע לאויב במלחמה ובריגול בנסיבות מחמירות. נזר־דינו, אם יודשע, יהיה מאסר עולם.

בשעה 8.30 בדיוק נסגרה הקומה העליונה בבית־המשפט המחוזי. וענונו הובא לדיון בדלתיים סגורות בפני השופטים אליה נעם, צבי טל ושלום ברנר. כשעה וארבעים דקות נמשך הדיון ובמופו נבלאו העתונאים בבגי־ערוכה במזנון בית־המשפט. שלושה שוטרים שמרו

(המשך בעמוד 2)

התנגדות שרון מונעת ביטול ההפקדה; שרים נוספים וההסתדרות נגד ההוזלות

מאת שלמה קרמר, מפרי הכלכלי של „דבר" בירושלים

שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, מטרב בשלב זה לחתום על צו המחיות את הפקדה הנדרשת על הדגא, מ־15 אחוז ל־12 אחוז, החל מ־1.1.87. על פי תוכנית האוצר. תבוטל ההפקדה לחלוטין עד סוף שנת 1987; כאשר בכל רבעון תופחת ההפקדה ב־3 אחוזים.

השר שרון מתנגד לכוונת האוצר לחשוף את מוצרי התעשייה הישראליים ליבוא מתחרה, בטענה שצעד כזה יפגע בתעשייה. זהו ככל הנראה הרקע להחלטתו שלא לחתום על צו הפחתת ההפקדה. להתנגדותו של שרון נוספים ההסתדרות, בטענה שצעד זה יפגע במאזן התשלומים של ישראל ויגביר את הצדיבה, שנאותה במהלך שנת 1986.

על הממשלה התרעמו גם על כך, שהאוצר החליט לנקוט צעד זה של הוזלות, אף שגושא זה הוצג בפני הממשלה בסמגרת תוכנית כלכלית כוללת, שטרם קיבלה את אישור הממשלה.

הוזלות

החל מ־1.1.87 יחולו הוזלות ניכרות במוצרי צריכה, ביבוא מהשוק האירופי המשותף ומהשוק האמריקאי. מכוניות בנפח מנוע שכין 1300 מס"ק ל־1600 מס"ק יחולו בשיעורים של עד 20 אחוז, בעוד מכוניות קטנות בנפח מנוע עד 1300 מס"ק יחולו בשיעורים של עד 9 אחוזים.

מיבשי כביסה ושואבי אבק יחולו בשיעור של 30 אחוז, מוצרי קוסמטיקה ב־27 אחוז ומוצרי הלבשה מיובאים ב־20 אחוז. כל ההוזלות נובעות מהפחתת מכסים על מוצרים מיובאים מן השוק האירופי והאמריקאי, בהתאם למתחייב מהסכמי הסחר החופשי עליהם חתומה המדינה.

רשימת המוצרים מביאה להפחתת מכס בשיעור של 60 אחוז. משרד האוצר בחר בעיתוי זה על מנת לבצע „רציונליזציה" במס הקניה. במסגרת זו, העלה האוצר את מס הקנייה שיינבה בכ־60 מיליון ש"ח בשנה ויצמצם בכך את אוברן ההכנסות, הנובע מהחשיפה מ־300 מיליון ש"ח ל־140 מיליון ש"ח.

במסגרת ה„רציונליזציה" במס קנייה צומצם מספר קבוצות המס מ־16 ל־5 קבוצות ושיעורי המס החדשים לקבוצות השונות יהיו 10 אחוז, 20 אחוז, 30 אחוז, 45 אחוז ו־65 אחוז.

מוצרי יבוא מיפאן, מפורר, ושבריה יוזיקת בשיעורים של עד 9 אחוזים מכיחון שאין לישראל כל הסכם סחר עם מדינות אלה. מאזנה המסחרי של ישראל עם המדינות האלה הוא שלילי, ואין מצדיק נבוגות לעשות להגברת היצוא הישראלי עליידי מעבר קניות גומלין או מדרך של חשיפת מוצרים חדרית.

תרומה בהסתדרות

בהסתדרות הובעה הערב תרומה וסורת־דוח על החלטת האוצר, להוריד בצורה משמעותית את המכסים על מוצרי יבוא ובעיקר על מוצרי מותרות.

„אינו מביגים את המריגיות הפיסקלית של האוצר, שמצד אחד מתכוון לבטל פטורים הנתנות ממס לגבים, לקשישים, לערי פיתוח

(המשך בעמוד 2)

ההערכה: מודעי לתחבורה קורפו למשפטים תוך חודש

מאת יוסי מלמן, מפרת המדיני של „דבר"

עד סוף חודש יוראר יתמנה מבה הנראה השר יצחק מודעי לשר התחבורה, והשר חיים קורפו יקבל את מפרת המשפטים – כך הגדיר בעקבות מדשרתו הקרובה של השר אברהם פורז ממפרת המשפטים.

שמיר דחה את הצעתו של השר פורז, כי תיק המשפטים יחזור לידי מודעי, והסביר שהמעדף לא יסכים להצעה זו.

בימים הקרובים יתאו יצחק שמיר ושמעון פרס ברבים עם שרי מפלגותיהם כדי להגיע להבנה בעניין הדלוקה מחדש של הגיקים.

נראה, כי על אף הסתייגותו של שר התחבורה חיים קדשו מהחצעה, הוא „ענה במופו של דבר לפניות הברין בליכוד ולפניות שרי המערך ויקבל את כתנת שר המשפטים.

השר פורז ישאף לפיכך להחזיק בתיק המשפטים עד שיוחלט סופית לכי „יסמר.

ההערכה: מדד ינואר ירד באחוז

מאת שלמה קרמר, מפרי הכלכלי של „דבר" בירושלים

הפחתת המכסים בתחילת ינואר תקטין את מדד ינואר באחוז אחד. כך מעריכים במשרד האוצר ומקורות, כי הפחתת המדד תביא במופו של דבר לחזייה של תשלום תוספת היוקר, שתשולם לעובדים עליפי ההסכם.

משרד התעשייה פועל בימים אלה כדי להשיג הבנה עם ארגוני הסחרים ועם רשתות השיווק הגדולות על כך שההוזלות, הנובעות מהפחתת המכסים, יגיעו לצרכן.

מערך הפיקוח על המחירים, אשר תוגבר עם הוזלת הנוכנית הכלכלית ימשיך בפעולתו עד סוף מארס 1987, לאחר שהאיר חוק יציבות המחירים.

המזנונה על הכנסות המדינה ישראל ברון (מימין) ומנהל אגף המכס מרדכי ברקת במסיבת העתונאים בירושלים. (צילום: יצחק הדרי)

לפיד מודיעין נמסר לפ"ר הכנסת שלמה הלל על־ידי יו"ר אגף הספורט של „מכבי" יצחק המאירי. אתמול הדליק גם נשיא המדינה חיים הרצוג נר שלישי מן הלפיד, שהובא למשכנו על־ידי רצי „מכבי". (צילום: יצחק הדרי)

אחיות בתה"ח עוברות ל־36 שעות בחמישה ימים בשבוע

מאת דנקה הרניש, מפרת „דבר"

מגה חמיבת האחיות ובאחיות בתי־החולים החלום אתמול באופן חד־צדדי על הפעלת פיזור עבודה גמיש בן 36 שעות ולא יותר מחמישה ימי עבודה בשבוע, אשר יחייב הפחתת מספר הימים הסעיפות הפרעודית במחלקות האשפוזיות.

בסמגרת פיזור העבודה החדש, שאכור להיכנס לתוקפו ביום א' הקרוב, יעבדו האחיות כארבע משמרות, לא יותר משש שעות בסמגרת. האחיות תובעות מהנהלות בתי־החולים, בתאם להסכם העבודה החדש, להבטיח לאחיות הפעה בתאם לסדרי העבודה.

המגה מזהיר, שאם לא יופעלו ההסעות, לא יגיעו האחיות

(המשך בעמוד 2)

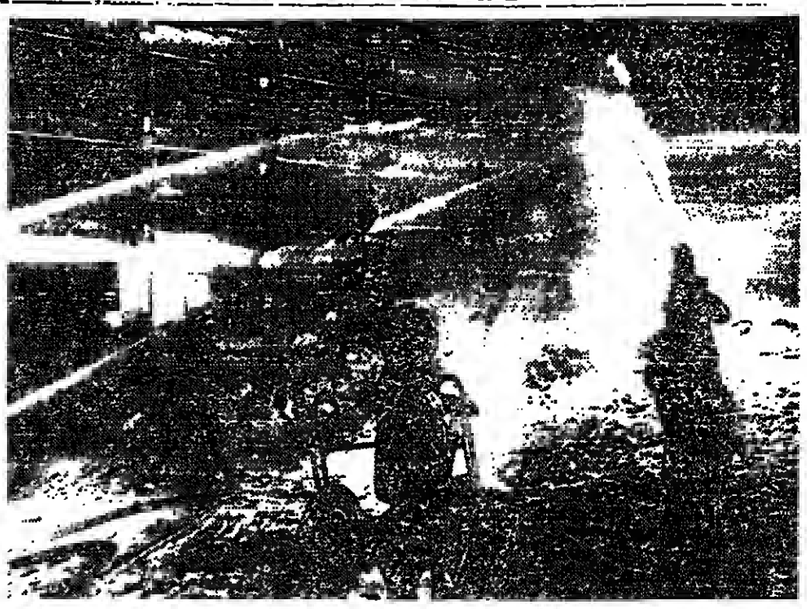

כוחות הכיבוי של עיירת האלפים גרמיש פרטנקירכן נלחמים בדליקה שפרצה במלון הפאר „ריזרזיי" שבאלפים הבווארים שבדרום גרמניה המערבית. לפחות שבעה בני אדם מצאו את מותם בדליקה ו־16 נפצעו בדליקה, שפרצה, ככל הנראה, עקב ההפוצצות צינור גאז.
(צילום: א.פ.)

התק"ם נגד הסכם מיזוג „יחד" ובעד חידוש המערך עם מפ"ם

מאת עליזה ולך,
סופרת „דבר" לענייני מפלגות

הפורום הפוליטי של התק"ם דבק בשלילתו את הסכם האיחוד של „יחד" עם מפלגת העבודה, ולעומת זאת קורא למפ"ם לחזור למערך פוליטי עם מפלגת העבודה.

אחרי שנתחתם בראשית יבות הסכם המיזוג של „יחד" עם מפלגת העבודה, לפני כחודשיים וחצי, הביעה התק"ם את הסתייגותה ממנו. אתמול ביקש מוב"ל מפלגת העבודה, ח"כ עזרי ברעם, לשכנע את הפורום הפוליטי של התק"ם, לשנות את עמדתו בלפי ההסכם. לדבריו, מי שחתם על ההסכם היה מוסמך לחתום עליו ויודע את המחיר הכרוך בו ולכן הוא „בצפה מעוף אחראי כמו התק"ם לא לתמוך בהפרת הסכם".

נראה שמיעוניה של מוב"ל „העבודה" לא שיכנעו את חברי הפורום הפוליטי של התק"ם, שכן בהחלטתו, „הפורום הפוליטי של התק"ם יחד ושולל את ההסכם של מפלגת העבודה עם „יחד" במו שהוא". בין הטענות שהשמיעו חברי הפורום: „יחד" אינה קיימת כיום ולא ייתכן להקצות לחבריה 6 אחוזים במוסדות המפלגה, כאשר שיעור הייצוג של התק"ם במוסדות הוא 12 אחוז בלבד; על־פי השקפותיו הכלכליות־חברתיות מתאים רייצמן למפלגה ליכודית.

לעומת יחסו כלפי „יחד", מחייב הפורום הפוליטי של התק"ם את חידוש המערך הפוליטי עם מפ"ם.

נראה שמיעוניה של מוב"ל „העבודה" לא שיכנעו את חברי הפורום הפוליטי של התק"ם, שכן בהחלטתו, „הפורום הפוליטי של התק"ם יחד ושולל את ההסכם של מפלגת העבודה עם „יחד" במו שהוא". בין הטענות שהשמיעו חברי הפורום: „יחד" אינה קיימת כיום ולא ייתכן להקצות לחבריה 6 אחוזים במוסדות המפלגה, כאשר שיעור הייצוג של התק"ם במוסדות הוא 12 אחוז בלבד; על־פי השקפותיו הכלכליות־חברתיות מתאים רייצמן למפלגה ליכודית.

לעומת יחסו כלפי „יחד", מחייב הפורום הפוליטי של התק"ם את חידוש המערך הפוליטי עם מפ"ם.

צור: שרי המערך נגררו אחרי מחאות ההסתדרות ותעשיינים

מאת עליזה ולך,
כתבת „דבר" לענייני מפלגות

שר הקליטה יעקב צור מנה אתמול ביקורת על חלק מעמיתיו שרי המערך, שלא הצליחו לעלות את תביעות הארגון הגדול בגודלו, רק אחרי שהיעמידו את ההסתדרות והתעשיינים נגדו. גם בפורום הפוליטי של התק"ם הביע חברים מספר מהתרעה משרי המערך, שלא הצליחו זחיה אחידה בהרחבת הכנסת הארגון.

הבוטה ביותר היה שר הקליטה יעקב צור, שדיבר על „חשיפתם של שרי המערך באידאולוגיה". הוא גם סיפר, שדיבר לפרס להשאיר לנסים את הביקורת עם כוכ"ל ההסתדרות, מחשש כמלאכים ראש הממשלה יביע בדיון את עמדת הארגון מבלי להתפכח עמו.

הדרומניה הטפה חולטות מחפיות בעמדות מפלגת העבודה, הרגיש צור. „החבצנו אפשרות להתיצב באורח עקרוני ובידי של תכנית הכלכלה. בנוסים בעמדת על הסכמה עם עקרונותיה חשפ את האלמנטים הנגד־ישראליים שבה. הצטלמנו בפיקברגיים ובאוברן בלשון־עצבי. יש להודות בכך, שרק תייצבותם של ההסתדרות והתעשיינים גרמה עמדה אחידה במעמד".

עוד אמר צור, כי „בכל יום שעובר אנחנו מתקרבים ונולכים לסחיזה, אך בכל יום שעובר אנחנו הולכים ומתחזקים מעצמנו".

יביע בדיון את עמדת הארגון ויבקש מקיסר להתפכח עמו.

„הדומניה הטפה חולטות מחפיות בעמדות מפלגת העבודה", הרגיש צור. „החבצנו אפשרות להתיצב באורח עקרוני ובידי של תכנית הכלכלה. בנוסים בעמדת על הסכמה עם עקרונותיה חשפ את האלמנטים הנגד־ישראליים שבה. הצטלמנו בפיקברגיים ובאוברן בלשון־עצבי. יש להודות בכך, שרק תייצבותם של ההסתדרות והתעשיינים גרמה עמדה אחידה במעמד".

עוד אמר צור, כי „בכל יום שעובר אנחנו מתקרבים ונולכים לסחיזה, אך בכל יום שעובר אנחנו הולכים ומתחזקים מעצמנו".

חיב ברעם: אין לנו „בטן רחבה"

מוב"ל מפלגת העבודה, שפתח את הדיון בפורום הפוליטי של התק"ם, דחה את הדרישה על התפטרותו הצפויה של משק העובדים, המשק הציבורי והתעשיות העובדת קורא הפורום למפ"ם ולקיבוץ הארצי, לחזק את המערך בהסתדרות ולחזור למערך עם מפלגת העבודה בכנסת. הפורום פונה למוסדות מפלגת העבודה לנקוט יוזמה בכיוון חיובי זה", נאמר בהחלטת הפורום הפוליטי.

ח"כ עזרי ברעם אמר מתגובה על החלטת הפורום הפוליטי, כי עמדת התק"ם אינה חדשה והיא תוכל להביא אותה לדיון במרכז המפלגה בבוא השעה. יצוין, כי במפ"ם אין תמימות דעים באשר לחידוש המערך עם מפלגת העבודה.

„לנוכח הצורך להבטיח בלכלה מתובננת ולשמור על מעמדם והתפתחותם התקינה של משק העובדים, המשק הציבורי והתעשיות העובדת קורא הפורום למפ"ם ולקיבוץ הארצי, לחזק את המערך בהסתדרות ולחזור למערך עם מפלגת העבודה בכנסת. הפורום פונה למוסדות מפלגת העבודה לנקוט יוזמה בכיוון חיובי זה", נאמר בהחלטת הפורום הפוליטי.

ח"כ עזרי ברעם אמר מתגובה על החלטת הפורום הפוליטי, כי עמדת התק"ם אינה חדשה והיא תוכל להביא אותה לדיון במרכז המפלגה בבוא השעה. יצוין, כי במפ"ם אין תמימות דעים באשר לחידוש המערך עם מפלגת העבודה.

סכסוך הוכרז ברשת העתונים הלועזיים על התנאים הירודים

מאת חיים ביאור,
כתב „דבר" לענייני עבודה

סכנת קטיעת עבודה מרחפת ברשת העיתונים הלועזיים המופיעים בישראל הדעלו אתמול עליידי אגודת העיתונאים בתל אביב.

האגודה, שכבר הכריזה על סכסוך עבודה ברשת עיתונים זו, מאיימת לנקוט עיצומים בכל העיתונות הבתובה. אם ההנהלה של רשת העיתונים הלועזיים בראשותו של שבתאי הימלפרב, לא תענה לדרישתם של מועסקיה לשיפור הנאי עבודתם.

רשת העיתונים הלועזיים מוציאה עשרה עיתונים – חמישה יומיים וחמישה שבועונים – ברומנית, אידיש, גרמנית, הונגרית ורוסית. היא נמצאת בבעלותם של „החברה המאוחדת לפרומומים והפצה" ו„בייתי חיים ארלוזורוב" ומעסיקה 40 עיתונאים.

זאב יפת, המנהל את המגעים עם הימלפרב מטעם אגודת העיתונאים, סיפר שמבדיקה שנערכה בסמוך עולה שהעובדים ברשת העיתונים הלועזיים מועסקים לפי דרגות שכר נמוכות לעומת התקנים שנקבעו בהסכם העבודה של העיתונות.

האגודה, שכבר הכריזה על סכסוך עבודה ברשת עיתונים זו, מאיימת לנקוט עיצומים בכל העיתונות הבתובה. אם ההנהלה של רשת העיתונים הלועזיים בראשותו של שבתאי הימלפרב, לא תענה לדרישתם של מועסקיה לשיפור הנאי עבודתם.

רשת העיתונים הלועזיים מוציאה עשרה עיתונים – חמישה יומיים וחמישה שבועונים – ברומנית, אידיש, גרמנית, הונגרית ורוסית. היא נמצאת בבעלותם של „החברה המאוחדת לפרומומים והפצה" ו„בייתי חיים ארלוזורוב" ומעסיקה 40 עיתונאים.

זאב יפת, המנהל את המגעים עם הימלפרב מטעם אגודת העיתונאים, סיפר שמבדיקה שנערכה בסמוך עולה שהעובדים ברשת העיתונים הלועזיים מועסקים לפי דרגות שכר נמוכות לעומת התקנים שנקבעו בהסכם העבודה של העיתונות.

טמיר יצא למצרים

(עז. – מנכ"ל משרד החוץ אברהם (אברשה) טמיר יצא אמש לקאהיר. לפני צאתו אמר, שבשלב זה איננו מתכן לפרט מה הנושאים שבהם יידון עם המנהיגים המצרים. טמיר ישוב לארץ לפני סוף השבוע.

מקורות במשרד החוץ מסרו, כי בין יתר הנושאים, שבהם יידון הכנב"ל תיידון האפשרות להקמת ועדת הכנה לקראת ועידת שלום לכורח־תיבון והאפשרות של פגישה בין שר החוץ שמעון פרס ונציא בצרים חומני מובארק. לדברים אלה אין אישור רשמי בשלב זה.

דבר
DAVAR دبار
מאחוד עם לשחר
העורכת חנה זמר
מנהל לשכ דוד בדהצור
מנכ"ל מרדכי ברקאי
עורך „דבר־השבוע" סוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
שליחים: תל־אביב, „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך גורג 16 בית מאיר קומה ב' טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 662111־2־3, מ. 33104

נפתח כינוס בין־לאומי לתרבות היהודית בברה"מ

מאת יקיר צור, מומר „דבר" בירושלים

בנוכחות גשיא המדינה, חיים הרצוג, נפתח אתמול במשכן נשיאי ישראל בירושלים הכינוס הבין־לאומי לתרבות ולזהות יהודית בברה"מ, המציין עשר שנים לממיר הבין־לאומי במוסקווה, אשר הוכשל על־ידי השלטונות. הכינוס יימשך מחר ומתרתיים באוניברסיטת בר־אילן ו־שתתפו בו מרצים מהארץ ומחו"ל.

בדברי ברכתו לבאי הכנס הדגיש גשיא המדינה לתופעת הנשירה המדאיגה בקרב יוצאי ברה"מ. „מדי הנשירה בקרב היוצאים מברה"מ גורמים לנו דאגה לב וגם עלבון. אי־אפשר לתלות את אשמת הנשירה רק במדינת ישראל וצריך לזעוק באוזני אחינו בברה"מ, כי מקומם כאן במדינת ישראל, וכי אין שום טעם במאבק אם התוצאה היא המרת גולה בגולה".

בעצרת נשאו דברים ראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, נשיא המועצה הציבורית למען יהדות ברה"מ, אברהם הרמן ומזכיר התק"ם אורדן ידלין.

רבין: הנייה – מבכירי

(המשך מעמ' 1)

הבין־לאומי. איש הארגון ליווה את הנייה אל תוך המטוס ולאחר שירד משם נסגרו הדלתות והמטוס המריא לצירך.

ההמראה התאחרה בכשעה, כתוצאה מתקלה טכנית במטוס. עורך „אל־שעב" לא אמרה מלה. הוא היה לבוש בחליפה כהה ונשא איתו רק תיק־יד.

מומר „דבר" בשוויץ, יוסף אלפרן, מומר:

הצוות (מיוחד ל„דבר"). – „הצלב האדום" הבין־לאומי מתייחס בחומרה לנידושו של העתונאי אכרם הנייה, הראיל ואמנת לנווה אומרת גידוש אזרחים משטח כיבוש – אמרה אתמול למופר „רבר" פראנסואז דיזדן, האחראית על ענף המזרח־התיכון במרכז הארגון בז'נבה.

דיזדן אמרה עוד, כי אכרם הנייה שלוחה אתמול בבוקר לשרה הנעשה לוד על־ידי כמה משליחי הארגון אמר לנציגי „הצלב האדום", כי הוא רוצה להגיע לאל־ג'ידה. בצירך, לשם הגיע מלור, עלה הנייה על משום של „אייר אלג'ירייה". היום צפויה הודעה רשמית של הצלב האדום בפרשה.

דובר אש"ף בתונים גינה אתמול את גידושו של הנייה ואמר, כי צער זה רק יחזק את התלמתם הנתושה של הפלשתינים להתנגד לכיבוש הישראלי.

הנציג הבריטי בשוק המשותף, המכהן עתה כיו"ר תורן של הארגון גינה אף הוא את הגידוש, המהווה לדבריו הפרה של הוזק הבין־לאומי.

צהיל פיזר התפרעויות

אתמול סמוך לשעה 7.30 בבוקר התאגנה הפגנת תלמידים בביה"ס המקצועי קלגריה. התלמידים ידו אבנים על הכביש הראשי והציפו דגלי אש"ף. כוחות צה"ל פיזרו אותם בגאז מדמיע. סמוך לשעה 10.30 אירעה התפרעות בצומת עיראייך ביצראה מדמאללה. חיילי צה"ל פתחו במרדף אחר צעירים, שידו אבנים עליהם ועל כלי הרכב הישראליים. במהלך המרדף הורה קצין צה"ל לגמלטים לעצור, ומשמיבו ירה לעברם ופגע באזרח קל בשניים מהם, שהועברו לטיפול בביה"ח „הדסה" בירושלים.

ההתפרעויות נקשרו לגידושו של אכרם הנייה, עורך „אל־שעב" וליום „פתח", שחל אתמול.

מינוי גור

(המשך מעמ' 1)

„סולל בונה" אינו הפקר. צריך לעזור לו לא פחות מאשר למלונאי שיקר", השיב קיסר. „אם תסיר המסילה לקונצרן זו תהיה, ראשית כל, עבירה לאלפי עובדיו". הוא הבהיר שההסתדרות אינה מבקשת מעצק ישיר לקונצרן, אלא אפשרות לגייס הלוואות לזמן ארוך, בסך 25 מיליון ש"ח, סכום זה נחוץ כדבריו, לתשלום הפיצויים המגולים לפטורים.

במקביל הציעה ההסתדרות לממשלה כי תרכוש מגרשים הנכסים ש„סולל בונה" מבקש למכור. קיסר הטעים שהממשלה תוכל למכור הלאה את המגרשים הנכסים במחיר גבוה יותר וכך תצא נשכרת מהעסקה.

ועדת חמישה תקבע

(המשך מעמ' 1)

שממלין בנק ישראל.

בהודעה שמסר „בנק המזרחי" נאמר, כי הדיונים יתבנו שוב ביום רביעי, על מנת למנות מנכ"ל חדש. להודעה צורף גם מכתבו של משה מן ובו נימוקיו להתפטרות.

משה מן כתב במכתבו, שכאשר קיבל את התפקיד לפני מספר חודשים, עם פרישתו של אחרון מאיר, הסכים לעשות זאת רק לתקופה קצובה. הוא הוסיף, כי הוא ובני ביתו הגיעו למסקנה, כי לא יוכל להמשיך בתפקיד זה לאורך ימים ועל־כן החליט לפרוש מתפקידו זה ולחזור לתפקידו הקודם בבנק הפועלים.

אמש בפילהרמונית

חוויה מוסיקאלית

מאת יהודה בוקן

מזמן לא הרשמעו תשואות כה סערות וממושכות כמו אמש בקונצרט החמישי בסידרת אירועי היובל של התזמורת הפילהרמונית, בניצוח הבון מהטה, עם הכנר איזק שטרן והצ'לן מסטיסלב רוסטרופוביץ'.

שני הסולנים השתתפו בביצוע מזהיר של הקונצ'רטו הכפול בלה מינור של ברהמס, מציזותיו הבשלות ביותר, שמעמיסים להשמיע, כי גדידות והדהמניות שבהן נמצאים שני סולנים בעלי שיעור־קומה במקום.

רוסטרופוביץ' ניגן עם התזמורת את „שלמה" של ארנסט בלוך, המונדר בידי המלחין כרפסודיה עברית בשל ביסוסה על נגינת קהלת, על שפתה ועל טעמים, יצירה סימפונית בעלת תזמור מלא צבעים. הסולן זרד עמוק לתוך עולם המוסיקה הנפלאה.

בראשית התוכנית ניגן הכנר איזק שטרן בפיזט רב ובקסם את הקונצ'רטו בסול מאז'ור ק 216, של מוצארט.

המנצח ווכין מהטה ראג לתיאום מלא בין הסולנים לתזמורת ולשלמות מצלולית.

התנגדות

(המשך מעמ' 1)

ולמעוסי יכולת ובאמנו הינו יר הוא מחיל את המכסים על מוצרי היבוא וביחוד על מוצרי ראווה ומותרות, שעשויים להגביר את הצריכה ולבזבז סכומי עתק במטבע זר", נאמר מפי חונים בכירים בהסתדרות.

מוכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר הגיב בחומרה על הורדת המכסים ואמר: „הוצר הוריד את המכסים על היבוא, מעל ומעבר למתחייב על־פי הסכמי הסחר עם מדינות חוץ, בעוד הייצור בארץ נאבק בצפורניים, כדי לשמור על קיומו".

תעשיינים: הממשלה שגתה

(עז). – התאחרות התעשיינים מביעה פליאה על כך, שממשלת ישראל נקטה צער לא שקול והחליטה להוריד מסי קנייה על מוצרי צריכה מיובאים, הבתרים במוצרי התעשיה המקומית, בנוסף להורדת המכסים, שהתבקשה במסגרת הסכמים הבין־לאומיים עם השוק המשותף.

יש להזכיר, כי התאחרות התעשיינים פעלה במהלך החודשים האחרונים כדי למנוע נקיטת צעד זה אך עמדתה לא התקבלה.

בהתאחרות התעשיינים אומרים, כי בידי חלק גדול מהיבואנים מצוי מלאי גדול של הזמנות יבוא, אשר ציוף את המדינה בתקופה הקרובה. לדעת כלכלני ההתאחדות צעדה של הממשלה בנוי על שיקולים של הטחוח הקצר, מבלי להתחשב בנגמה ההולכת ומחריפה של הגירול בגרעון המסחרי ובפער השוטף במאזן התשלומים בחודשים האחרונים.

קצב שלב ב' בדרך

הפחתת המכסים מהווה סבנה בלבלית ממטית, בשל גירול בצריכת יבוא הלדול בחודות מסבע חיץ, קן מבוד שר העבודה הרוחנה משה קצב, שדיבר אבש בפתיחת קונגרס התאחדות הצלמים המקצועיים במבלולת הדסה בירושלים.

השר קצב הקף בנושאים שונים את התובנית הכלכלית, שתגרום לדבריו לגידול בפערים החברתיים והיא אינה מהווה הכובה לצורך בכלימת האינפלציה. השר בילה, כי בחודת האחרונה להציג תוך בחודשים תובנית השלמה – שלב ב' – לתובנית הכלכלית הנוכחית – הצבור כלל אינו יודע על כך.

ובמה הסב על כרטיסי ביטוח

(ע). – הסב 20 אחוז על כרטיסי נסיעה לחו"ל יסחל במרוצת חודש יונאר. זאת מסר מר מרדכי ברקת, מנהל אגף הסבב במשרד האוצר, בפסיבת תונאים שהתקיימה אתמול בירושלים.

מר ברקת מסר, כי נפתיימה הכנת הצו לביטול מס כרטיסי הנסיעה. כמו כן מסר מר ברקת, שהושלמו הכנות לקראת ביטול כחלק של מס בולים והדבר טעון רק אישור הכנסת. דבר הצפוי בזמן הקרוב. בעיקבות זאת לא יהיה קיים עוד בס הבולים, המקובל לגבי הזיון, מסכים ועיסקאות אחרות.

שחמט

מוריל מוביל בפסטיבל

מאת אליה פשר

הקרב המכרי בסיבוב הרביעי של פסטיבל השחמט בחולון היה בין אלוף הארץ נתן בידנרים ובין האמן הבין־לאומי יעקוב מורי, הדורים שניצחו בכל שלושת הסיבובים הקודמים. אחרי שש שעות משחק ו־60 בסעים הנסק הקרב, וליעקב מורי סיסיים טובים לרשום נקודה נוספת לזכותו.

גם הקרב על הלוח השני בין שני רבי־האמנים, שמואל רשבמקי אלאדימיר ליברזון, לא הסתיים ועל־אף יתרון רגלי בסיום ציריחים אין רשבסקי מאמין סיומל לזכות.

שני הנעדים בני ה־13 שהגיעו לגמרת הפסיבות: יעקב מסיסים הפסיד לרבאמן ליאוניד שבקוביץ' ואותנד קנן הפסיד לרבאמן לב טשמן.

נוכח התסיסה מגדילה ההסת' תקציב הסיוע למאבקי עובדים

מאת חיים ביאור,
מומר „דבר" לענייני עבודה

ההסתדרות צופה התגברות התסיסה של האיגודים המקבלים ב־1987. לפיכך יגדל בשנה הקרובה חלקי של הסיוע בתקציבה המיועד ל„הגנה על מאבקי עובדים".

יצוין, שגם ב־1986 הוגדל חלקו היחסי של סעיף זה בתקציב ההסתדרות לעומת השנה הקודמת. ממקור זה הוצאו סכומים למימון מאבקים של עובדי „מנועי בית שמש" וקבוצות עובדים אחרות.

גובר ההסתדרות, אודתור ישראלוביץ, שהגיש אתמול לאישור הוועד המועל את תקציב ההסתדרות ל־87' בסך 119.3 מיליון ש"ח, אמר שהתקציב מבוסס על התחזית לפיה האינפלציה תגיע בשנה הקרובה ל־18 אחוז.

ישראלוביץ דיווח על שינויים המתבצעים במבנה האירגוני של הוזר המעל, בהם מגיות המחלקה הערבית והחלפתה בוועדת מעקב מצומצמת. כן תוגבר הביקורת על קופותיהם של ועדי עובדים באמצעות משרד מבקר ההסתדרות.

מוכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הבהיר שההסתדרות רוחה את יחסת המשלה, המונחת בהצעה לתקציב המדינה, להטיל תשלומים על המופלים במערכת הבריאות. מדובר בתשלום של 8 שקלים על כל יום אישפוז ושלושה שקלים עבור ביקור אצל רופא. כן מתנגדת ההסתדרות לכל קיצוץ בתקציב הבריאות.

יו"ר האגף לבטוח סוציאלי, רב פלג, תקף את הממשלה המסתלקת, לדבריו, ממחייבותה להשתתף בתקציב של קופת חולים. הוא הטעים שהממשלה מכסה עדה רק קצת למעלה מ־3 אחוזים מהוצאות קופ"ח – עשירית מהיקף השתתפותה לפני 10 שנים.

בני מיוחס (ליכוד) קבלו: „מדע בכירים בהסתדרות מקיימים את מגישותיהם בצהריים, תוך כדי ארוחות צהריים מפאריות! שיסתפק בפגישת בוקר עם קפה וביסקוויט". הוא ציין שסגנון זה של ישיבות במסעדות מאפיין ומוקא את חברי ועדת התקציב של ההסתדרות.

קיסר השיב לו כי „הסיפורים על פגישות עבודה במסעדות – זה לפעמים מעליב. עלי, בכל אופן, לא מקבלות ישיבות מסוג זה. אין שום רע באכילת סנדוויצים".

תקציב ההסתדרות אושר על ידי נציגי סיעת המערך וסיעת איגוד העובדים הליברלים. אנשי „תכלת לבן", חד"ש ור"צ הצביעו נגד אישורו.

שמיר לא הורה להרוג

(המשך מעמ' 1)

לבידי הראיות ואולם איש מהם לא סען כי שמע על כך מהרדן המדיני. הם שמעו על כך מאברהם שלום, בעדותו של אחד מאנשי השב"כ, ואומנו חוק, עולה כי ידע על בידוי הראיות ואף היה מעורב בו. עדות המשפטנים אמר עם זאת, כי המליץ שלא לנהל הליך פלילי נגד חוק, שכן הוא חשף את הפרשה.

ראש הממשלה יצחק שמיר הודרו אתמול ופנה ליועץ המשפטי לממשלה והמליץ בפניו לפרסם את הדו"ח במלואו, כדי להביאו לידיעת הציבור.

לא יוגשו כתבי אישום

אף־על־פי כן, רחוש אתמול הערכות, כי הדרג המדיני יחלים ככל הנראה לגנוז את דו"ח הוקדה בפרשת השב"כ, בן העיבו אמש מקורביהם של ראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא־מקומו שמעון פרס ושר המשפטים יצחק רבין.

לשכתו של שמיר פרסמה אמש הודעה ובה נאמר, כי חוקרי המשטרה הגיעו למסקנה, כי „הדרג המדיני, קרי מי שהיה אז ראש הממשלה, יצחק שמיר, לא היה מעורב לחלוטין בהוראה להרוג את שני המחבלים מקו האוטובוס 300 לאשקלון באפריל 1984 וגם לא היה מעורב בבידוי הראיות לאחר־מכן".

מקורביהם של שלושת האישים העיבו, כי לאחר שהחקרים הודיעו המשפטי לממשלה הגיעו למסקנותיהם ונשל העובדה, שראש השב"כ אברהם שלום ובכירים אחרים מיבלו הגיעו, אין מקום להמשך מיצוי והליכים המשפטיים וחנשת כתבי־אישום נגד המעורבים בעניין.

למופרת „דבר" נודע כי הודיע המשפטי לממשלה מעוניין לפרסם את הדו"ח, כדי להסביר לציבור את הסיבות להחלטותיו. עוד נודע, כי חריש יפרסם, בשלב מאוחר יותר, המלצות על אופי פרסום הדו"ח ואולי גם על כמה מסקנות, שמשתמעות ממנו, לגבי הקשר בין השב"כ ובין הדרג המדיני.

אחיות בתה"ח עוברות

(המשך מעמ' 1)

למשמרת. בדיוני המטה הושמעה ביקורת חריפה על אי־מימוש הסכם עם האחיות עליידי המעמיקים, במיוחד בנושא התנאים הפיסיים, המעונות, דיור, מעונות ותוספת קילומטראז'. דיון מיוחד התקיים בנושא קיצור שבוע העבודה של האחיות במרפאות חוץ של בתי־החולים, שעומד עדיין על 40 שעות לשבוע.

26.5 מיליון ש"ח למימון ההסכמים

שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוליגו לא רק מתנגדת לקיצוץ של 46 מיליון ש"ח, כפי שדרש האוצר, אלא תובעת תוספת תקציב בסך 154 מיליון ש"ח למערכת הבריאות. בהפעמה אתמול בוועדת הכספים בראשותו של ראש הממשלה, המטפלת בנושא צמצום התקציבים, טענה שרשנה ארבלי אלמוליגו שרק למימוש הסכמי השכר החדשים, עליהם חתומה הממשלה, דרושים 26.5 מיליון ש"ח.

שרת הבריאות הוזיעה, שאם הממשלה לא תיישם את הסכמי העבודה, עלולים לפרוץ סכסוכי עבודה עם האחיות דעם הרופאים. שרת הבריאות הביעה חשש, כי גם עובדי מנהל ומשק במערכת האישפוז עלולים להכריז על סכסוך עבודה, כשישמעו כי הקיצוץ של 500 תקנים חדרש עליידי האוצר בשנה החדשה, ייפול עליהם. אלמוליגו הסבירה, כי במנוי הסיעה וייבים להוסיף בשנה זאת 500 תקנים חדשים, על פי הסכם עם האחיות, ואגל הדשאים מוסיפים כל שנה 70 רופאים חדשים, על־פי פסיקת הבוחרה.

למימוש תוספת תקציבית, הדרושה למערכת הבריאות, הציעה שרת הבריאות היטל בריאות על כלל משלמי מס הכנסה בשיעור שני אחוזים שיכניס מיליון ש"ח, על־פי הצעתה של שרת הבריאות יהיה ההיטל חד־פעמי בלבד. היא הציעה גם להטיל היטל בשיעור חמישה אחוזים על מחירי סיגריות וטבק, ולהשיג בכך כ־15 מיליון ש"ח לשנה.

מיכון לחיי אדם

גם יריב ההנהלה הכלכלית של קשת־זעולים הכלליה, פרופ' חיים דרוזן, יצא אתמול בגלוי נגד הוביעות האחרונות לקיצוצים במערכת הבריאות במסגרת התוכנית הכלכלית. לדבריו, הקיצוצים „אלרשים „מחוים מיכון מעמל למערכת הבריאות".

ביקיבה לילית

(המשך מעמ' 1)

האבטלה שתגבע מהמשך הקפאת שער הלירה ותוכים לשוחקת שכר מראש, שאם לא כן, יעמדו לפני ראשי המשק שתי אפשרויות כלתי־רצויות: אבטלה גוברת, או פיזות שיסכן את הרצונות הכלכלית שהושגה.

„פיזות – מלחיצמנעי"

להערכת בלכלנים, למי התפוזות עליות הייצור עד בה, פיזות הינו צעד בלתי־נמנע להנה מפני הידרדרות מאזן התשלומים, וכל שנתר הוא להגיע להבנה על עיקרו מחשכר מראש, במקום לעקרו בדיעבד. בתמורה להסכמת ההסתדרות לשוחקת השכר ברחוו, מציע האוצר תוספת לגמו עליידי הרפורמה המוצעת במס־הכנסה עליידי הקפאת מדרגים כוללת.

למעסיקים, ציע האוצר הוחתה נוספת בעלויות, השכר עליידי הפוצת דמי הביטוח הלאומי ב־3 אחוזים נוספים.

בשלב זה כבר ברור, שההסתדרות מתנגדת לרפורמה שהוצעה במס־ההכנסה, אך על־פי הערכות, יש הסכמה בין פרס, ובין נסים, שהיעור המס השולי הגבוה ביותר יהיה 49 אחוז, במקום 45 לפי הצעת האוצר המקורית. תוספת ההכנסה שתיגבה מרמת משלמי מס זו, תחולק בין ביצוי המשתמרים עליידי הוות מדרגות המס האחרות, החל מ־מקי המס.

לחברנו מולקה ברנצ'וק
ולכל המשפחה
אתכם באבלכם במות האם
טוביה ז"ל
בית פין ברמל

משתתפים בצער רב
על מותו של חברנו הפנסיונר
פוך דב ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
בית פציה

במלאות שלושים לפטירת אחינו
צבי שטול ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
מחר, יום ג' כ"ח בסלו תשמ"ז 30.12.86 בשעה 14.00
בבית העלמין בכפר סמיר חיפה
יצחק שתיל וב"ב
ושלמה שתיל וב"ב

עם חיים הלר
וכל המשפחה
אתכם באבלכם במות האם
הרטה הלר
קיבוץ גשר

לחיים הלר
במות
אמך ז"ל
משתתפים באבלך
מועצה אזורית
עמק הירדן

למשפחת ביאליק
משתתפים באבלכם הכבד במות
מיכל ז"ל
שרה ומנחם שמואלי
עמליה אורי שמואלי
אבי דבורה לוסס

לדוד תמיר ובני ביתו
אתכם ביתכם הכבד
במות הרעיה האם המשפחה
שרה תמיר ז"ל
אחוזות חברה בע"מ
להשקעות (1982)
חברה הקיבוצית המנה

במלאות שלושים לפטירת חברנו
אליהו סטודנקו ז"ל
נעלה לקברו מחר יום שלישי כ"ח בסלו תשמ"ז 30.12.86
בבית העלמין בקיבוץ שפיים בשעה 4.00 אחר־הצהרים.
יוצאים מבית הבנים בקיבוץ שפיים.
המשפחה
ובית שפיים

אנו מודיעים בצער רב על פטירת חברתנו
עליזה לובין
תובא למנוחות היום יום שני כ"ז בכסלו תשמ"ז 29.12.86
בשעה 15.00 בבית העלמין ברגניה ב'
המשפחה
וקבוצת דגניה ב'

הודעה המקומית לבנין ותכנון עיר בנ־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
חברת עץ בע"מ הגישה בקשה לועדה זאת בתוכנית מס' 19747 לבנות בנין בן 4 קומות מעל קומה מפולשת ברח' העצמון 46, גוש 6187, חלקה 19, באזור ב', בהקלות הבאות:
1. קומה (1) נוספת מעל 3 קומות מותרות.
2. (13.5) אחוזים בנין בנית מעליות, שיפור תנאי דיור, קומה נוספת מעל (105%) המותרים.
וזה שלא בהתאם לתבנית בנין עיר מס' 107 א' החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בנ־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
סר מ. אירנשמיין
יו"ר הועדה המקומית
לבנין ותכנון עיר
בנ־ברק

חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי, השומרון
הודעה בדבר הפקדת תיקוני תבנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבנייה השומרון, הפקד, ביחד עם התרשים המצורף אליה, שינוי תבנית מתאר מקומית תש"א
תבנית מס' ש/390 – מוסכי חניה בקו רחוב, מזרחן יעקב, המהוה שינוי לתבנית ש/11 – הבנית מתאר זכרון יעקב.
התבנית חלה על כל השטח הכלול בתבנית מתאר זכרון יעקב.
עיקרי התבנית:
מתן אפשרות לבנית מוסך לחניה פרטית בקו רחוב ובמרווח צדדי אפס.
כל מעוניין בשינוי התבנית רשאי לעיין בו, ללא השלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תבנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התבנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התבנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבנייה, השומרון, תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
ההתנגדות תהיה מנוקדת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
התצהיר יתן בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.
משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

אנשים ● אנשים ●

שלושה יובלות

מאות ארכיאולוגים, חוקרי ארץ־ישראל ואנשי אקדמיה התכנסו אמש באקדמיה הלאומית למדעים בירושלים לערב הון לכבוד פרופ' בנימין מזר (בתמונה) בהגיעו לגבורות. היתה זו חגיגה משולשת, שכן מזר חוגג גם 60 שנות מחקר ארץ־ישראל ו־50 שנה לתחילת מפעל החפירות היהודי הגדול הראשון שאותו ניהל, חשיפת בית העלמין הגדול בבית שערים. למברכיו – הפרופסורים יורסור, פז, דבורצקי, בירן ואביגר – השיב בעל היובל בסקירת הפעולות העיקריות אותן יזם ובציינו את שותפיו למפעלים אלה. מזר גם הביע את שמחתו על ההמשכיות בכל המפעלים בהם עסק בידי חוקרים אחרים ובני הדורות הנעדרים.

צבי אילן

דואט

הזמר אנריקו מסיאס (בתמונה) נענה לבקשת ראש עיריית רימונה, אלי הללי, להופיע עמו בדואט בדימונה לכבוד תגינות ה־30 לעיר. השיר שישמיעו יהיה „אהובתי, אל תשדי בי", הכלול ב־דיסקואר שלו. אגב, חיים חפר חיבר מלים בעברית והוא בכך הושך מפי הללי בקטע מולו באמפיתיאטרון בדימונה בקטע מן המחזמר שנקרא „הטוויה הדימונאית". הקשר בין מסיאס והללי נוצר באמצעות אמרגנו שמואל צמח בעת שהזמר בילה חופשה באילת. ואם כן, ב־13 בינואר נובל לשמוע את הצמד החד־פעמי בשתי שפות: מסיאס בצרפתית והללי בעברית.

אמיר רזחנבלים

בעקבות המנצחת

המנצחת הישראלית הצעירה, מלכה מסרלוב שהשתלמה בגרמניה ובאוסטריה והקימה בפרנקפורט את אנסמבל באך החדש, חזרה בימים אלה לארץ ובעקבותיה הגיעו לכאן גם חברי האנסמבל לשורת הופעות. הם ישהו כאן עשרה ימים ויקדבו קונצרטים אחדים, בכנסיית דורמציון בירושלים (במסגרת שבוע הליטורגיה), במוזיאון תל־אביב, בכרמיאל. ומדי האנסמבל הנימנים עם מקהלת נחינגר של הלמוט דיילינג, ישתתפו גם במפגשי מקהלות בטבעון, הוזרע ואורים וישמיעו יצירות של באך בלבד.

אריאלה ראובני

צייר עם מצלמה

„צייר עם מצלמה" הוא שמו של מפר צילומים חדש של האמן אברהם אילת, שיצא באחרונה לאור בהוצאת הקיבוץ המאוחד. לרגל האירוע תיערך השבוע מסיבה בחנות הספרים של תיאטרון חיפה ובמקום תפתח גם תערוכת צילומים ורישומים של האמן.

אילת, יליד רמתיים ותשב חיפה כיום, למד צילום, תחריט, פיסול וקולגוע, השתתף בתערוכות וביאנלות בין־לאומיות לתחריט, רישום, ציור וצילום.

אריאלה ראובני

★

אל תהיה חכם

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון (בתמונה), מעורר על סיסמת הפרסומת של חברת הביטוח „הסנה": „אל תהיה צודק, תהיה חכם". במכתב ששיגר השר למנכ"ל „הסנה" אלעזר גולן אומר נבון כי הסיסמה היא אנטי־חינוכית ומחטיאה את מטרתה. נבון מציין כי אדם המהנך בבינה, כמו כל אדם, חייב להיות צודק במעשיו ובהתנהגותו. „וכי מה אנו מבקשים ממנו? שיעיר על הצודק ומה פירוש 'תהיה חכם'? תהיה חברמן ותתחמק מן השלמים והמתרחיקים" שואל שר החינוך. לדעת נבון יש להחליף את הסיסמה ולומר למשל, „לא די להיות צודק, אתה חייב להיות גם זהיר או אדיב".

יעל אדמוני

שופטות

הוועדה לבחירת שופטים בראשות שר המשפטים, אברהם שריר, החליטה אתמול פה אחד לבחור בעו"ד אילה פרקצ'יה לכהונת שופטת בית־המשפט השלום בירושלים. מסיבות פרוצדוראליות נדחתה למועד אחר בחירתה של המשנה לפרקליט המדינה, חדוה ביניש לכהונת שופטת בית־משפט מחוזי בירושלים.

מובה צימוקי

תנופה

בעקבות קריאת מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראלי קיסר, לניסוח תכנית חברתית חדשה במשק־העובדים ובחברת־העובדים ולהידוק הקשר בין העובדים במפעלים ההסתדרותיים למקום עבודתם, הוקם בימים אלה ביוזמת נושאי תפקידים בכירים במשק־העובדים, בינהם משה עמית (בנק הפועלים), אבי חממי (כור סחר פנים), אייל שלף (בנק הפועלים), ארז לוי (הסנה), יעקב ברחתי (מתכת כוד), יוסי סלמן (בנה"פ), דוד כץ (בנה"פ), „חוג תנופה" להתחדשות רעיונית־חברתית במשק העובדים. במיפגש ראשון שקיימו חברי הוגו עם המזכ"ל מוכם על מעורבות הקהילה במפעלים המקומיים והתמודדות עם בעיות הזיקה והתודעה של העובדים לערכי ההסתדרות ותנועת העבודה. הפעילות בחוג תהא על בסיס התנדבותי, והמבנה הארגוני כולל: צוות מוביל (מזכירות פעילה), צוותי הפעלה באזורים שונים ועוד.

דרך המכוכית להתחזיר עבריין למוטב מצאה עיריית ירושלים: במשך לילות אחדים צורו קירות רחבת המשביר לצרכן בבירת. הצייר נשפט לפני זמן קצר על ללכלך קירות העיר ונגזרו עליו שנת פיקוח של קצינת מבחן ו־35 שעות התנדבות בתן יקה ותאי טלפון ותחנות אוטובוס בעיר. עתה, מצאה עיריית ירושלים לצייר גם קירות אותם הוא מקשט בימים אלה בעבדוותיו, ובימים שלישי אחר־הצהרים תיפתח בגליה העירונית תערוכתו של דוד בראנו, חבראה בצילום משלים את ציור קירות הגלריה.

מדור זה נערך בידי ורדה ציפרמן

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי מרקחת לילה שני 28.12.86
תל־אביב
בנו – פרישמן 66 – 237326
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
מרשת חמצה – המ"ב 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
מרחוקה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 903271
בני־ברק – רמצ'בן
אשקלון – דבוסינסקי 41 – ר"ג – 7511874
נתניה – דולן
נס־ציונה – הבינה ויזק 20 נתניה – 583360
אזרן – הפרין 52 חולון – 889153
רחובות
כללית – בני משה – 452381
מידשן
מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הנודמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אחוה תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
ביום ו' ובערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־13.00 עד 21.00
חיפה
הנפן 26 קומה ג' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
בירושלים – 02־227171
בחיפה 04־672222/3
קו פתוח – אזרן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
אלמנקס לכל המשפחה!

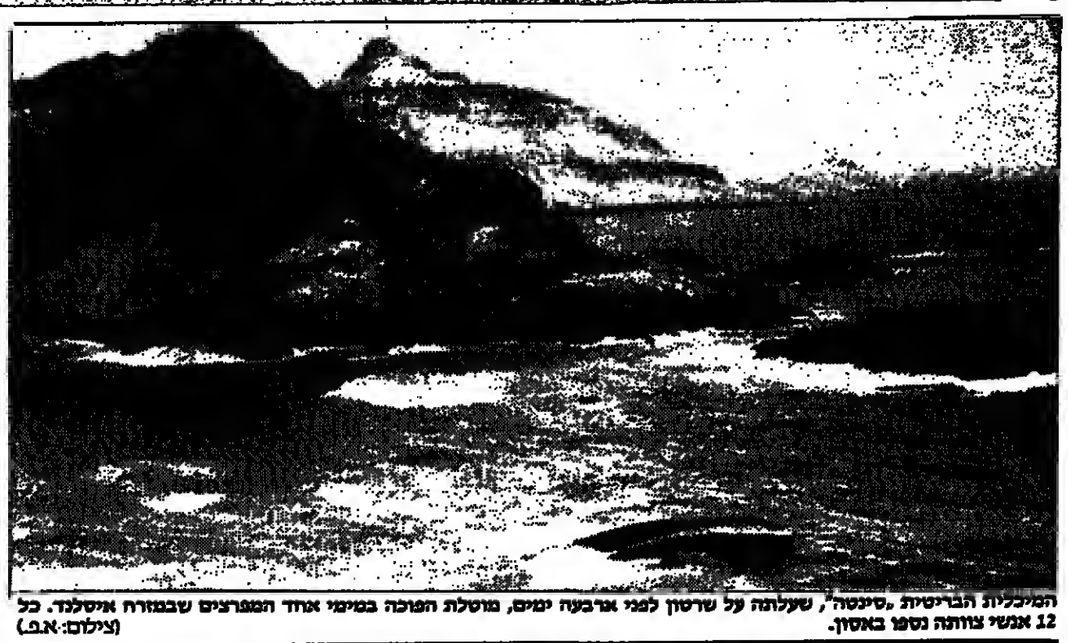

המכללה הבריטית „סינטה", שעלתה על שרטון למרי ארבעה ימים, מוטלת הפוכה במימי אחד המפרצים שבמזרח איסלנד. כל 12 אנשי צוותה נספו באסון. (צילום: א.פ.)

במחאה על התלטת מושל בית־לחם בפרשת קיר המריבה

היוונים־אורתודוקסים מאיימים בהחרמת טקסי חג־המולד של הכנסיות המזרחיות

מאת יקיר צור, סופר „דבר" בירושלים

הפטריארך היווני־אורתודוקסי ויאנוס הראשון מאיים להחרים את כל טקסי חג המולד של הכנסיות המזרחיות, במחאה על התלטת המושל הצבאי של בית־לחם בפרשת ביעור קיר המריבה בכנסיית המולד בבית־לחם.

בראיון לעתון המזרח־ירושלמי „אל קודס" אומר הפטריארך ויאנוס, כי בתגובה להודעת מושל בית־לחם, כי השנה לא יינקה הקיר, אם לא יגיעו הצדדים להסכם ביניהם, החליטו ראשי הכנסיות היוונית־אורתודוקסית על שורת צעדי מחאה, המכלים את החרמת טקסי חג המולד של הכנסיות המזרחיות ב־6 בינואר, והחרמת קבלת הפנים לראשי העדות הנוצריות בבית הנשיא, האמורה להתקיים מחר.

הודעה בין היוונים־אורתודוקסים, הארמנים הפרבוסקים, ביטא סביב הלכת קיר הכנסיה, למעשה־הלידה בכנסיית המולד. היוונים טוענים, כי הם בעלי הזכויות הבלעדיות על קיר זה, ולפיכך מותר להם לנקות את כולו בעוד שהארמנים היוונים הודשים אף הם זכויות בקיר זה.

בפגישה שהתקיימה בין המושל הצבאי, וראשי שלוש העדות, הודיע המושל כי אם שלושת הצדדים לא יגיעו להסכם ביניהם, יופעל ההסכם שהושג בשנה שעברה בתיווכו של המושל. היוונים לא קיבלו זו והם רואים בה פגיעה בסטטוס־קוו.

יצוין, כי בעבר פרצו בין הצדדים הדיבים קטטות המוניות על רקע זה וכוחות גדולים של משטרה ומשמר הגבול נאלצו להתערב על מנת להחזיק את הסדר על כנו.

מתנגד המשטר ההיסטוריון רוי מדווידב מסביר:

אחרי מות מארצ'נקו לא יכלה מוסקווה להסתכן גם במותו של סאחרוב החולה

בן (וויטר). – שלטונות ברה"מ התירו לאנדרי מאחרוב לשוב למוסקווה מגלותו בעיר גורקי מפני שחששו שיפתח בשביתת רעב נוספת, סיפר מרוודייב. מארצ'נקו, אף הוא מתנגד המשטר הסובייטי, מת בחודש שעבר לאחר שהעביר את 20 שנותיו האחרונות בבתי־כלא ובמחנות עבודה שונים. מרוודייב, יחד במסקווה, הוסיף וסיפר כי־טרם הגורמים שהשפיעו על החלטת השלטונות לשחרר את סאחרוב היו הקריאות הרבות לשחרורו מצד גורמים בברה"מ ומחוצה לה. כשנשאל עליידי מראייניו מהי היו הגורמים בברה"מ שדרשו את שחרורו של סאחרוב השיב: היתה לצדכי תעמולה. „לאחר מות מארצ'נקו המפלגה לא יכלה להרשות לעצמה להסתכן במות מאחרוב במהלך שביתת רעב נוספת", סיפר מרוודייב. מארצ'נקו, אף הוא מתנגד המשטר הסובייטי, מת בחודש שעבר לאחר שהעביר את 20 שנותיו האחרונות בבתי־כלא ובמחנות עבודה שונים. מרוודייב, יחד במסקווה, הוסיף וסיפר כי־טרם הגורמים שהשפיעו על החלטת השלטונות לשחרר את סאחרוב היו הקריאות הרבות לשחרורו מצד גורמים בברה"מ ומחוצה לה. כשנשאל עליידי מראייניו מהי היו הגורמים בברה"מ שדרשו את שחרורו של סאחרוב השיב: היתה ביקורת רבה כשהוא הוגלה. פיסיקאי הגרעין פיזחר קפיצה וספרים רבים מחו... למאבק בתוך ומחוץ לגבולות ברה"מ היתה השפעה על שלטונות".

סאחרוב: אינני מנהיג

אתמול הכריז אנדריי סאחרוב, כי נדעתו להמשיך „לפעול" למען שחרורם של אסירים פוליטיים בברה"מ, אך אין בכוונתו להיעשות למנהיג ותנועה הסובייטית לזכויות האדם. בראיון שהעניק לאמצעי התקשורת האמריקאיים אמר סאחרוב, כי מצב בריאותו הרופף ורצונו לחדש את מחקריו בפיסיקה יגבילו את פעילותו בתחום זכויות האדם. „אני מבין שבשל גודלי ובשל עברי ומעמדי אני תופס מקום מיוחד בקרב מתנגדי המשטר", אמר, „אך אין זה מעמד של מנהיג או של ראש. איני מפקד של צבא".

סאחרוב ניצל את הראיון ברי לתת פומבי לסכלם של תשעה מתנגדי־המשטר, הבלואים בבתי־כלא בברה"מ, וקרא לשחרורם. בין השאר אמר, כי הוא המחוץ בעת האחרונה בשיגור גדול לעונה המתרחש בברה"מ־כרוגמה הצביע על בתבה שהתפרסמה לא מזמן בעתון סובייטי על ורגים במערכת המשפט הפלילי, כתבה שבה תוארו הרשעות של נאשמים חפים מפשע. עם זאת דרש סאחרוב, שייעשו רפורמות נוספות.

יוכפלו התקנים בלשכת היועץ לענייני ערבים

מאת יחסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

שרים במפלגת העבודה הביעו דאגה, מהדיעות כי בלשכת היועץ לענייני ערבים במשרד ראש הממשלה, מתכוונים להכפיל את מספר העובדים ולהוסיף עוד שמונה תקנים.

הנושא הועלה לאחרונה בחוני מפלגת העבודה ובהתייעצויות שרי המפלגה. הובעה שם הדעה, כי הכוונה הזו היא חלק מהמאמץ של הליכוד להגביר את השפעתו בריכוזי האוכלוסיה הערבית והדרוזית. במיוחד הובעה מודת רוח על כך, שבתקופה שהאוצר תובע קיצוצים בתקציב ובכוח האדם בשירות המדינה, מגיעות ידיעות על כוונה כזו.

השר משה ארנס, האחראי מטעם ראש הממשלה על טיפול באוכלוסיות הערביים בישראל, אמר לקומת זאת בתגובה ל„דבר": „לא שמעתי על כוונה להגדיל את התקנים במשרד היועץ לענייני ערבים. אם ידיעה זו נכונה, היא מאוד משמחת, אך לא ידוע לי על כך".

ה„אובזרוור" הלונדוני מספר:

דרום־אפריקה מקימה אתר ניסויים גרעיניים באי מאריון בסיוע ישראל

מאת דוד שרביט, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). קציני צבא ישראלים שתפו בתוכנית להקמת מסלול המראה באי מאריון. על אפשרות פיתוחו של האיזור כאתר גימויים גרעיניים – מדווח ה„אובזרוור" הלונדוני.

האי מאריון, השוכן במחצית הדרך בין כף התקוה הטובה לבין יבשת אנטארקטיקה נמצא בשליטת דרום־אפריקה, אשר הציבה בו תחנת מחקר מדעית, המאויישת ב־25 אנשים. דרום־אפריקה אומרת, כי התוכנית להקמת מסלול נחיתה באי נועד לשרת את האיזור למקרי חירום, אך מדענים מסלים ספק בהסבר זה. „דרום־אפריקה כבר ערכה פיצוץ גרעיני באיזור זה ב־1979 והמסלול המתוכנן היגו בעל השלכות צבאיות", אמר ד"ר פרנק בארנבי, ששימש בעבר כמנהל המכון הבין־לאומי בשטוקהולם למחקרי שלום.

ה„אובזרוור" מוסר, כי במהלך השנתיים האחרונות ריוחוו מדענים היושבים באי מאריון על ביקוריהם של קציני צבא מדרום־אפריקה וישראל. בין המבקרים היו גם שני ישראלים, שנמנו עם הקבוצה שבחנה את ההצעה להקמת מסלול תעופה באי.

המדענים היושבים באי חוששים, כי בכיסוי של צרכי חירום מיעד הפרוייקט החדש לשמש לצרכים צבאיים, גרעיניים או קרוטציונאליים. לדבריהם אין באיזור זה סיסות מסחריות ולפיכך אין צורך בבסיס חירום.

משב רוח פתאומי ועז הפיל אתמול קרונות רכבת אחת מן הגשר שגובהו 41 מטרים. הקרונות נפלו על בית־חרושת לשימורי דגים שבקרבת העיר טוטורי שביפאן. שישה אנשים מהרגו באסון וארבעה נפצעו. (צילום: א.פ.)

דובר צה"ל לא יודע על חלוקת כרוזי „יש גבול"

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

אנשי „יש גבול" חילקו ביום שישי האחרון כרוזים לחיילי מילואים בחברון, בית־לחם, רמאללה וירוחו, ובהם קראו להם לא לשרת בשטחים. דובר צה"ל הגיב אתמול, כי לא ידוע לו על מקרה כזה.

ביום שישי בשעות אחר־הצהרים הגיעו אנשי „יש גבול" למרכזי הערים רמאללה, חברון, בית־לחם וירוחו. הם עברו בין חיילי המילואים, שסיירו אותה שעה במסגרת תפקידם בחומות הערים העתיקות, וחילקו להם כרוזים, שבהם נאמר, בין השאר: „זכור, כי זכותך לבקש העברה לשירות חזרה אל תוך הקו הירוק בתחום מדינת ישראל. זכור, כי על־פי הדין הנבאי, חובתך לסרב למלא פקודה בלתי־חוקית".

דובר צה"ל הגיב, כי אם היה מקרה כזה – הוא אינו חוקי. „אם יבוא חייל ויתלונן ואם יתברר שבסרוו יש הסתה נגד שירות בשטחים, נפתח בחקירה".

איגודים בבריטניה מבקשים לאמץ את שיטת ההסתדרות

מאת דוד שרביט, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – איגוד פועלי ההובלה והעובדים הכלליים בבריטניה, מהגדולים והחשובים בין האיגודים הבריטיים, מבקש להפעיל מערכות דומות לאלה של בנק הפועלים ו„אגד".

המזכיר הכללי של האיגוד רון טוד מסר על כך בדו"ח מסכם על ביקורו בישראל, לפי הזמנת ההסתדרות. הדברים נאמרו בקבל נ הנגים עם חידוש נציגותה של ההסתדרות בבריטניה, שנערכה בפרלמנט האנגלי בחסותו של חבר הפרלמנט ג'רביל ג'אנר.

רון טוד, שאיגודו מונה למעלה מ־1.6 מיליון חברים, הביע התפעלות מהשגי ההסתדרות ומהשילוב בין האיגוד המקצועי ומשק חברת העובדים. במיוחד הרשם מפעילותו של בנק הפועלים וקואופרטיב „אגד".

נציגות החדש של ההסתדרות בבריטניה יוהם ברזילי שימש עד למינויו בתפקיד זה כמנהל המחלקה הכלכלית־חברתית בהסתדרות. שדה פעילותו היגו בקרב האיגודים המקצועיים הבריטיים, שתחת ממשלות תאצ'ר מבלו משחיקה בכוחם. בפעילות ההסברה בקרב האיגודים נתקל ברזילי בשתי בעיות עיקריות: יחסי ישראל עם דרום אפריקה ותנאי העסקתם של פועלי יהודה שומרון ועזה.

חידוש פעילותה של נציגות ההסתדרות בבריטניה עומד בסימן של חיסול נציגות אחרת. ארגון נעמ"ת נאלץ לסגור את שעריו מחוסר תקציב ושרידי הארגון נקלטו על ידי ברזילי.

חסכון בסימן קריאה- ספר במתנה!

ילדים והורים,
"דן חסכן" מזמין אתכם לקבל מתנה נפלאה לחג החנוכה:
כל מי שיפקיד 50 ש"ח בתכנית החסכון "דן חסכן"

בתקופה שבין 26.12.86-4.1.87 יקבל ספר איכות מספריית "דן חסכן".
שימו לב - מספר הספרים מוגבל!

בנק הפועלים בע"מ

אבנת | קרמון | שיפרין | נעמן

עליות שערים ושיפור באווירה

מאת שמואל רוזנבלום

הרגיעה שהושגה בתחום הפוליטי כלכלי, אף שהיא זמנית, הביאה להתייצבות ואמידה חיובית בשוק המניות תוך אופטימיות זהירה.

עיקרו של השיפור בשקט שהושג בחיות והצהרות. לאחר הרעידות בגשא המיסוי הבורסאי שגרמו לירידות שערים חריפות והלה מסתמנת בתחום זה רגיעה, תוך התמצמות של אפשרות לביטול רציף ומיסוי המפקפק מלכתחילה.

בנוסף לרגיעה בחיות זו, אזי סוף השנה של קרנות הנאמנות מבחינת תשואתן השנתית הסופית אף הוא מהווה מרכיב חשוב "במיקצה השיפורים" של שוק המניות. חלק ניכר ממנהלי ההשקעות מצוי באחרונה מצוץ לתמונה מבחינת ההחזקות בני"ע. כיון שהערכה הכללית היתה ששוק מניות עשוי להיות חיובי בחודשים יניאר ופברואר, מנסים חלק מהמקודמים להגדיל אט אט פוזיציות במניות. הגדלת החזקות מסוג זה גורמת במישרין לעליות שערים במניות, שכן גדמות השערים הנוכחיות לא מגדרים המוכרים לסמק סחורה. עיקר ההערכות האופטימיות לגבי הצפוי בבורסה מתבסס בעיקרו על המשך רמה אינפלאציונית נמוכה למדי בממוצע ב"2% ומדשי, המשך הקפאת שער הדולרין וכמובן הסרת הבורסה מסדר היום הלאומי גדמות מיפוי וגמדות למניהם.

בנוסף, מסתמן באחרונה שיפור מסויים בתוצאות העיסקיות של חברות "טובות". כן אמורה הבורסה להוות מקור חשוב לגיוס הון לתעשיה ולצמיחה, ובו שיגדש שוק סביר.

ההסתייגויות של הצוצר ונגיד בנק ישראל מהסלת המיסוי על הבורסה מסמלת שיחר מכל אחד מערך הציפיות לגיוס הון מהבורסה דווקא במקום מתקציבים ממשלתיים. נראה שבכוונת הצוצר לאפשר בקרוב למספר רב של גופים וחברות לגייס הון בבורסה. החששות שהובעו באחרונה בנושא פיחות אפשרי אינן בדורות כלל, כאשר נראה בעליל שביצוע פיחות ללא עיקוד מלכתחילה אינו מתלך כלכלי חיובי.

עליות חדות ב„קדמני"

מניות קדמני ממשיכות להסתער כלפי מעלה. אחמול עלו קדמני 1 ב"15.2% ותך ביקוש של כ"52,000 ע.ג. ובמחוור בשיעור כ"21,800 ע.ג. מניות קדמני 5 עלו ב"10.2% ותך ביקוש ענק של כ"80,000 ע.ג. ובמחוור גדול בשיעור של כ"76,000 ע.ג. לעדך. הביקושים הגדולים ונפח המחזורים מעידים על טיפול אגרסיבי במניות קדמני הדבר מעט מפתיע לאור המתרחש בשוק. בדרך כלל מתנהלים פרויקטים בורסאיים בהסכנות כשמגמת השוק אינה ברורה. במניות קדמני קיים טיפול אגרסיבי ביותר ללא התחבלות על מגמת השוק בכללו.

עליות נאות בבנקאיות

ביקושים ועליות שערים נאות גרשמו בסקטור הבנקאיות שבהמד. פועלים ע"ש עלו באחוז, אי.ר.ב. רג' עלו ב"0.8%, מזרחי ע"ש עלו ב"1.4%. עיקר הפעילות בסקטור זה מתבצעת ע"י גופים מוסדיים כקשות הגמל וקרנות הנאמנות. פרשנים נוטים להאמין שתשואות הבנקאיות תתייצב בקרוב סביב ב"14% תשואה שנתית דולרית. נראה שההשקעה בבנקאיות עשויה להיות אטרקטיבית בזמן הקרוב.

עליות שערים נאות בכבדות ובקלילות

במרבית המניות הכבדות גרשמו עודפי ביקוש נאים שלוו בעליות שערים ממוצעות שנעו בין שלושה לארבעה אחוזים. דיסקונט השקעות עלתה ב"4.6%, היצע קטן במסרוכיים נלקח ב.ש, חיפה כימיקלים עלתה ב"4.9%, כלל תעשיות עלתה ב"3.1%, הסנה עלתה ב"3.6% וטבע הוסיפה לשערה 2.3%. במניות כלל סחר גרשמו עודפי ביקוש גדולים שהביאו לעליית שער חדה של 8.1% תוך פעילות ערה. עליית שער זו הביאה למשקיעים הנפגעת כלל סחר רווח קטן. מניות רלק עלו ב"4.2% ותוה עליה חדה למרי ברלק והיא באה על הרקע של שיפור בתשואות קרנות הנאמנות המחויקות כמויות סחורה גדולות במניות רלק.

במשכת פעילות ערה ברובק

מניות דובק עלו ב"2.5% בביקוש 3616 ע.ג. ובמחוור 1758 ע.ג. באחרונה נפתח שמועות על מאבקי שליטה בחברה בין משפחות המייסדים – גחל, שנור ובידרמן. הפידומים האחרונים עסקו „בהתארגנות" של מפחת שנור כנגד משפחת גחל. קרנות בל"ל פיא מחויקות בחבילת מניות גדולה בדובק הנעה סביב ב"25% מהשליטה בחברה. מעניין יהיה לראות כיצד יתפתחו העניינים בחברת דובק בזמן הקרוב.

הודעות הבורסה

כתר – דירקטוריון הבורסה אישר את הנפקת חברת כתר בבקשתה לגייס הון בשיעור 4.1 מיליון ש"ח בבורסה. כתר משתייכת לקונצרן כלל, לאחר הנפקה תחזיק כלל ב"75% מניות כתר. גיוס הון מיועד להרחבת רשת השיווק, הון חוזר ופרויקטים במרלוז.

חבישה יזר – דירקטוריון הבורסה אישר ברוב זעום לחברה להנפיק אג"ח בשווי של 4 מיליוני ש"ח.

הראל עזרבה – הבסתר במניות החברה הנסק עד לסוף חודש יניאר 1987. באחרונה העבירה מניות את השליטה בהראל לידי החק"ב. העברת השליטה ממניות לתק"ב עודדה סערת רוחות בעיקבות הודעת הנתק"ם מלפני זמן קצר על אי מעורבותו בבורסה לאור לקוי העבר. ראוי לציין, שלהראל ישנו הון עצמי שלילי של 1.94 מיליון דולר בנוסף למצבת הלוואות בשיעור 4.3 מיליון דולר.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אר.ב.ה. ש	19950	25.0	+250	+1.5	+49.0		
הפמנת 0.1	1100	1702			+439		
הפמנת א 0.5	800	1997	+28	+3.6	+2604		
הפמנת אגח 2	769	681			−11.0		
כללי לא מהמר	22400	78.0	+400	+1.8	+61.0		
בנק צפ' אוצק 1	— הפסקת מסחר —						
בנק צפ' אוצק 5	— הפסקת מסחר —						
בנק צפ' אנ אופז	— הפסקת מסחר —						
הבינלאומי 5.0	3455	1022	+40	+1.2	+2397		
ר.ב.ה. 0.5	4480	2737	+130	+3.0	+6185		

כלולים בהסדר הצמדה

אדיטי יג 100.0	83100	666	+635	+8	+610		
אדיטי ב 100.0	85000	1.0	+500	+6	+2.0		
אדיטי בב א 0.5	502000						
אגוד זשה	61400	99.0			−92.0		
דיסקונט א	106500	41.0	+1000	+1.0	+40.0		
דיסקונט ב	105420	134	+328	+3	+118		
דיסקונט שה ב	12500	12.0			−16.0		
המזרחי ק	34550	1088	+478	+1.4	+1060		
המזרחי ב	34141	7.0	+350	+1.0	+115		
המזרחי שה 9	15420				−2.0		
הפועלים בכפ	105900	1.4	+4900	+4.9	+1.4		
הפועלים ש	56350	1303	+355	+1.0	+1516		
הפועלים מ	56280	367	−20		−375		
כללי א 0.1	143600	14.0	+790	+6	+35.0		
כללי שה 3	114400	1.0			−1.0		
כללי שה 7	6850	81.0			−53.0		
כלל סכוק 100.0	55640	2366			−157		
כלל שה 11	13676	156	+135		+107	+1.0	
מיכון ומסד 0.1	49000	12.0	+999	+2.1	+29.0		
מיכון ומסד 5.0	24100	2.0	−104	−.4	−8.0		

בנקים למשכנתאות

ארנים 0.1	25001	22.0	+1201	+5.1	+26.0		
לאומי משכנתא ש	6930	255	+250	+3.7	+875		
לאומי משכנתא מ	6922	50.0	+185	+2.7	+150		
מרכז ש	4241		+40	+1.0	+50.0		
מרכז שה 1	3500	510			−210		
מזרח ב 5.0	7500	30.0	+200	+2.9	+20.0		
פת משכ ש	2480	934	+85	+3.6	+2236		
משכן ב ש	5555	755	+115	+4.8	+725		
עמלנות 0.1	9700	20.0			−21.0		
משפחה מבנה ש	17000						
משפחה ב ש	16100	10.0			−10.0		
משפחה שה 1	8700						
משפחה שה 5	4527	156	+1		+94.0		
יעמוד 0.1	2700	483	+120	+4.7	+846		
יעמוד 5.0	1500	600	+70	+4.9	+485		
מידב 0.1	6340	119	−5	−.1	−261		

מוסדות מימון

שלמון א ש	497	7589			−9254		
הזקלאות מבנה א	— לא נסחר —						
הזקלאות מבנה ב	— לא נסחר —						
לאומי תעשיה א ש	9300	102	+293	+3.3	+215		
פתוח תעשיה מבנה	— לא נסחר —						
פת תעש בנ ג	— לא נסחר —						
פת תעש בנ גג	— לא נסחר —						
פת תעש בנ גגג	— לא נסחר —						
פת תעש בנ ד	— לא נסחר —						
פת תעש בנ דד	— לא נסחר —						
מרכז קבלנים 5.0	1300	2797	+60	+4.8	+4583		
תיירות בנ	— לא נסחר —						
כלל ליסינג 0.1א	18500	26.0	+670	+3.8	+56.0		
כלל ליסינג 0.5ב	15900	45.0			−12.0		
כלל ליסינג אג"חנ	11225	82.0			+16.0		

ביטוח

איתן ביטוח זשה	285	12859	+7	+2.5	+5925		
אריה 0.1	1470	824	+58	+4.1	+987		
אריה א 0.5	715	1474	+55	+3.2	+3326		
בטוח מבנה 0.1	537	255	+11	+2.1	+448		
בטוח מבנה 0.5	175.0 *	5955	+2.0	+1.2	+1265		
* ביטוע חלקי 94.70%							
הדר זשה	380	600	+2	+.5	+23.0		
הדר מזשה	216	1150			−450		
הכנה ש	545	26630	+12	+3.6	+58950		
הפניקס 0.1	703	5733	+13	+1.9	+4910		
הפניקס 0.5	618	2742	−17	−2.7	−2445		
השמר-הראל 1.0	6500	51.0	−10	−.2	−51.0		
השמר-הראל 5.0	5600	19.0			+94.0		
מגדור 1.0	2085	34.0			−55.0		
מגדור 5.0	1090	200			−1.0		
מור פתוח והסקעל	5270	257	+210	+4.2	+615		
סקורים זשה	880	2283	+12	+1.4	+2423		
צור ש	330	8540	+8	+2.5	+8130		
ציון והשקעה 1.0	8678	15.0	−40	−.5	−17.0		
ציון והשקעה 5.0	2520	204	+40	+1.6	+275		

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאצא 1.0	5455	41.0	+10	+.3	+28.0		
אינטרנאצא 5.0	5170	606			−301		
מאיר עוזא 1.0	1501	5922	+1	+.1	+1025		
מאיר עוזא אגח 1	7140	956			+11.0		
כלל מוד 1.0	255	55046	+19	+8.1	+84130		
כלל מוד אגח ד	171.0	61430	+3.0	+1.8	+13685		
כלל מוד אג"ח 2	94.0	156005			+35420		
קרסל 1.0	800	2797	+20	+2.6	+175		
רמק 0.1	30600						

מוצרי בניה

א.ר.בלל בנין 1.0	949	535	+19	+2.0	+4557		
א.ר.בנין אש א	490	1201			−501		
א.ר.בנין אגח א	106.5	27900	−.3	−.5	−37177		
אלקל 5.0	9555	119	+650	+7.3	+254		
אקרשטיין זשה	830	370			−92.0		
אקרשטיין מזשה	630	1019			−82.0		
אקרשטיין אפ א	334	2855	+4	+1.2	+371		
אקרשטיין אג"ח 1	98.0	30929	+.5	+.5	+161957		
בטון תריד 1.0	— הפסקת מסחר —						
בטון תריד 5.0	— הפסקת מסחר —						
בר-סון 1.0	1750	889	+50	+2.9	+479		
בר-סון 5.0	610	1007			−995		
פרומאסטס 1.0	7650						
פרומאסטס 5.0	2520	200			−81.0		
מ.ל.ת. 1.0	891	259			+109		
מ.ל.ת. 5.0	570				−1.0		
מודל הסק בתעש	5400	110	+10	+1.9	+165		
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —						
מוזאיקה ולפמן 5	11700						

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	16311	22.0	+161	+1.0	+22.0		
אליאנס ב 200.0	2425	130	+100	+4.3	+146		
גל תעשיות 1.0	11650	57.0	−130	−1.3	−66.0		
גל תעשיות 5.0	7320	146			−146		
דקסל 1.0	2940	516			+230		
דשנים 0.1	4600	51.0	+50	+1.1	+108		
דשנים 0.5	1340	5062	−55	−2.6	−5648		
חיפה כימיקל 10.0	450	8038	+21	+4.9	+7540		
מצע 0.01 ש"ח	8430	1110	+190	+2.3	+2142		
ליפסקי 1.0	5760	679	+60	+2.2	+137		
ים המלח 0.1	5972	3815	+2	+.1	+195		
מפורסמים 10.0	549	11909			−2087		
מפעמה 1.0	6520						
מפעמה 5.0	3400 *	137	+40	+1.2	+15.0		
* ביצוע חלקי 91.90%							
נקה 1 ש"ח	6950	82.0	+250	+3.7	+126		
סנו 1.0	17490	107	+290	+1.7	+119		
סנו 5.0	100	13200			−2.0		
פריקלאס 1 ש"ח	500 תב	20134	−32	−6.0	−56334		
פריקלאס אפ 1	220 תב	27330	−18	−7.6	−87831		
קים כימיקל 1.0	8450	130	+400	+5.0	+369		
ת.ב.ל. 1.0	5700	45.0			−34.0		
ת.ב.ל. 5.0	3030 *	57.0	+60	+2.0	+147		
* ביצוע חלקי 80.00%							
תיא 5.0	9538	40.0	+51	+.5	+64.0		
פרוטאנים 10.0	15341 תב	109	+1500	+8.5	+522		
תרן א 5.0	11221 קן		+354	+5.0	+601		

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	6730	75.0			−20.0		
דפרון 5.0	4330	5.0	−150	−3.3	−125		
ת.ב.ג. 1.0	8031 תב	164	+730	+10.0	+170		
יער 1.0	4720	8.0	+100	+2.2	+70.0		
לבידי אשקלון 1	— הפסקת מסחר —						
לבידאשקלון אגח	— הפסקת מסחר —						
מלם ב 0.5	39347	6.0			−5.0		
מעבדי ניר 10.0	273000	63.0	+10000	+3.8	+135		
סקצוריה 1.0	3620	177	+151	+3.5	+171		
רים 0.1	2350	162	−100	−4.1	−283		
רים 0.4	1470	692	+55	+3.9	+267		
תעל ב 0.2	14950	47.0			−62.0		

תעשיות שונות

אנרין 1.0	7870	70.0	+210	+2.7	+65.0		
אנרין 5.0	3845 תב	615	+235	+6.4	+2671		
חמישה יזר 1.0	10000	27.0			+22.0		
ה.נ.טלק 1 שח	1765	635	−5	−.3	−583		
ה.נ.טלק 5 שח	1100	502			−450		

התקנות תעשיה

מרכזית ב 0.1	8480	530	+400	+5.0	+470		
סך כל 1.0	7000110	ב.	+36460	+3.5	+1.4		
כלל תעשיות 1.0	1556	14515	+46	+3.1	+31555		
מאגרי מכנולוגיה	456	5561	+9	+2.0	+10029		

תברות להשקעה

הנפקה ואחזקות

אניגר ש	6000	608	+198	+3.3	+875		
אידיבי פתוח 2.0	5110	4706	+170	+3.4	+6746		
איגוד בנין זשה	120.0	202000					
אלגר ש	11470	85.0	+220	+2.0	+283		
אלגר מ	11400		+200	+1.8	+100		
אלון ש	3630 תב	2773	+200	+3.8	+7972		
אלון מ	3550	166	+130	+4.4	+424		
אמישר בב 1.0	— הפסקת מסחר —						
אציק 1.0	235	1564	+11	+4.9	+1848		
אציק 5.0	176.0 *	628	+2.0	+1.2	+108		
* ביצוע חלקי 98.10%							
מחלה השקעות זשה	1380	250	−19	−1.4	−250		
חברה לישראל זשה	11520	745	+400	+3.6	+798		
חברה לישראל מזשה	8870 תב	858	+560	+6.7	+1556		
חלמגן 0.1	113000	2.5	−2000	−1.7	−2.5		
חלמגן 1.0 ש	25600	75.0			−61.0		
אמבא 0.5	15400	61.0	−100	−.7	−12.0		
פועלים הסק ש	6550	836	+260	+4.1	+2558		
דיסקונט הסק ש	3160	8505	+140	+4.6	+23351		
מזרחי הסק ש	23650 תב	157	+5150	+10.0	+204		
מזר הסק אגח 154	12500						
הדרן 1.0	3000	75.0	+140	+4.9	+72.0		
הדרן 5.0	1370	301	+39	+2.9	+249		
ישום החזקות זשה	262	9469	+3	+1.2	+3551		
יצוא ש	11530	265	+450	+4.1	+451		
ירדן א 0.1	3345	252			−421		
כלל ישראל 10.0	938	5416	+25	+2.7	+5909		
כלל ישראל 50.0	857	540	+30	+3.6	+1066		
לגרש 1 ש"ח	3780	46.0	−40	−1.1	−38.0		
לגרש 5 ש"ח	1140	25.0	−20	−1.7	−55.0		
מגדר 1 ש"ח	685	950	+17	+2.5	+1285		
מגדר 3 ש"ח	404	218	+3	+.8	+361		
מגדר אחז 3	333	2142	+12	+3.7	+2158		
מגדור אג"ח 1	98.5	2700	+.5	+.5	+100301		
עזר השקע ב 0.1	3639	57.0	+99	+2.8	+57.0		
עזר השקע ב 0.5	1905	229			−289		
מו הסק ש	— הפסקת מסחר —						
ממה א 0.1	9943	299	−500	−4.8	−334		
ממה 0.5	6200	309			+405		
פרמן ב 0.2 ש"ח	5170 תב	1045	+470	+10.0	+1824		
קרדן 1 ש"ח	767 תב	5484	+70	+10.0	+8749		
קרדן 5 ש"ח	590	3650	+16	+2.8	+6343		

מחקר ופיתוח

גליל מכנולוגיות	448	628	−1	−.2	−1112		

דלק ונפט

דלק וחשמשינמב 1.0	5295	1204	+45	+1.4	+220		
דלק וחשמשינמב 5.0	2000	1020	+20	+1.0	+534		
דלק נפט אפ 2	1285	3403	+45	+3.6	+1337		
מו חיפושי נפט	20130	34.0	+630	+3.2	+203		
י.נ.אל. 5.0	5733 קן		+178	+5.0	+12430		
מבנן 1.0	6300 תב	455	+506	+8.7	+1827		
מבנן 5.0	2145 תב	4720	+193	+10.0	+14048		
פתאיל ב 0.3	7884	103	−1		−121		
נפטן אגחי נפט 1	320	7801	+3	+1.6	+817		
נפטן אגחי נפט 5	249	3098			+96.0		
נפטא ש	1590001	1.0	+14001	+.9	+3.0		

נסחרות במט"ח

בזית מ	250	1500	+3	+1.3	+1500		

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היעילות הפדיון		הקרן	מחיר היעילות הפדיון		הקרן	מחיר היעילות הפדיון		הקרן	מחיר היעילות הפדיון	
אב	4279.78	4537.64	הכשרה	577.72	589.29	יסוד	310.33	316.48	עבור	1101.85	1126.41
אביקה	378.89	386.42	חלב	192.70	195.99	לאומי	1532.62	1564.19	עצמ	2105.34	2126.41
אגמ	204.24	505.33	חזון	1280.22	1305.68	לשם	869.70	874.12	עתידי	572.04	584.09
אדיר	1372.71	1400.13	יזמן	222.95	227.36	מבחר	1043.9	1065.04	עשמן	130.80	131.43
אדם	2012.37	2052.22	יהלה	442.95	450.92	מבטח	3032.56	3062.27	פיא	1328.12	1354.86
אופיר	1674.91	1695.62	יחד	361.62	368.65	מגד	190.14	201.89	צבר	495.96	508.99
אור	384.84	393.01	יקל	327.46	328.99	מגמן	2025.12	2052.85	צופית	554.97	566.10
אורין	140.27	141.03	ירם	326.15	329.17	מגל	661.74	669.35	צמ	106.36	106.36
אורלי	226.35	228.03	יתד	435.58	443.98	מור	3415.13	1435.68	צמיר	890.41	905.80
אזרן	653.34	656.51	הבית	2621.54	2678.18	מזרן	751.56	758.70	צפונה	6894.21	6996.38
איל	3280.02	3345.77	חתי	17286.46	17545.37	מכמן	24643.25	25165.44	צפרה	1546.42	1577.46
איילת	4068.49	4158.24	זיו	16054.87	16296.50	מיטר	773.96	789.75	קלע	1867.55	1876.91
אילים	4243.94	4338.87	זמיר	777.35	786.92	משקי	5367.42	5434.24	רהיטי	15668.36	15812.10
איתן	612.14	624.81	חותם	127.48	129.23	מעין	665.54	678.82	רימון	188.92	189.15
אלון	516.28	519.43	חלמיש	118.42	118.95	מקפת	901.66	905.97	רקפת	596.36	606.39
אלמוג	602.08	614.06	חלמיש	575.52	578.32	מרגלית	1182.79	1124.62	רשף	656.51	670.98
ארז	322.51	328.95	מץ	119.38	119.86	מרחוב	100.47	100.91	שכיח	694.04	707.83
אש	125.25	128.02	שמן	1189.40	1217.79	מתם	1019.50	1048.13	שתם	820.54	828.04
אשל	166.97	167.77	כל	4608.40	4663.81	נהה	22788.98	23123.08	שידה	347.12	349.42
אתוצ	201.22	202.21	יכול	706.58	714.96	נסיף	744.50	747.90	שכיר	323.59	323.59
בזלה	2004.53	2045.92	יהלום	1826.46	1862.85	נצע	415.37	423.75	שנהב	692.91	702.79
בזש	426.90	428.92	יסודות	357.05	360.47	נילי	4956.67	5030.21	שסק	671.34	688.89
בוכ	421.06	423.32	יעה	585.56	598.52	סגיון	498.85	508.22	שער	163.18	164.01
בוקת	762.16	765.89	כוכב	919.04	937.38	סגלה	121.11	122.46	תאנה	203.21	204.16
בגיר	1228.13	1252.42	כוזל	—	—	סלע	886.45	890.92	תדהר	437.86	439.87
בגע	896.68	910.09	כלנית	491.99	500.91	סמנית	616.75	624.40	תידוש	445.52	447.59
גזון	625.72	638.14	כסמת	637.83	641.20	סער	667.30	680.22	תפן	195.40	196.35
גיא	0160.69	8285.48	כיתל	122.20	124.70	סמיר	591.41	601.41	תמה	150.29	151.54
גיל	2587.44	2637.97	כל	961.99	980.05	עדית	738.93	722.46	תרשיש	1303.61	1319.58
גלית	528.31	531.85	לוחם	3777.17	3851.95	עדיה	1932.53	1942.98	תשרי	414.56	420.44
חברון	328.31	329.85	למשקיע	102804.06	103880.0	עזיון	6281.81	6374.22			

שערי אגרות חוב

הנפרה	השער	השינוי בנקי	הנפרה	השער	השינוי בנקי	הנפרה	השער	השינוי בנקי
4% מלוות (100% המצמדת)			w3583	1814.6		w2057	56131.0	+98.0
w4001	652822.0		w3584	159000.0	+3500.0	w2059	51850.0	+90.0
w4002	560000.0		w3585	147440.0		ק-123 תשואה	1.62%	
w4003	552200.0		7%			w2061	38074.0	−913.0
w4004	545000.0		w3521	148500.0		ק-125 תשואה	1.66%	
4.25% מלוות מריבה (המריא)			w3522	145800.0		w2062	54751.0	+52.0
ק-301 תשואה	4.12%		w3523	133628.0	+200.0	ק-125 תשואה	1.33%	
4101	322.9		w3524	133200.0		w2063	33495.0	−943.0
ק-502 תשואה	3.97%		w3525	152506.0		הילים		
4102	150.3	+1.5	w3526	129900.0	+180.0	18 מ	104.5	
4103	125.1	+1.4	w3527	126700.0	+330.0	19 מ	102.0	
ק-303 תשואה	4.26%		w3528	123820.0		20 מ	100.3	+1.0
4301	119.9	+.2	w3529	124500.0		51 מ	100.0	
ק-704 תשואה	2.99%		2.99% תשואה			22 מ	101.0	24/12/86
4302	119.9		w3530	151988.0	+307.0	23 מ	90.2	−1.0
4505	114.1		w3531	121698.0	+310.0	24 מ	88.6	
4304	113.2	+.2	w3532	118136.0	+302.0	25 מ	89.0	−.7
ק-304 תשואה	4.59%		w3533	117996.0	+306.0	26 מ	92.0	−1.0
4105	97.8	+.6	w3534	111255.0	+288.0	27 מ	91.0	+.1
4106	95.1	+.5	ק-705 תשואה	3.01%		28 מ	90.1	+1.0
4107	92.1	+.5	w3555	111801.0	+216.0	29 מ	87.5	−1.5
ק-521 תשואה	4.64%		w3539	104882.0	+204.0	30 מ	97.0	−.3
4201	112.5	−.2	ק-706 תשואה	2.74%		31 מ	97.0	
4205	110.2	−.2	w3556	111691.0	+389.0	הזת 15	89.5	11/12/86
4205	108.0	−.2	w3557	111560.0	+390.0	32	90.1	+.7
4204	104.1	−.3	w3538	105007.0	+368.0	33	94.0	18/12/86
4203	102.1	−.2	w3540	104855.0	+375.0	מיסון 15	94.2	
4506	100.1	−.2	w3541	101292.0	+362.0	2	85.9	
4207	99.7	−.2	w3542	101186.0	+346.0	34 מ"ק	98.0	−.5
4208	98.2	−.3	w3545	96243.0	+331.0	35 מ"ק	98.0	
4209	96.0	−.3	2.84% תשואה			36 מ"ש	105.6	24/12/86
4510	95.4	−.3	w3544	96236.0	+356.0	אגרות חוב מלוי מתפלות מסמ		
ק-322 תשואה	4.52%		w3546	96051.0		אמות כ	98.0	11/12/86
4511	91.1	+1.0	w3547	90799.0		יקב 2	— הפסקת מסחר —	
ק-542 תשואה	4.20%		w3548	97683.0	+365.0	ישראל 11	98.4	11/12/86
4305	101.7	+.1	w3550	92619.0	+352.0	ישראל 12	98.4	11/12/86
7%			w3551	92235.0		ישראל 13	94.3	11/12/86
ק-786 תשואה	3.49%		2.88% תשואה			ישראל 14	95.8	−2.9
w3601	53538.0	+76.0	w3545	97660.0	+172.0	מבנה 24 ש	86.1	−2.9
ק-201ב' תשואה	3.53%		w3549	92265.0	+162.0	מבנה 25 ש	88.0	11/12/86
w3602	32702.0	−474.0	w3552	84698.0	+148.0	מבנה 26 ש	88.0	11/12/86
ק-202ב' תשואה	3.73%		w3554	84551.0	+146.0	מבנה 20 ש	87.1	−1.0
w3603	30168.0	−574.0	w3555	84551.0	+148.0	מבנה 28 ש	86.4	11/12/86
ק-202ב' תשואה	3.98%		2.96% תשואה			ה.מרמן 1	90.0	−1.0
3604	27417.0	−770.0	w3553	84055.0	+218.0	אגרות חוב מיוחדות (לדולר)		
ק-203ב' תשואה	3.53%		w3571

בעריכת מוריה אבנימלך

השקם מעריך שתיק הביטוח שלו יגיע בעתיד ל־250 אלף מבוטחים

אילת: התארגנות חברות הביטוח היא נסיון לקרטליזציה בענף

מאת מוריה אבנימלך

תיק הביטוח של „מערכי השקם", המקיף כיום 50 אלף מבוטחים, מהווה כבר עתה תיק הביטוח הגדול במשק. יגדל ויקיף 250 אלף מבוטחים.

כך מעריך משה אילת, חבר הנהלת השקם. אילת אמר „לדבר" כי השקם מוכן לפתוח תיק זה לחברות הנגנת. מתעריפים זולים ושירותים טובים בין חברות הביטוח במסגרת הזק.

לדבריו, השקם בנוי על מחזור גדול ורווח קטן. מדיניות זו מאפשרת לו לתת לאוכלוסיה שהא משרת – 250 אלף משפחות כחצי הבמחון, אנשי עבא, משטרה, נמלאים, אלמנות וכבי צה"ל – שירותים טובים בתעריפים זולים.

אילת ביקר חריפות את התארגנות חברות הביטוח, למעט הפניקס, כנגד החסכם שנתנם בין „דולב" מקבוצת הפניקס לבין „מערכי השקם". לדבריו ארגון הנגנת מוכני ביטוח נגד החסכם, דרשו „בשום נפש את הסגנון שמקום לא יכירו בעולם עסקים מעולם". בשקם גם יתבע מתמנה על התנאים העסקיים האב נלמוד לחקר נסיון לקרטליזציה בענף.

„מערכי השקם" חתם לפני כארבע שנים הסכם עם „אושיות", אז חברת ביטוח עצמאית. לפני כשמונה חודשים רכשה „דולב" מקבוצת „הסנה" את חברת הביטוח „אושיות", והודיעה לשקם כי היא הסנה, אלפרד גולף, המכהן גם כיו"ר איגוד חברות הביטוח, ניצל כשבוע שעבר את מסיבת העתונאים השנתית שערך האיגוד כדי לבקר בחריפות את ההסכם, וטען כי החסכם מסכן את יציבות הענף. הארוחה השנתית של האיגוד שנערכה למחרת, שימשה אף היא הזדמנות להפגנה מתואמת כנגד ההסכם, של סוכני ביטוח ש„הסכירו" לממונה על הביטוח, יהודה רדוזי, שנכח באירוע, את הסכנות הצפויות בעסיו ליציבות הענף.

ד"ר איתמר בורוביץ, מנכ"ל דולב, מסר ל„דבר" כי המפקח על הביטוח, יהודה רדוזי, בודק את החסכם בין „דולב" ל„מערכי השקם" ויתן אישור בימים הקרובים. חברת „דולב" תתחיל לפעול מ־1 לינואר 1987.

לדברי אילת, החסכם עם „דולב" שריר וקיים לתוקף מ־1 לינואר 1987.

פורשים מצבא הקבע יוכשרו בביטוח

מאת סופרו הבלכלי של „דבר"

פורשים מצבא הקבע יוכשרו לעסוק בענפי הביטוח השונים. סוכנות ביטוח חדשה הוקמה באחרונה כדי לנסות לפתור חלק מהבעיות המתעוררות בשוק האזרחי לפורשים מהצבא. כפי שנמסר תקלוס הסוכנות כל פורש שיבקש ותכשיר אותו בענפי הביטוח השונים על חשבונו.

מנכ"ל החברה הוא אל"מ ירון חן. החברה הדשה פועלת בשיתוף עם מחלקת הפרישה בצה"ל.

האוצר מאשר לחברות גיוס הון גם להחזר הלוואות בעלים

בעבר נדרשו חברות להשתמש ב־75% מההנפקה להשקעה

מאת יואב יצחק

משרד האוצר החל להנמיש עמדותיו לגיוס הון בבורסה.

ראשי האוצר לא אישרו בעבר לחברות לגיים הון בבורסה אלא אם הציגו בפניהם תוכנית השקעות מפורטת המשתמשת ב־75% מכספי ההנפקות לפחות. עתה, הנמיש האוצר עמדותיו, והוא מאשר לחברות רבות לגיים הון בבורסה גם כאשר הן מציגות בפניו תוכנית השקעות המשתמשת רק בחלק קטן ביותר מכספי ההנפקה ומותירה חלק גדול יותר מגיוס ההון לחון חדור. במסגרת מדיניות זו התיר האוצר לאוצרנה, לחברות „קידור והספקה" ו„ארנקוה" לגיים הון בבורסה.

שתי חברות אלו גיימו הון בבורסה וייעדו חלק גיבר מכספי ההנפקה להחזר הלוואות בעלים, שניתנו לחברה בהלך השנתיים האחרונות.

השינוי במדיניות משרד האוצר התרחש לאחר המצב שנוצר בשנתיים האחרונות בחברות רבות. בגלל השפל שהיה בבורסה, והקשיים לגיים הון בבורסה – הזדמנו חברות אם רבות אמצעים כספיים לחברות שבבעלותם, והאת בגמגה להגדיל את עלויות הימון של החברה. עתה, לאור ההתאוששות בבורסה, מבקשות חברות רבות שנתנו לחברות בת הלוואות בעלים – לקבל בחזרה את כספם. במשרד האוצר דנישים לתופעה זו, ולפיכך החליטו לאפשר לחברות לגיים הון בבורסה גם כאשר רובו של הסכום מיועד להחזר הלוואות בעלים.

ההלוואות שניתנו לחברות ניתנו במקרים רבים מתוסר ברירה. במקרה של אינקוקה לדונמא, הזדימו הבעלים כסף רב לחברה, וזאת לאחר שהחברה נקלעה לקשיים בספיים והבנקים סירבו לפתוח לחברה קווי אשראי נוספים.

איגוד תעשיות האלקטרוניקה מכחיש הטענות שהעלה שכר בניגוד למדיניות

קשיי החברות נבעו מתוספות שכר ארציות שנכפו עליהם עלידי הסכמים בין הממשלה וההסתדרות

מאת סופרת „דבר"

חברי נשיאות איגוד האלקי מרתיקה רחו, במתכ לראש הממשלה, את הטענות המופנות נגדם כאילו העלאת שכר לעובדיהם בגינוד למדיניות הכלכלית היא שגרמה לקשיי התעשייה הטכנולוגית.

תעשיית האלקטרוניקה, מוענים ראשי האיגוד, לא זמה העלאת שכר מיולי 1985, אולם הועמדה בפני תוספות שכר שוהסכמו בין הממשלה וההתתרות, שהצמדו ל־20%. תוספות אלו, המגדילות עלויות בשעה שהתמודות בדולרים הוקפאו, הן שגרמו לקשיים, כמו גם לסגירתי עבודה ופגיעה במוסיבציה של העובדים – מאשימים ראשי ענף האלקטרוניקה.

תוספות השכר כוללות עדכון אחוקת רכב של 8%, מולם „ינ משופר" – 5% והעלאת כל העובדים בדרגה – 6%, שכאמור מעוגנים בהסכמי המסגרת וניתנו ביחמת הממשלה.

מלונאי ירושלים מבקשים קרן שיווק של 2.5 מיליון דולר

מאת דויד מושיוב

התאחדות המלונות בירושלים מבקשת מועדות הכספים של הכנסת להקצות בהחיפות 2.5 מיליון דולר לקרן מיוחדת, שמטרתה ביצוע תכנית שיווק אגרסיבית להעלאת ירושלים על מפת התיירות בעולם בשנת ה־20 לאיחוד העיר.

בפגישה מיוחדת שקיימו חברי הלהי הירושלמי בכנסת בהשתתפות ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, עם חברי ועדת הכספים הם מענו, כי ענף התיירות בירושלים במצב חמור.

בירושלים יש 7,800 חדרי מלון הבהודים 25 אחו מכלל חדרי המלון בישראל, ובשיחתי התיירות בבירה מועסקים 15,000 מפרנסים המהווים כ־10 אחוזים מכלל המועסקים בעיר. התפטרה נמוכה וחרר עוד יותר בשנה הקרובה, כשייוספו לירושלים עוד 1500 חדרים.

תדיראן – צפוי השנה רווח נומינלי קטן

מאת מחבר הבלכלי של „דבר"

רווח נומינלי קטן צפוי השנה לקבוצת „תדיראן" למרות גידול משמעותי בהיקף המכירות. לפי תחזיות החברה, מסתבר כי הרווח השנה יהיה קטן לעומת רווחי אשתקד שהסתכמו בכ־28 מיליון דולר. סיבת קיטון הרווח הנומינלי נעוצה בייקור התשומות המקומיות, צמצום ההטבות של מערכת הבטחון בשל הקיצוץ בתקציב וכן הקפאת הדולר.

לפי התחזיות יגיעו מכירות הקבוצה השנה לכ־600 מיליון דולר לעומת 560 של כ־550 מיליון דולר אשתקד.

מיליון דולר יושקעו בהרחבת מוריה פלוה

מאת דויד מושיוב

חברת מלונות מוריה תשקיע מיליון דולר בהרחבת המלון מוריה פלוה בתל־אביב, שעברה לרשת מלונות מוריה. במסגרת עבודות ההרחבה יתתפסו 500 מ"ר לקומת הקרקע, ושטח הלובי במלון יוכפל.

הלובי יהיה ברחבה חדש, יוכנסו מערכות כלים חדשות, מיטות חדשות וכלי מיטה. לכל חדר תוכנס טלוויזיה צבעונית.

למנכ"ל המלון מוריה פלוה בתל־אביב מתה חיים חביב, שניהל בעבר את מלונות גלי כנרת וחן סמל.

צירופו של מלון מוריה פלוה לרשת מלונות מוריה מאפשרת לרשת להציע מיגון של אפשרויות אירוח במרכזים עירוניים ובאתרי נופש.

בנק הפועלים: אשראי לעסקים כנגד שוברי ישראכרט והלוואות לחיילים ולעצמאים

בנק הפועלים מעניק אשראי לחנויות. ולבני עסק, המאפשר להם לקבל אשראי כנגד שוברי תשלום של חברת „ישראכרט".

ההסדר יאפשר לבתי עסק המבוברים סרטים „ישראכרט" לקבל מימון ביניים לתקופה שבין יום העברת שוברי התשלום לחברת „ישראכרט" לבין מועד זיכוי חשבון של הספק על ידי החברה במסגרת התחשבנות הרגילה עם החברה.

לבנק לאומי ולבנק דיסקונט הסדר דומה באמצעות „ויזה".

מהשבוע שעבר נותן בנק הפועלים הלוואה מוגדלת לחייל העומד לפני שחרור מצה"ל – עד 1,500 ש"ח ל־24 חודש, כשהחזר הקרן מתחיל לאחר 12 חודש.

לרשות בעלי עסקים ועצמאים יעמיד הבנק הלוואות ל־6–10 חודשים, לשם ביצוע. תשלומים לקראת תום שנת הכספים 1986, בעקבות הסכם של הבנק עם לשכת העצמאים.

רשתות השיווק מאריכות אשראי ל־2.3.87

רשתות השיווק, קו אופ, שופרסל ותנובה מאריכות את משך האשראי ללקוחותיהם, בחסדיהם זהים לאלו שהיו עד ה לפברואר, בחודש נוסף – עד 2.3.87.

מנכ"ל רשת קו אופ הריבע הכחול, בני גאון, מדגיש כי לדעתו „מלחמת האשראי" אינה רצויה, ורשת הקו אופ נגרדת לה בקבוצת רשת השופרסל, המוכנה להמשך הרחבת אשראי צרכני.

פרופ' ארנולד הרברגר: שער הריבית אינו מכשיר לדיסון האינפלציה.

מאת מוריה אבנימלך

שער הריבית אינו יכול לשמש מכשיר לדיסון האינפלציה. כך סבור פרופ' ארנולד הרברגר מאוניברסיטת שיקגו, יועץ לבנקים מרכזיים ולממשלות ברחוב אמריקה.

לדעת פרופ' הרברגר, המלחמה האפקטיבית באינפלציה היא באמצעות תקציבית ודיסון השימוש בהיפסת כסף, שורשן של האינפלציות הגדולות, ברחוב אמריקה, למשל הוא גרעונות תקציביים מופרזים ושימוש מופרז במכונת הדפוס לצורך אשראי למימון העסקי.

פרופ' הרברגר סידב להתייחס ישירות לבעיות הכלכליות של ישראל ולהימנה אם שער החליפין הקבוע צריך להישמר, אך ציין כי יש מדינות המסתדרות היטב עם שער חליפין קבוע או „קבוע למחצה".

פרופ' הרברגר סבור שעיבור מס הכנסה מעל 50% יזמר תמריצים שליליים ומניב תקבולי מס נמוכים. בניגוד לתורה כללית של שיעורי המס, הרי מתן פטורים ומקלמי מס כדרך להגביר פעילות כלכלית של אזורים ומינזרות מסרימים, לא הוכיח עצמו, לדמיון, כיעיל.

פרופ' הרברגר היה אורח מרכז ספיר בהזעדה בינלאומית על השפעות כלכליות של תקציב הממשלה, שהתקיימה בשבוע שעבר באוניברסיטת תל־אביב.

כלכלנים בכירים לפרס:

תכנית האוצר מבוססת על ניתוח מוטעה של התהליכים במשק

ראשי מינהל הכנסות המדינה המליצו על הקמת ועדה ציבורית, אך נסים קיבל עמדת מנכ"ל האוצר לדפורמה מידית.

מאת סופרו הבלכלי של „דבר".

כלכלנים בכירים שנועדו בשבוע שעבר עם ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, מתוח ביקורת חריפה על התכנית הכלכלית של משרד האוצר וטענו כי יסודה בטעות הנובעת מחוסר הבנה של התהליכים הנוכחיים במשק.

הכלכלנים הבכירים המבירו לפרס, כי המשק אינו סובל כלל מאינפלציה של עלויות, כמי שגורס „אבי התכנית הכלכלית", פרופ' מיכאל ברונו, אלא רווקא מאינפלציה של ביקושים, והביאו כדוגמא לטיעונם את התייקרות העבודות.

גם עליית השכר בתקופה האחרונה מוכיחה כי קיים ביקוש נובר בשוק המקומי, הביקוש ניזון מהגידול באשראי בשעה ששער הדולר כבר קבוע שנה וחצי. הכלכלנים הסבירו לפרס כי מבחוץ שזו האבחנה לגבי המשק, הרי שהעיתוי הנוכחי אינו מתאים כלל לביצוע דפורמות בשוק ההון ובמערכת המסים. כיוון שאין כעת לחצים בספים למשק אלא דווקא לספוג כספים מהציבור כדי לצמצם את הביקושים.

יצויין, כי לעמדה זו שותפים גם גורמים בכירים במשרד האוצר שלא תמכו בכל מרכיבי התכנית הכלכלית. לעמדות אלה עשויה להיות השפעה בלחץ של התכנית שינויים במדיניות הכלכלית של הממשלה, אם כך האוצר ובנק ישראל עדיין דבקים בעת במדיניות שהציעו. נסיבה מסיימת מדפורמה בסיסים כבר ניתן לראות בדברי נגיד בנק־ישראל פרופ' מיכאל ברונו, המצוד בהקמת ועדת מומחים ציבורית לבינוש הדפורמה. לנוכח התנגדות ההסתדרות לדפורמה גורמים הסיכים כי בסוף של דבר יוחלט על הקמת ועדה ציבורית לענין זה.

שר הבלכלה, גד יעקבי, אמר כי הוא משובע שלא תהיה דפורמה, ללא ועדה ציבורית. עוד נודע כי במשרד האוצר עצמו, הסתיימו מומחי המס במיבול הבנכות המדינה מהנהגת דפורמה מקיפה ביום. ובידוד בהקמת ועדת מומחים ציבורית. זו היתה גם עמדת הבנכות על הבנכות המדינה, ישראל בדון.

שר האוצר, משה נסים, הדריך לקבל בענין זה את עמדתו של מנכ"ל האוצר, ד"ר עמנואל שדון, שציוד דפורמה מקיפה מיד.

פרופ' ארנולד הרברגר: שער הריבית אינו מכשיר לדיסון האינפלציה.

מאת מוריה אבנימלך

שער הריבית אינו יכול לשמש מכשיר לדיסון האינפלציה. כך סבור פרופ' ארנולד הרברגר מאוניברסיטת שיקגו, יועץ לבנקים מרכזיים ולממשלות ברחוב אמריקה.

לדעת פרופ' הרברגר, המלחמה האפקטיבית באינפלציה היא באמצעות תקציבית ודיסון השימוש בהיפסת כסף, שורשן של האינפלציות הגדולות, ברחוב אמריקה, למשל הוא גרעונות תקציביים מופרזים ושימוש מופרז במכונת הדפוס לצורך אשראי למימון העסקי.

פרופ' הרברגר סידב להתייחס ישירות לבעיות הכלכליות של ישראל ולהימנה אם שער החליפין הקבוע צריך להישמר, אך ציין כי יש מדינות המסתדרות היטב עם שער חליפין קבוע או „קבוע למחצה".

פרופ' הרברגר סבור שעיבור מס הכנסה מעל 50% יזמר תמריצים שליליים ומניב תקבולי מס נמוכים. בניגוד לתורה כללית של שיעורי המס, הרי מתן פטורים ומקלמי מס כדרך להגביר פעילות כלכלית של אזורים ומינזרות מסרימים, לא הוכיח עצמו, לדמיון, כיעיל.

פרופ' הרברגר היה אורח מרכז ספיר בהזעדה בינלאומית על השפעות כלכליות של תקציב הממשלה, שהתקיימה בשבוע שעבר באוניברסיטת תל־אביב.

האמנם רפורמה במס הכנסה

רוב השכירים יפסידו מהורדת שיעורי המס וביטול הפטורים: שכיר המשתכר 700 שקל יפסיד 27 שקל, שכיר המשתכר 2000 שקל יפסיד 227 שקלים, שכיר המשתכר 4000 שקל יפסיד 74 שקלים ואילו שכיר המשתכר 9000 שקל – ירויח 676 שקלים.

מאת מנחם רהב

הרפורמה המוצעת בנסמי על יחידים נתקלת עתה בהתנגדות רחבה, שאינה מתיישבת עם הדעה, שהוחה עד כה, על פיה נטל המסים בישראל הפך להיות בלתי סביר ואף בלתי נסבל. די אם נביט אל נטל המס בישראל, באחוזים מהתל"ג בשנת 1980 – 47%, לעומת שעורו ביום – קרוב ל־57%, כדי שנבין מדוע הקטנת נטל המס הפכה להיות יעד חשוב בגיבוש המדיניות הפיסקאלית.

ועדת שטיינברג קבעה בשעתו כי סתצאה ישירה של שיעורי מס גבוהים הוענקו בשנים האחרונות הטבות רבות במס לקבוצות שונות הדרבר שוק את בסיס המס. עוד קבעה הועדה כי לשעורי המס הגבוהים ולשחיקת מדרגות המס היו שתי תוצאות חמורות:

א. גדל מאד התמריץ להעלמת מס, לנפות הוצאות, להמציעות ממס או לחדיות מדעי תשלומי. ב. הוכבד הנטל על מקבלי שכר. במסגרת זו המליצה הועדה על הפחת שעורי המס כבר החל מאפריל 1985. האוצר אימץ את המלצות הועדה בתחום זה, אלא שיישומן עוכב עד ששולבו עתה במערכת רחבה יותר של צעדים.

במסגרת הרחבת בסיס המס מציע האוצר לבטל את זכויי המס, הפטורים, הנטות והקלות כאשר המטרה היא בטול עיוותים שנוצרו עם השנים ופתעים ביעילות הכלכלית.

לשרות סימני השאלה הרבים סביב הצעות האוצר נגמה להבהיר כמה נתונים הקשורים בהצעות אלה והשלכותיהם על הנישום היחיד. בדיקה חלקית זו מעלה כי רוב השכירים ישלמו יותר מס אחרי הרפורמה.

שני מדרגות המס

הטבלאות להלן מפרטות את שעורי המס החלים על היחיד ממשכורת חודשית כיום ולאחר הרפורמה המוצעת, המצב הקיים, לפני הרפורמה – (טבלה 1).

טבלה 1 – המס על שכירים – המצב הקיים

	שכר	שעור המס השולי	המס לכל שלב	סך המס
על כל שקל מ־650 ש"ח ראשונים	650	20%	130	130
על 610 ש"ח הבאים	1,260	30%	183	313
על 500 ש"ח הבאים	1,760	35	175	488
על 560 ש"ח הבאים	2,320	45%	252	740
על 860 ש"ח הבאים	3,180	50%	430	1,170
על כל שקל נוסף		60%		1,170
				1,170 ש"ח+60 אג' על כל שקל מעל 3,180 ש"ח

טבלה 2 – המס על שכירים – הצעת האוצר

הכנסה	הכנסה ממוצעת (בשקלים חדשים)	שעורי המס השולי	המס לכל שלב (בשקלים חדשים)	המס המצטבר (בשקלים חדשים)
על הכנסה מעל 800 ש"ח	800	—	—	—
על כל שקל מ־200 השקלים הבאים	1,000	15%	30	30
על כל שקל מ־500 השקלים הבאים	1,500	25%	125	155
על כל שקל מ־500 השקלים הבאים	2,000	35%	175	330
על כל שקל נוסף		45%		

על כל שקל נוסף מעל 2,000 ש"ח ישולם מס הכנסה של 0.45 ש"ח.

בחישוב המס על ההכנסה, לפני שלוקחים בחשבון זכויי מס, פטורים והקלות כלשהן תקטן חבות המס, בכל שהמכנסה גבוהה יותר כידלקמן:

טבלה 3 – הקטנת חבות המס בעקבות הרפורמה

הכנסה חודשית בשקלים	700	1,000	2,000	3,000	4,000	5,000	7,000	9,000
מס הכנסה כיום	145	235	596	1,080	1,662	2,262	3,462	4,662
מס הכנסה מוצע	—	30	330	780	1,230	1,680	2,580	3,480
הקטנת חבות המס	145	205	266	300	432	582	882	1,182

מטבלה 3 עולה שהצעת האוצר מיטיבה עם מי שמשלמים עתה מס גבוה יותר, והיא בהתאמה דגרסיבית. אולם במקביל לשינוי מדרגות המס מבוטל שורה ארוכה של פטורים וחכנים, שחלקם קיטנו את אי הכללת את הסכמי המס שפורט בטבלה

3. מנת לפוי את הקדל השכר בנושא, נגמה לפוי את משמעות בטל חלק מהפטורים והזכויים שביחנו עד כה. בהיחס לפטורים הבאים:

1. שוני נקודות זכוי – 38 ש"ח. זכוי לתושב ישראל שאשתו לא עובדת (3¼ נקודות)– 124 ש"ח
2. זכוי מס על שכר משפחות בהעשרה, בשעור 15%. תקרת הזכוי – 150 ש"ח
3. שוני הטבות פטורות מסס לשכירים – רכישות סתורה – 20 ש"ח רבית על הלוואות – 20 ש"ח ארוחות מחולות – 40 ש"ח מתנות – 5 ש"ח
4. הפרשות מעביד לקרן השתלמות. תקרת משכורת לצורך הפרשה – 2,400 ש"ח
5. ממ על קצבאות ילדים. קצבת ילדים לילד שני ושלישי – 86 ש"ח
6. תקרת שכר לצורך הנחה בשעור 7% מהמס לתושבי ישובי ספר – 1,760 ש"ח, לצורך הנחה בשעור 3% אר 5% לתושבי ישובי ספר – 1,260 ש"ח
7. מעגק פרישה פטור ממס ניתן על סכום מירבי לכל שנת שרות של 1,980 ש"ח.
8. זכוי בעד הצאצאים לטמל ופאר – 25% מהוצאה אר 35% בהתאם לסכום הוצאה וגבוה ההכנסה.
9. נקודת זכוי – חייל משוחרר, עולה חדש, אשה עובדת עם ילדים, גרוש המשלם מזונות, קטין האורים, נכאים בקודות זכוי נוספות מסה פקודת מס הכנסה, חוק מס הכנסה (הטבות לחיילים משוחררים) ואחרים.

בנסה עתה לבחון את השפעת בטול חלק מהפטורים על הטבת המס שבטבלה 3:

טבלה 4 – השפעת ביטול חלק מהפטורים על חבות המס

הכנסה חודשית בש"ח	700	1,000	2,000	3,000	4,000	5,000	9,000
המס לפי הרפורמה החדשה	27	112	549	1,012	1,462	1,912	3,712
*מס כיום (לפי הרפורמה)	—	23	322	806	1,388	1,968	4,388
הרווח (ההפסד) מרפורמה	(27)	(89)	(227)	(206)	(74)	76	676

לא לקחנו בחישוב את כל הפטורים, ההקלות או הוכחים הקיימים כיום. כל הקלת מס הקיימת כיום והמצומצמת לבטול, בסידה ותילקח בחשבון – תגדיל את הפער בין תוצאות המס ב־3 האלטרנטיבות.

החישוב גם אינו חל על עצמאים שמצבם יוסבר עם הגיעו האולם כבר ניגע בבחינה הבאה.

• הכתבה הינו ראשה השבוע.

הלוח הכללי

ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר ראשון בבוקר

[illegible]

משטרת הנגב בהלם: ה„סטרסקי" שלה חשוד בהשתתפות בגניבה ממלון

אלי שטרן אימת העבריינים ועטור הצל"שים; עימו נעצר קצין הביטחון במלון

מאת אמיר רזנבליט,
סופר „דבר" בנגב

הדיעה על מעצרו של רס"ל אלי שטרן (33), הבלש עטור הצל"שים של משטרת אילת, הכתה בתרעומת את עמיתיו במשטרת מרחב הנגב ורבים מתושבי האזור שהכירוהו. „אני מצטער על המקרה", אמר אתמול מפקד משטרת מרחב הנגב, נצ"מ חיים בן איון, „ופרשה זו מכאיבה לי מאוד. כולנו בהלם ואני מצ"ע שאיש לא יתגונן. שטרן הוא אחד השוטרים המעולים של המרחב וגודע במלחמתו העיקשת בעבריינות. מעידתו גרמה לי מפח נפש גדול".

שטרן (33), שבזכות מבצעיו הנועזים זכה לכינוי „סטארסקי", על שם הבלש המלוויזיוני הנודע, נעצר באחרונה בחשד שהשתתף בגניבת 37 אלף דולאר ותכשיטים יקרי ערך ממלון „המלך שלמה" באילת. עימו נעצר בפרשה קצין הביטחון של המלון, אסיף בוטגרו (25), אשר מסר לחוקריו על מעורבותו של שטרן. שטרן עצמו הורה בחקירה באמיתות החשדות נגדו.

שטרן, גרוש ואב לילד, הזל את הקאריירה המשטרתית שלו לפני 12 שנה ביחידה המרכזית בתל אביב ולאחר מכן עבר ליחידת הבילוש המחוזית של משטרת באר שבע. הוא נחשב לבלש מעולה ובמרוצת השנים זקף לזכותו לכירות רבות, שהפכוהו לאימת העבריינים. בשנת 1981 הוכתר ב„שוטר המצטיין" של תחנת באר שבע והשנה הועניקה לו תעודת הצטיינות ממעמ „רומרי ישראל". כראש צוות מחלק הבילוש בתחנת באר שבע, הפך שטרן לשם רבר בקרב עבריינ" העיר. הוא היה בלש חסר פשרות ונהג בקשיחות רבה עם העבריינים. בשנות עבודתו צבר „תיקים יבשים" (תלונות של עציר נגד שוטר) רבים, אולם הוא זוכה בחלק גדול מהם.

„כשהוא עבר ברחוב, בהליכתו החתולית", אמר אתמול קצין משטרה, „כולם עשו לו כבוד, גם עבריינים ש„שבו" בגללו הרבה שנים ב„פנים", מורידים בפניו את ־ . ־לע".

עדות לתושייתו של שטרן, פרענה תוך שבועיים שוד מזוין שאירע לפני שנים אחרות במרכז „אורך" בבאר שבע. לפני כשנתיים נטל חלק במרדף אחר חייל אחוז אמוק שנגב רכב, לכד בן ערובה וירה באחדים ובשוטרים. שטרן הצליח לירות בחייל מטווח קצר וללכוד אותו. ארבעה עבריינים מוכרים היטב למשטרה נשפטו לתקופות מאסר ממושכות, לאחר שנלכדו על ידי הבלש, בשוד פורצים לבנק ריינקונט בבאר שבע. מאות מחרי סמים, פורצים, רוצחים ואנסים שפעלו באזור הנגב, יושבים כיום מאחרי סורג ובריח, לאחר ששטרן הביא ללכידתם. לא פעם תוך סיכון עצמי רב.

לפני בשנה ביקש שטרן ממפקר מרחב הנגב לעבור לאילת, כדי לתגבר את שוטרי התחנה ולסייע להם במלחמתם בנגע הסמים. גם באילת הוביח שטרן את מיומנותו בבלש מעולה ומייע רבות לביעור הפשע במקום. מחלקת הבילוש שבראשותו במשטרת אילת, הוגדרה באחרונה על ידי מפקד מחוז הדרום של המשטרה, ביעילה ובמקצועית ביותר במרחב. שטרן היה לאגרה הפך מודל לחיקוי בקרב שומרי המרחב. רבים מהם מיאנו אתמול להאמין לחשדות המיוחסים לו. בראיון עיתונאי שהעניק השנה, אמר שטרן: „המוטו שלי פשוט: נשבעתי לקיים ולבצע את החוק. אינני נותן לאף אחד להיות מחוסן מפניו. הפשיעה היא מחלה חברתית אוניברסלית מתמדת ויש להילחם נגדה ללא הרף".

שטרן ביקש ביום ששי, בבית משפט השלום באשקלון, להטיל איסור פרסום על הפרשה בגימוק שהוריו חולי לב אולם השופט צבי נריב קבע בהחלטתו, שאין מקום להיענות „מאחר שאין המקרה הנדון נופל בגדר אחת מהחלופות הנזכרות בתקנות בתי המשפט לאמור פרסום שמות".

במהלך הדיון נתברר פרטים נוספים. בא כוח משטרת מרחב הנגב, רב פקד אברהם ברזילי, טען כי שטרן קיבל את תכולת הכספת מספר 309 במלון מיד לאחר שנפרצה. עוד נמצן בי רכש החליף מכוניות מאז קיבל את הכסף, ובשנעצר היתה ברשותו מכונית ב.מ.וו דגם '85.

השופט האריך את מעצרו בשבעה ימים וביקש מהמשטרה להכניס את שלומו בבית המעצר, מאחר שיש חשש שבחיתו בלש יימצא כישהו שירצה לפגוע בו.

במהלך הדיון בבית המשפט באשקלון טענה המשטרה כי החשוד הודה למעשה בבל המיוחס לו.

(וע). – גם בוסנרו הורה כנראה באומרו בבית המשפט בבאר שבע: „אני מודה בכל. כל הסיפור הזה נכון".

עוד אמר לשופט יוסף רביד בבקשו לשחררו בערבות: „אני יתום. מעולם לא נגעתי בכסף של אף אחד. שרתתי בצה"ל ובתקופת שרותי הייתי שמונה חודשים בכלחמה. שנתיים אני קצין בסחון ולא נגעתי בשלל. אין לי עבר פלילי וזו הפעם הראשונה האחרונה שלי".

השופט ציווה לעצרו עד מחר".

רס"ל אלי שטרן

מתנדבת – נעדרת

(ע). – מתנדבת מגרמניה, רנאפה באומהואס (29) נעדרת מאז יום חמישי האחרון מקיבוץ ברור חיל הדרום מעורר דאגה בקרב אנשי המשק.

הצעירה עזבה את המשק אותו יום אחרי הצהרים, וכאשר לא חזרה עד מוצאי שבת נמסרה תלונה למשטרת שדרות וזו פתחה בחקירה.

המתנדבת הגיעה למשק ב־15.12 עם מתנדבים נוספים. בתקופה זו לא קשרה קשרי ידידות מיוחדים עם איש במקום. דוברת צרפתית, אנגלית וגרמנית, גובהה 1.74מ'. מעדויות שמסרו חבריה המתנדבים מסתבר שדיברה על רצונה לבקר בתל־אביב.

פריצה לבית שופט עליון העלתה חרס

(ע). – אלמונים פרצו אתמול לפנות בוקר לביתו של שופט בית המשפט העליון מנחם אלון, ברחוב אבן שפרוט בשכונת רחביה, אך כבל הנראה לא גנבו רבר.

הפורצים שברו את מנעול דלת הכניסה בשעה שהשופט ובני ביתו ישנו. עם בוקר גילה השופט את הפריצה והזעיק את המשטרה. למקום הגיעו חוקר ומבנאי זיהוי פלילי שאספו ממצאים. החקירה נמשכת.

מגנים הכפשתו של ועד עובדי עיריית י־ם

פורום ראשי ועדי עובדים של ההסתדרות בירושלים, שהתכנס בשבוע שעבר בירושלים, החליט לגנות ולצאת נגד מסע ההכפשות של שליחי ציבור תברי ועד העובדים בעיריית ירושלים, עוד בטרם נשפטו ובטרם הוכח אם הם אשמים.

חברי הפורום, המונה 150 נציגים מכל מגזרי המשק, תומכים תמיכה בהם, במתחייב מחוקת ההסתדרות, הקובעת כי איש אשר טרם הוכחה אשמתו, הוא בחזקת זכאי.

מסע הכפשות זה, בארץ בכלל ובירושלים בפרט, לדברי המשתתפים בפורום, מאיים על רצונם של אנשים לשמש בתפקידים ציבוריים.

הפורום קורא לציבור ולאמצעי התקשורת לאפשר לנציגי ארגון עובדי עיריית ירושלים להציג טענותיהם בפני הרשויות המוסמכות ולחדול מהתקפה חריצת הדין בטרם משפט.

19,000 טונה מחצבים ביום יובלו לאשדוד

מאת יוסף מיכלסון, סופר „דבר"

הרבבת השלימה במתובנן לקראת 1 ביגואר את ההבנות להגדלת כמות המחצבים שיובלו מים המלח לאשדוד ס־17,000 טונה ביום ל־19,000. המערבת החדשה אשר בחילת קומבלקס שינוע חדש בצפע ובניית תחנות מפגש בנבטים ובאילתה, עלתה בשטה מיליון דולר שמומנו על ידי „כימיקלים לישראל" בעוד הרבבת תשטש בקבלן הזבלה. כארבעה מיליון דולר השקעו בצפע וכשני מיליון בבניית שתי תחנות מפגש רכבות.

נמסר כי בשלב ראשון יובל האשלג לצפע במשאיות ומשם בקרונות לאשדוד, ואלם בעוד חודשים אחדים יופעל גם המסוע החדש של „כימיקלים לישראל" ואז ישתפר עוד יותר תהליך השינוע. עד עתה מובל האשלג ומחצבים אחרים עד לתחנה ברימונה.

שתי שופטות חדשות

(ע). – הוזרה למחזרת שופטים בראשותו של סר המשפטים אברהם טריב החליטה פה אחד בישיבתה אתמול למנות שתי שופטות: אילה פרוקצ"יה מ„מחוז המשפטים לשפטת שלום בירושלים הרשמה טרם נרות לשופטת שלום בתל אביב הבכרכן.

פרוקצ"יה היא דוקטור למשפטים מאוניברסיטת פנסילבניה. עם סיום לימודי המשפטים באוניברסיטה העברית היתה לעוזרת משפטית של נשיא בית המשפט העליון לשעבר שמעון אגרנט. מאז היא משמשת בתפקידים שונים במחוז המשפטים וכיום ממונה במידה על חקיקה אזרחית ובין השאר בודקת את ההשלכות הפליליות של דו"ח ביינסקי על מניות הבנקים.

עזריאל ברושי, חוקר א"י, הובא למנוחות

(ע). – עזריאל ברושי (90), „יקיר תל־אביב", מורה וחוקר הארץ ועתיקותיה, נפטר בראשית השבוע בתל־אביב. הובא אתמול למנוחת בקרית שאול.

עלה לארץ מפולין ב־1920 כחלוץ וכבר בסלילת כבישים. היה מורה בגבעת המורה ובגלבוע ואחר־כך בנהל בית הספר לנוער העובד בירושלים. שימש מרצה נודד מטעם מוסדות התרבות של ההסתדרות ביריעת הארץ והארצות השכנות. תרדיך כהן טיילים רבים ופרסם על נושאים אלה ובעניינים עתיקות מאמרים רבים בעיתוני הארץ והעולה. היה חבר מודעי החברה העברית לחקירת הארץ ועתיקותיה בתל־אביב.

משרד החקלאות ונציבות המים: עלולים להפעיל משטרת מים

מאת חיים משיחה,
מפי „דבר" לענייני חקלאות

חרינות המים הופניות עליהי הבדרים מגיעות ל־100 מיליון מ"ק ומשרד החקלאות, בשיתוף עם נציבות המים הבריון מלחמה כוללת על תרעות אלה – מסר אתמול מנכ"ל שר החקלאות, מר אברהם בר־יעקב.

לדבריו נערכה הבדיקה לביצוע מפרט של כל מקורות המים, כדיחוד הבדרים תוך שימוש במכשירים ודישים וטכנולוגיות מיוחדות, שמקרון לחדא שבעל בארות פרטים ואחרים לא ישאבו כמויות מים מעבר למכסה המגיעה להם.

כך עד הנדים, כי אם יחלה עמדה, לא יימנעו משרד החקלאות ורשות המים מלהפעיל משטרת מים, בעזרת מקור אמצעי לאסון בשטחי מים בעלי חשיבות לאומית.

ניסיון נואש השבוע להציל את שירמן בהשתלת לשד עצם

(ע).– מיכאל שירמן, שלקה בסרטן הדם, אושפז ביום ששי ב„הדסה"־עין כרם והשבוע יעשו רופאי בית החולים ניסיון נואש להציל את חייו בהשתלת לשד עצמות מאחותו.

שירמן היה בתקופה האחרונה בטיפול כימותראפי בהשגחתו של פרופ' אלן ברבי בבית החולים „קפלן" ברחובות, בהמלצת פרופ ארצי להשתלות.

פרופ' ברבי מסר, כי הטיפול הביא להפגנה זמנית בלבד בהתקדמות המחלה, אך עם הפסקת הלה הידרדרות קשה. מאחר שהתברר כי אין כל סיכוי להביא לנסיון ממושכת במחלה, החלט לעשות ניסיון „נואש" להציל את חייו באמצעות השתלה למרות שסיכויים קלושים.

ההשתלה תיעשה על ידי מנהל יחידת ההשתלות ב„הדסה" פרופ' שמעון סלוין.

חילופי־האשמות אלסטר־אורן בקשר לתחנת „קול אמריקה"

מאת אמיר רזנבליט,
סופר „דבר" בנגב

ראש המועצה האזורית ערבה, אילן אורן, מאשים את מנכ"ל משרד התקשורת, יורם אלסטר, בבגיעה ללחצים אמריקאים והבטחת סיוטה המבם על פיה יבוצעו סרבית העבודות של תחנת „קול אמריקה" בערבה על ידי מפעלים וחברות אמריקאיים.

אורן אמר אתמול כי סיוטה ההסכם שתונש בימים הקרובים לממשלה, מקפחת את האינטרסים הישראליים. לדבריו, היא קובעת כי עבורות ההקמה של המישדרים בערבה, יימסרו לקבלן ישראלי ראשי, שיתחייב לרבוש את כל הציוד האלקטרוני למגברי השידור מחברות ומיצרנים אמריקאיים. משמעות ההסכם, לדעת אורן, שסתוך עלות של 300 מיליון דולר, יימסרו 220 מיליון לחברות אמריקאיות ורק 50 עד 70 מיליון דולר לתעשיה הישראלית – בעיקר עבודות עפר והנרטה אזרחית.

אורן הטעים, שתושבי הערבה יעשו הכל למניעת אישור סיוטה זו. לדבריו, מריצות ממשלת ארה"ב היא לייצא ציוד להקמת תחנות ממסר של „קול אמריקה" בעולם. „האמריקאים מתיחסים אלינו כאל מדינת העולם השלישי", אומר אורן, „בימים אלה הם מקימים שבע תחנות ממסר דומות בארצות נחשלות, שאין בהן מפעלים המסוגלים לספק את הציוד הדרוש להקמת המשדרים והמגברים, אך ישראל אינה מדינה מפגרת ויש בה מפעלים המיצרים ציוד כזה". אורן אמר עוד שעד בה סרם התחייבו האמריקאים להכין תשתיות לאכלוס עובדי התחנה באתר המיועד להקמת הפרוייקט ליד מושב עידן, המתבסא בכ־30 מיליון דולר נוספים.

אלסטר דחה אתמול את הטענות בשיחה עם סופר „דבר" אמר אלסטר כי משרד התקשורת דוגג לאינטרסים של ישראל וחותר לשיתוף מרבי של גורמים מקומיים בפרוייקט. „מה שאיבני מבין הוא מי מינה את אורן להיות דובר של התעשיה הישראלית. ידוע לי כי לאורן יש אינטרס בנושא הזה, שכן הוא רוצה להקים חברה ולקבל את ניהול הפרוייקט ללא מכרז", אמר אלסטר.

בתגובתו על כך אומר אורן: „חברת הפיתוח של יושבי הערבה שוקלת אפשרות של השתתפות במכרזים להקמה ובעיקר להפעלת התחנה. אנו רואים בתחנת קול אמריקה פרוייקט כלכלי שיחזק ולופה להקמת המשק בתרנן, שהיה מתוכנן להקמה באיזור. איבני מסתיר את כוונתנו לממש בפרוייקט את מירב האינטרסים של האיזור".

לראשונה: ראש עיר קורא להקים בעירו ועדה קרואה

מאת רני צרקני,
כתב „דבר" בדרום

בפעם הראשונה בתולדות השלטון המקומי בארץ קורא ראש עיריה לפר את מעצותיו ולמנות בסמכה ועדה קרואה. ראש עיריית רחובות, יחזקאל הדמלך מציע על כוונתו זו בעקבות המשבר שאליו נקלעה העיריה כתוצאה מגרעון של שמה מיליון שקל. הרוב בטעצה, הכולל את חמשת נציגי המערך, שלושת נציגי רשימת השכונות „אשר", ואת שני נציגי תנועת „חירות" שפרשו מסיעת הליכוד, בלומר 10 מתוך 17 חברי הטאליציה מקיר לקיר בעיריה – מידע לתמוך בהעלאת שיעורי המס, כפי שהציע ראש העיריה בהמלצת משרד הפנים, לרמה זומה לזו הנהוגה בערים כמו נתניה, פתח תקוה, הרצליה וראשון לציון.

הדמלך טען, כי רק כך תוכל העיריה להמשיך לתפקד כיעמה סבירה. נסיונותיו לשכנע את חברי המועצה נכשלו. לדעתו איקבלת הצעה זוהה „שותפות לדיסרה של עיר". בעקבות סיוב שלוש הסיעות להעלות את המסים, הודיע הדמלך למפלא מקומו מיכאל לפידות (מערך) ולסגנו יגאל כהן („חרות") שהוא נוטל מהם את סמכויותיהם ומפיק להם את שכרם „מפני שאי אפשר להחזיק במסכיות בלי לשאת באחריות".

מהמעצה, שלדעת ראש העיריה, הוגה מתעת את המסבירות הנרעה, עד 178 שקל לדיבה, בארות הר־פעמי, 95 עד 240 שקל לחניות ומשרדים ותשעה שקלים לס"ר ומעשיה ובתי מלאכה. הדמלך מאשים את יריביו בניסיון להשיג שפלאריות בקרב תושבי העיר על חשבון ברכיה.

נציגי הרוב יציגו את עמדתם בסמיכת עיתונאים שיכנסו מחר.

נגיחה „אינסטינקטיבית" בראשו של רב"ט עלתה לרס"ר חודש על תנאי

(ע). – רס"ר, המשרת 14 שנה, שפצע חייל בנגיחת ראש, לאחר שכינה אותו „מניאק" ניתן אתמול בבית הדין הצבאי במחוז הצפון למאסר חודש על תנאי לשנתיים לאחר שהודשע בהעללות.

תגובה מענה שכמחצית נובמבר הסנה, באחר מבבי־מי החינוך ההשכלה של צה"ל, התפתח דיון חדברים בין הנאשם לבין רב־טוראי שלא ציית להוראתו לעשות „עבודות רס"ר". בעקבות זאת נגח הנאשם במצח של רב־טוראי ונתן לו חתך ליד הגבה הימנית. רבר שהצריך שבעה תפרים.

הרמ"ר מען בי ננה אינסטינקטיבית במצוח של הרב"ט בתגובה על כינוי הגנאי „מניאק" שהטיח בפניו.

השופטים ציינו כי יש לראות בחתנהגותו של הרס"ר כשלון הרי"עמי, שהתבטא במעשה אלימות בלתי חייל, שוחרם בהתנהגותו הצטרפות להפרת שלוות נפש של הרס"ר. ושל אדם מצוי בבלל. השופטים ציינו כי הרס"ר בטפקי מצוה על יחר אישיו.

● יום האם הסמוחרי בדיפה תנחון זו השנה ה־56 נפתח אמש בהחבת הרבה.

דורשים אשראי מסודר לייצור וליצוא החקלאיים להבטחת צמיחה בחקלאות

מאת חיים משיחה,
מפי „דבר" לענייני חקלאות

לא יתכן להכין תוכנית כלכלית חדשה ולהתעלם מהצרכים החיוניים של החקלאות. הדרישה בה את החקלאים ולראונ לגמרה בחקלאות – דברים ברוח זו אמר בוכ"ל המרכז החקלאי שמחה אסף בסמיכת עיתונאים שנערבה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב. אסף אבר, כי יש להבטיח אשראי מסודר לייצור וליצוא החקלאים, שהיקפו כשנה הוערך בסך 350 מיליון דולר.

תביעות אחרות של הזקלאים, כגון:

● מתן „תמריץ קבוע לייצוא" החקלאי על ידי בריקה והתאמה של ביטוח הסיר לחקלאות.

● בתן תמיכה מיוחדת לגידולים חרשים בעלי סיכוי ופוקנציאל פיתוח בסך 20 מיליון דולר.

● הגדלת תקציב המחקר והפיתוח בחקלאות, לרמה של 15 מיליון דולר בשנה ולא כולל תשתית מבוני מחקר.

● הקצאת תקציבים מיוחדים לפיתוח השוק וקידום בבירות במינון מוצרים רחב באבצעות חברות השיווק הגדולות בסך 10 מיליון דולר.

● מיגע מיוחד לענף הכותנה ב־15 מיליון דולר.

מקרי מוות בשיעורי התעמלות עקב חוסר מעקב רפואי שיטתי

מאת יעל מישוביץ,
כתבת „דבר" לענייני חינוך

„בתרידות של במעט אחת לשנה נאלץ משרד החינוך למנות ועדה חוקרת של מקרי מוות במיקורי חינוך גופני בתוצאה מכך שילרים ביצעו פעילות גופנית שהיתה אסורה עליהם" – גילה אתמול המפקח על החינוך הגופני במשרד החינוך, מרדכי אוליך, בכינום הסנתי של האגודה הישראלית לגרילה והתפתחות שנערך באוניברסיטת תל אביב.

לדבריו מקרי אסון אלה קורים מפני שמתי הספר בכעט אינם מקיימים מעקב רפואי אחרי התלמידים. בכתי הספר היסודיים נערכות בדיקות אחת למספר שנים. לכל 1,500 תלמידים יש אחות אחת המגיעה לבית הספר מדי פעם ולכל 5,000 תלמידים יש רק רופא אחד. בתנאים כאלה לא ניתן להתאים את הפעילות הגופנית לצרכי כל תלמיד. יתרה מזאת, בכעט בכל משלחת לחו"ל של נבחרות ספורט מבתי הספר מתנלים מקרים של תלמידים עם כושר לקוי שלא היה ידוע עליו קודם.

אוליך הזהיר מפני צמצומים המתוכננים בחינוך הגופני על ידי מנכ"ל משרד החינוך מפני שבכר היום הנושא מצומצם לשתי שעות שבועיות בלבד וגם זה החל מכיתות ג' או ד'. בכתי ספר רתיים עומקים התלמידים בפעילות גופנית רק שעה אחת בשבוע. השלימה מתכנן שיעודי החינוך הגופני אינה מלאה בגלל מדיניות האוסטנומיה למנהלים המאפשרת צמצום הנושא.

ר"ד יורם אפשטיין, ראש היחידה לפיסיולוגיה צבאית בכוכן הלד בתל־השומר הביא בפני באי הכינום מחקרים המוכיחים כי כושר הגופני של הנוער הישראלי הלך ויורד עם הגיל ולקראת סיום התיכון הוא מגיע לניום עם בושר גופני המונרד כמספיק עד בינוני. הנוער נופל בכושרו הגופני בהשוואה לסרבית סדינות העולם המערבי.

מזג האוויר בינעדי הטיסה החשובים של סווייסאיר

אתלנטה	-3	-2 שלג
אמסטרדם	2	7 מעונן
בואנוס איירס	8	27 מעונן
הלסינקי	-2	0 שלג
הונג קונג	4	9 בהיר
ווינה	-5	-8 מעונן
ונצוה	0	4 מעונן
ציריך	0	8 בהיר
ירושלים	0	0 מעונן
יוהנסבורג	6	25 בהיר
לונדון	5	0 מעונן
ליסבון	2	6 מעונן
מאדריד	3	8 בהיר
מונטריאול	-5	-5 מעונן
ניו יורק	3	7 בהיר
סאו פאולו	8	28 מעונן
פאריס	5	7 מעונן
פרנקפורט	0	8 נשם
צורך	-4	1 שלג
ריו דה ז'נרו	9	27 מעונן
סטוקהולם	-3	0 שלג
[illegible]	0	8 [illegible]

swissair

לידידנו גברוש
שא ברכה חמה
עם צאת ספרך
שמש
חבריך ב„דבר"

ברכת ההסתדרות הכללית
וצבור פועלי ישראל
לח' אליעזר סלוצקין
איש עין חרוד, מוזיקי התנועה,
חוקן פרס העבודה של ההסתדרות
במלאת לו 100 שנים.
לבריאות טובה, אריכות ימים
והמשך העבודה הפוריה.
ההסתדרות הכללית של
העובדים בא"י
הועד הפועל

אגודת העתונאים בתל־אביב
אבלה על מות חברה
נסים שובל ז"ל
ומשתתפת בצער המשפחה

החברה לתערוכות ישראל חיפה בע"מ
לידידנו שמואל ביאליק,
מנכ"ל החברה
אתך באבלך הכבד
במות עליך רעייתך היקרה
מיכל ז"ל
אריה גודאל
ראש העיר חיפה
יו"ר מועצת המנהלים של החברה
חברי מועצת המנהלים

מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו (בגימלאות)
בן־ברוך משה ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה מניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה, העובדים הגימלאים

לאליהו וצבי לוצקי
אתכם באבלכם במות האם
חוה ז"ל
מני ראובן

מגבלת העבודה הישראלית חיפה
מרכז הזר ומרצלה
הננו משתתפים בצערו של חברנו יו"ר המניף
ביאליק שמואל
על מות רעייתו היקרה מיכל ז"ל
מזכיר המניף
שלומנקר אריחיר

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של יקירתנו
לאה אבן
לבית פורסמן
ההלוויה תתקיים היום יום שני כ"ז בכסלו תשמ"ז 29.12.86
בשעה 13.30 בבית העלמין בנחלת יצחק, נפגשים ליד השער.
אבלים:
בעלה: צבי אבן
בתה ותתנה: ירדנה ודניאל הרס
בנה וכלתה: שמעון ותמר אבן
נכדיה וניניה
המשפחה תשב שבעה
בבית משפחת הרס, רח' הערי 23 נבטים

אנו משתתפים באבלה הכבד של חברתנו לעבודה
ליובין גילי
במות אביה
מלך ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה מניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה, העובדים

12 שנה חלפו מאז נלקח מאתנו יקירנו
אליעזר שדביץ
ז"ל
נעלה אל קברו ונתייחד עם זכרו בבית העלמין בקרית שאול
ביום שלישי כ"ח בכסלו תשמ"ז 30.12.86.
המשפחה

יקירתנו
קטיה ופניק
(לבית קוברסקי, וילנה)
אי־נבה
ולוויה תבא היום, יום שני ג' חנוכה, כ"ז בכסלו תשמ"ז (29/12/86) בשעה 12.00 מביתה, רח' פרלשטין 14 נהרים, לבית העלמין „הדרום" בנבול נהרים-חולון. לרשות המלוים יעמוד אוטובוס. יושבים שבעה בבית המנוחה.
המוצאים: בעלה – מרדכי יעקב ופניק
בניה – שמואל וגרשון
מלוחיה – מיכל ועדה
נכדיה – טלי וב"ב, ענת, מושי, ליאת, דורית ורוני
אחיותיה – קלרה בראסט,
סוניה ליכטנשטיין,
ריבה מילקוניץ וב"ב
גיטה – לובה וישראל ורונסקי וב"ב

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברנו
טוביה ברנצ'וק ז"ל
ההלוויה התקיימה אתמול יום ראשון כ' בכסלו תשמ"ז 28.12.86 בבית העלמין בקבוץ שפיים
המשפחה
ובית שפיים

דבר היום

חומה ומגדל

יום הדיכאון „חומה ומגדל", 50 שנה לאחר עליית חל עמל על הקרקע השבטית של בקעת בית־שאן, הוא אירוע הזדג מסיגרתו האמרה של הזה הבדוד בתוכניות כלכליות ובקיבוצים תקבריים. יש עדיין רבים בישראל שהכפיקו לחוות את הרגש המסחרי של פרקי המהרה בתנועת הדיבה מן הקולם את השימוש באמצעים השאיים, המתנדבים וקורא־הדיגר של תקופת קדם־המדינה. אין עוד „ישוב" העומד מול „שלטון זר" ומסכם עצה להדרים עליו ו„לקבוע עובדות". בירושלים מושלת ממשלת ישראל. שלמקומה סר צבא הגנה לישראל. מדיניות צדיקה לקבוע הכן יופעל הצבא והיכן יוקמו יישובים חדשים. אין עוד מקום לפעילות פרטית. המדינה להגדיר את הממשלה לבא כעקבות יחידים וחנועות, ושלמעשה מבקשת להבניע את הממשלה ולכפות עליה התנאלות והסתבכות בניגוד להחלטות מושכלות. כתגיל ביפר־קיבור, בעיקר מול ראש־הממשלה ושרים שצמחו בתנועת הדיבה ועוצבו בתקופת חומה ומגדל, הצליחו אנשי גוש אמונים לאחז לעצמם מושג זה. אך הבלוה זו אינה צריכה להסעה: כיום, לצד הבחון ההדיבה הנגדים ממדיניות ממלכתית, בנגב ובגליל יחד מאשר סמוך לירדן, יש להשתחרר ולשחרר מתפיסות מחתיות. לא חומה ומגדל מחשבתיים יוציאו למשימות הזבל הבני להתיישבות מופלאה זו.

ישראל והנשק הגרעיני (א')

היו דיבורים מעולם

מאת אלי טייכר

לבריטים יש נשק אטומי בקפריסין ועל סיפון אניות הצי השישי המשייטות באגן המזרחי של הים התיכון מוצבים טילים גרעיניים. ישראל – גם לו רצתה – לא יכלה להיות המדינה הראשונה שתכניס נשק גרעיני לאזור. במקרה הטוב ביותר היא יכולה להיות המדינה השלישית

בתחנת הרכבת ויקטוריה בלונדון מוכרים במוצאי־שבת את עתוני יום ראשון. כשבאתי לתחנה, סמוך לחצות, לדבוש את גליון „סאנדי טיימס" שהתפרסמו בו נילווי ועונתו, אמר לי מוכר העתונים, קוקני סמוק פנים, שכבר היה לאחר אדבע־חמש כוסיות, שכנראה גם אני ג'נמלמן סישראל. כשהרמתי גבות, התגרב להסביר כי עד כה היו אצלו כמה עשרות ג'נמלמנים ישראלים, בולם להוסים לרכוש את „סאנדי טיימס". „מה כתוב בעתון הארוך הזה שכל כך מעניין אתכם?" שאל הקוקני. „האם אתם מחזירים את המאגרים הבריטי על פלשתינה או מפסיקים למכור לנו תפוחי יפו?"

למחרת יום ראשון בבוקר, בערוץ ארבע של הטלוויזיה הבריטית, סיפרו זיקרתי: הערבת עתוני סוף השבוע בהשתתפות כמה מן המנהיגים הגדולים של פלס־סרטיס ובראשם דייוויד פרוסט. „ובבן", אמר פרוסט, „הסקרפהשבועי שייך לכאורה ל„סאנדי טיימס", על נילוי סודות הנשק הגרעיני של ישראל. אבל למעשה אין כאן לא סקוף ולא חצי סקוף. 'סאנדי טיימס' סחן, במחילה, את הסחון. נו, באמת, מי אינו יודע בי יש לישראל „פצצהאטומית?" הדיון בפרשת ענונו הסתיים באותו מישהד ב־15 שנות ובאורידה של ביטול כללי.

גישה זו מסבירה סדוע לא היו גילוי וענונו לאירוע תקשורתי עולמי. חוגים פוליטיים וצבאיים והעתונות במערב ראים כמובן מאליו שיש בידי ישראל נשק אטומי: השאלה – כפי שהציג זאת אחד העתונאים הבריטיים – אם לישראל יש 200 פצצות או רק מאה, היא שאלה אקדמית נרדא. „אחרי הכל, כמה סטרות הראויות להתייחסות אטומית יש בכלל בסוחרהתיכון, שבקנה־מידה עולמי גודלו כבול דואר".

כידוע, התשובה הרשמית על השאלה אם יש לישראל נשק גרעיני היא גלגול עיניים לשמים בחסידות ואמירה, כי „ישראל לא תהיה המדינה הראשונה שתכניס נשק אטומי למזרחהתיכון". החוקרים חלוקים ברעתם לסי זכות היוצרים על תשובה לעוסה לעייפה זו. יש סוגנים בי נשלפה סהשרוול על־ידי דוד בן־גוריון באשד נפגש עם הנשיא הדגול בארמון „אליזה" בפאריס ב־14 ביוני 1960 (1): השניים שוחחו בנחת על עתידה של אלג'יריה, על המצב המדיני בעולם ועל משנתם של הפילוסופים הגדולים. לפתע שינה דה־גול את סעסו, נעץ בבן־גוריון מבט קשה והרעים בקולה „אמר לי ביושר, מר בן־גוריון, למה אתה צריך כור גרעיני?" בן־גוריון, שנבעת משהו, הבטיח לגנראל מניה וביה, כי ישראל לא תייצר פצצה אטומית ובי לא תהיה הראשונה להכניס נשק גרעיני למזרחהתיכון.

יש מלומדים הטוענים כי הפומון הישראלי החזור, „לא נהיה ראשונים" וכו', יצא לאויר העולם ספי שמעון פרס, בתשובה ישירה על שאלה ישירה של הנשיא קנדי, כפגישה שקיימו השניים בבית הלבן באפריל 1963 (2). הגידסה השלישית, כי „ישראל לא תהיה ראשונה" ונומר, נולדה רווקא בפגישת ראש הממשלה לוי אשכול עם הנשיא ליונדון ג'נסון ביוני 1964.

כך או כך, הגידסה הישראלית העיקשת איננה, ומעולם לא יכולה היתה להיות, לא אמת לפחות סבחינת הפלפול התלמודי. לבריטים יש נשק אטומי בקפריסין, אניות הצי השישי המשייטות באגן המזרחי של הים התיכון מוצבים טילים גרעיניים. במצב דברים זה נס לוא רצתה ישראל לא היתה יכולה להיות המדינה הראשונה שתכניס נשק גרעיני לאיזור. במקרה הטוב ביותר תהיה המדינה השלישית.

בישראל קיימת אסכולה ובה בני ווג מזהרים למדי – נצים מזה ויונים מזה – הטוענת כבר עשור שנים ויותר שעל ישראל „להראות את ידה הגרעינית". כותב שורות אלה נשלח בשנת 1978 על־ידי עתון „הארץ" לראיין את שסה דיין ז"ל. כשבאתי לביתו בצהלה לקח אותי לחצרו, הראה לי כמה מחרסיו ואחר־כך הודיע לי חד־משמעית, כי בגלל סכסוך קשה עם שוקן אין ברעתו להעניק ל„הארץ" ראיון. שאלתי מדוע לא טירב לי בטלפון והיה חוסך לי בכך את הטירחה לבוא לביתו. דיין המשיך להעביר את חרסיו הלוך ושוב ולפתע אסר: „אם יימשך מירוץ החיסוש במזרחהתיכון – והוא יימשך ויתעצם – נגיע למצב שבכל חצר בישראל יעמוד סנק, ליד הבניסה לכל בית יחנה גגס"ש ועל הגג יהיה ססוק. המדינה פשוט תפשוט את הרגל. אנחנו דומים לגוף של ססותה – זה הצבא – המוחזק על־ידי שתי רגליים בלכליות של חסידה. עלינו להחויק צבא קטן, יעיל, זול, אפילו מקצועי, לבסחון סוסף ולתקריות מוגבלות ונשק גרעיני לעיסות כללי. אחרת נידרדר לחנק כלכלי נמוד..."

דיין נתן לדבריו פומבי פעמים רבות. לדוגמה במארס 1976 (3) אמר לחברי לשכת המסחר ישראל־אמריקה (4): „ישראל הגיעה לקצה גבול היכולת של קליטה בסותית גוספת של כלי־נשק קונוונציונליים. עלינו לנסות להשיג אופציה גרעינית, כדי שאם יוצר מצב שבו תהיה המדינה בסכנה חמורה לקיומה יידעו העדביס שאנו יכולים להרוס גם אותם. לא נוכל לאורך ימים לפתח דורות חדשים של סוסוס ולהפוך את הארץ למחסן נשק אחד גדול. מבחינת המנמה ההתעצמותית שלנו, אנחנו מוכרחים לשים את הדגש על איבותו של הנשק ולא על בסותו – וסבחינת האיכות עלינו לפתח נשק גרעיני".

דברים בוסיס הדבה יותר אמר דיין בראיון לרשת הראשונה של הטלוויזיה הצרפתית (5) ב־28 בפברואר 1976: „יש לחשוב על העתיד, ובשביל ישראל חייב העתיד לבלול את האופציה הגרעינית ואת האפשרות להחזיק כלי־נשק גרעיניים כלי כל פיקוח מבחוץ. סבורני, הרגיש דיין, כי יש לנו האפשרות לייצר עתה את הפצצה. אנו מדינה קטנה ואמריקה איננה עוד השושר של העולם. עלינו להגן על עצמנו" (6).

הברות דיין עוררה, כמצופה, מהומה רבתי. האשימו אותו ב„גרימת נזק כבד למדינה" מכאן, אך מן העבר השני העתידו עליו שבחים על דברים שיש בהם ערך של הרתעה ממדרגה ראשונה. דמי־דיין היו כמו הד ותזכורת לנאומו של שמעון פרס בדיון שנערך בכנסת ב־5 ביולי 1966, בעקבות ידיעה ב„ניו־יורק טיימס" (28.5.66) על ביקור שערכו אמדיקאים באותה שנה בכור בדימונה. וכך אמר פרס: „אני יודע שהערבים חושדים בנו. אני יודע שהחשד הזה הוא כמו מרתיע. מדוע עלינו לפזר את החשד הזה, מדוע עלינו לפענח אותו" (7). התבטאות של מ"מ מקום ראש הממשלה שמעון פרס בעניין הנשק הגרעיני היתה בזמנה יותר מרומזת, אם כי לא נקלטה אז במלואה. בעימות הטלוויזיוני בינו לבין סנחם בגין ערב הבחירות ב־1977, סנה פרס את שבחי המערך והשגיו ובין היתר אמר: „ויש לנו משהו בדימונה". הוא לא אמר יש לנו כור בדימונה, גם לא יש לנו קריה למחקר גרעיני בדימונה. הוא אמר „משהו בדימונה" (8).

סנגר כתבה יונה צחורה, לובה אליאב, דברים בסעם זהים. בספרו „ארץ הצבי" מתבטא אליאב בבחירות מקפיאת דם: „אם יצליחו הערבים אי־פעם... להביא את ישראל אל סף השמדה יושמדו אף הם. מסכל האיזור ותושביו לא ישאר שריד ופליט. לא יהודים ולא ערבים. לא יהיו מבצחים וסנוצחים. ישאדו דק אפר וחורבן סוסאלי. לא תהיינה תהלובות נצחון לא ברמשק ולא בקאהיר בי לאחר קרב 'קרני חיטין' מודרני לא תהיה דמשק ולא תהיה קאהיר. האם על כך חולמים הערבים? האם מבינים הם כי במידרד הסכבלוני לקראת הברעה בכות הם אחרו את המועדי" (9)

דבריו של לובה אליאב הם ביסוי להשקפה, בי „רק בחסות האפשרות לפיתוח אופציה הגרעינית נוכל לקבל על עצמנו את הסיכונים הדבים שבוויתורים סריסוראליים ובהזכלת היקף העוצבה הקונוונצוסיונלית". הנוסח הזה הוא של תת־אלוף (מיל.) ישכה שדמי במאמרו „נשק גרעיני – גשר בין שלום ובסחון" („מעריב", 23.12.77) הוא הוא סבמה תפיסתה של חלק גדול בסחנה היחני הדוחה בנשק גרעיני עדובה לחזרה לגבולות 1967.

ההכרה המפוסמת ביותר מפי האישיות רמת המעלה ביותר בנושא האטומי באה מפיו של פרופסור אפרים קציר, בשהיה נשיא הסדינה. כקבלת פניס, כסשבנו

(המשך בעמוד 8)

בזווית הדה / חגי אשד

"הדיבוק הפלשתינאי" מימין

"האש"פיסטים מימין" משוקים לידי ארגון הטרור הזה הם חוזרים ומגנים אותו ושוב מחזירים אותו למרכז הזירה

בארצנו מתהלך „דיבוק פלשתינאי". הוא מכה־בנו, על שמאל, גם, על ימין. יש בקרבנו רבים וכי טובים שיש להם אובסיה של עיסוק באש"ף, לשוב או לרב, בלעדיו הם לא יכולים. הוא לא ברשה מהם. יש שמסיעים לתעמולתו מרצון, מתוך שכנוע שהוא צודק בכל הנאשמות שהוא מטיח בנו, ויש להיפך, שמסייעים לו עלידי הטחת אשמות בו ודק בו, כל יום תמיד. אלה משמאל ואלה מימין.

לך תסביר לאלה מימין שהעיסוק האובססיבי, הבפייתי, באש"ף וב„אמנה הפלשתינאית" מסייע לתעמולתו של אש"ף ולא להיפך. לך תאמר להם שהסברה חיובית ואופטימית, הוורעת תקווה בלב הבריות שיש סיכוי לשלום, ושזו הדרך שישראל הולכת בה, היא הסברה נגד מטרות אש"ף, שיעילותה גדולה פי כמה וכמה מהסברה שלילית ופסימית, העוסקת כל היום בהוכחת הטענה שאין כל סיכוי להתקדמות לקראת שלום, והכל בגלל אש"ף ו„האמנה הפלשתינאית" שלו.

לך תסביר להם שהסברה סובה אסור לה להעמיד במרכז הזירה את הדיב ואל לה למקד בו את תשומת־הלב. אם כך אתה עושה, אתה כורה לו אזניים רבות יותר, שרצות לשמוע מה יש לו להשיב על הטענות הישראליות נגדו ונגד „האמנה הפלשתינאית" שלו. במו, למשל, האם יהיה אש"ף מוכן ומתי יהיה מוכן, בבי־כול, לשנות אותה, ואילו תנאים יהיה על ישראל למלא, קודם־כל או בדומנית. כמו למשל הכרה באש"ף ובזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתינאי, בתמורה על ביטול „האמנה", או על שינוייה, ועוד ועוד.

לך תסביר לכל „האש"פיסטים מימין" שלנו, שהם עצמם משוקים לידי אש"ף: שהם מחזירים אותו בסו ידיהם אל מרבו הזירה, בעוד שלאסיתו של דבר הוא בבר נדחה לצדדים, וכבר נחלש מאד הדצון במעבר להאוין לתעמולת הבוב והשיסנה שלו נגד ישראל והצינות והעם היהודי. לך תסביר להם שאש"ף, כמות שהוא, כבר יצא מהאף לאנשים רבים בעלי רצון טוב, שהאינו לו בעבר וכבר נואשו בהחה מיכולתו לתרום משהו לפתרון הבעיה הפלשתינאית.

זו השאלה שיש לשאול עכשיו – מה הטעם בניפוח חשיבותו של אש"ף איזה צורך יש להפוך אותו בעיני דעת־הקהל העולמית לפארסנד העיקרי – השלילי או החיובי – לדרישה עם ישראל, בשעה שלאמיתו של דבר הוא איננו כזה ולא צריך שיהיה. מי לא ראה ומי לא שומע מה פלני אש"ף, הסטוכסך והמפולג, הדצחני והשקרני, אומרים זה על זה ועושים זה לזה ומה כולם יחד ולחוד עושים לשיעים בלבנון, על אדמתם ובבתיהם: מי לא מבין מה הם יעשו בגרה המערבית זה לזה ולכל היתר, אם יורשה להם לפעול גם שם. צריך להיות בקי בכל סעיפי „האמנה הפלשתינאית" כדי להבין זאתה תנו לעובדות לדבר.

מי שמדבר כל היום על אש"ף ודע יאוש חוסר תקוה לגבי סיכוי כלשהו של הידברות והתקדמות לקראת שלום, יש בקרבנו נבאי זעם. והודבן במו מידון בבבנישתי (ראה מאמרו ב„דבר" ביום ששי, 26.12, „הפטבליקה הישראלית", בהמשך למאמרים רבים אחרים שלו באותה רוח). גם הרבקים בציטוט „האמנה הפלשתינאית" מחזקים את הראוש, בסופו של דבר. איזה סיכוי ואיזו אפשרות יש להידבר עם כאלה שדוגלים באמנה [illegible] ד־חנית כזאת?

במקום לדבר כל הזמן על אש"ף ועל „האמנה הפלשתינאית" שלו ועל יאסר ערפאת, השקיע והחמקן והרצון בסתר ובגלוי, צריך לדבר יותר ויותר על המלך חוסיין ועל תהליך „הידרניזציה" של הגדה ועל תובנית הפיתוח שלה לחמש השנים הבאות, שהמלך חוסיין רוצה לבצע ושרוב מדינות המערב בבר החליטו להקציב לה סכומי סיוע.

לבך יש חשיבות מברעת. זהו איתות אמדיקאי ואירופי לתושבי הגדה שחוסיין הוא הבתובת הוא הסיכוי היחיד להתקדמות לקראת שלום. צער אחרי צער. שלב אחרי שלב. זהו איתות שעכשיו הזמן להתחיל לעשות את הצעד הראשון. למעשה, זה יהיה בלי אש"ף, במקומו ונגדו: להלכה, זה יהיה תוך הסשך תשלום מס־השפתיים לאמירה שאש"ף הוא הנציג (יש אומרים הבלעדי ויש המשמיטים זאת מן הנוסח) של העם הפלשתינאי.

ככה עושים דברים כאלה. מחבקים את אש"ף, כדי להדוף אותו הצידה מסדרו הזידה, בשקס בבל האפשד, כדי שחוסיין ותומבני יאחרו עוז ויתקרבו לאטלאט אל המקום המתפנה במרכז. גם אם זה לא יקרה, כראי וצריך לעשות כל מה שאפשר כדי שזה כן יקרה ויוכל לקרות.

ישראל צריכה להראות לעולם פנים מאירות של תקווה וסיכוי ולהציע תוכניות קונסטרוקטיביות של התקדמות לשלום, כסקס להראות לעולם – וגם לבניה ולבנותיה הגדלים בארץ הזאת – פנים זעופות וקודרות של יאוש משלום ובמקום להטיל על הערבים ועל אש"ף את האשמה על כך שאין עם מי לדבר ואין על מה לדבר וזה הכל. נוסח ההסברה הכפייתי של שלילה סוסאלית של „האש"פיסטים מיסין" מסייע לאש"ף, כמעט כמו „הדיבוק" של הלקאה עצמית ושל ותדנות סוסאלית של „האשפ"יסטים משסאל". כדגיל, אלה ססייעים לאלה.

ירידתו ועלייתו של מחיר הנפט (ב')

ימאני שילם את המחיר

מאת אלי אדום

מלחמת הנפט הגיעה אל קיצה יחד עם שנת 1986. גם אם תימשך ההתחרות ב־1987, ספק אם צרכני הדלק יוכלו ליהנות בשנים הבאות ממחירי אנרגיה נמוכים כמו בשנה המסתיימת

בגלל התמוטטות מחירי הנפט בקיץ 1985 קטנו הכנסות הנפט של רוב היצואניות ביותר מחצי: התמוטטות פגעה קשה במיוחד באותן מדינות אופ"ק שלא יכלו להגדיל את היצוא שלהן במידה משמעותית (כולן, להוציא סעודיה וכווייט), וכן במקסיקו, במצרים ובנורוגיה.

גם סעודיה לא שבעה נחת מ„מלחמת המחירים". היא הצליחה אמנם להגדיל את היצוא שלה בין אוגוסט 85 לאוגוסט 86 מ־2.2 ל־6.2 מיליון חביות ביום, אך גם ההכנסות שלה הלכו ופחתו והיא נאלצה לדחות פעסים את פרסום תקציבה לשנת הכספים 1986/87, מתוסר ודאות לגבי הכנסות הנפט הצפויות לה.

יתרה מזו, בניגוד לציפיות, ועל־אף ירידת המחירים התלולה, לא פחתה תפוקת הנפט הכוללת של המדינות הלא־קומוניסטיות שמחוץ לקארטל, במחצית הראשונה של 1986, לעומת התפוקה המקבילה בשנה שלפני כן. זאת משום שהוצאות ההפקה הישירות ברוב השדות הקיימים בעולם – ובוודאי בגדולים שבהם קטנות בהרבה מחמישה דולר החבית.

גם צריכת הנפט של העולם המערבי לא גדלה ביותר משני אחוזים וחצי עד שלושה אחוזים על־אף החלת הדלק לצרבנים הסופיים, וחלק הארי מתוספת התפוקה של אופ"ק, שנקנה במחירי מציאה, הופנה ככל הנראה להגדלת המלאים במדינות המייבאות.

בל אלה, ומיוחד המצב הבלבלי קשה שנקלעו אליו רוב מדינות אופ"ק בקיץ 1986, שכנעו את הקארטל ששבר „מלחמת המחירים" יוצא בהפסדה, והגבירו את הלחץ בתוך הארגון לסיום המלחמה. החוניים השליטים בארצות אופ"ק העדיפו, ככל הנראה, שאם המחירים יישארו בשפל – שסונה דולר הבחית – ועל אחת כמה וכמה אם יוסיפו לרדת, עלול הדבר לערער את היציבות הפוליטית של משטריהם.

גם הסעודיים, שפתחו במלחמה, סוכנים היו עתה לחדל ממנה, מתוך הנחה, ששאר מדינות הקארטל „למדו את הלקח" והן יהיו סוכנות להקצות לסעודיה חלק גדול יותר סתפוקת אופ"ק משהותירו לה לפני פרוץ הסלחמה. ציפיות אלה התממשו רק בחלקן.

בתחילת אוגוסט הכריז אופ"ק על הפונה של חדשיים ב„מלחמת הסחירים" החל ב־1 בספטמבר. עיקרה: הקטנת תפוקת הארגון ב־2 מיליון חביות ליום ל־17 מיליון ח/י בקירוב. על־פי ההחלטה אמורות היו מדינות הקארטל לחוור ולהנביל את תפוקתן לסכסות שנקבעו בסתו 1984, ורק לעידאק, שמבסתה שיקפה את בושר היצוא שלה דאו ושהצליחה בינתייס להגדילו בהרבה, הותר, בהסלצת אידאן אויבתה, להפיק במה שתוכל במסגרת האילוצים הלוניסטיים שלה. הנריבות שגילתה אידאן רווקא בלפי עיראק יבולה ללסד על נודל המצוקה הבספית שנקלעה אליה סהראן בתוס שש שנות מלחמה, מחמת ירידת מחירי הנפט, ועל חפצה הען לגרום להעלאתם.

סעודיה וכווייט התגו את הסכמתן ל„הפונה" בבך, שעם סיומה יקבלו סבסות־תפוקה גדולות יותר מאלה שנקבו בהסדר המוני (4.35 מיליון ח/י לסעודיה ו־900 ח/י לכווייט). וקב יצואניות הנפט בעולם השלישי ובנוש הקומוניסטי הבטיחו לסייע לאופ"ק באישוש המחירים, ואפילו נוהוגיה, „ההבדה בנאט"ו" הראשון ממשלתה הנחלפה על רקע קשיים כלבליים שגבעו מירידת מחירי הנפט), הכריזה נכונגם להקטין את היצוא שלה. מקסיקו התחייבה לקצץ את היצוא שלה ב־10%, בריה"מ הבטיחה להקטין את שלה ב־100,000 חביות ליום: סין הודיעה על הקטנת היצוא בשני סיליון טונות במחצית השניה של 1986, ונוהוגיה בישרה על הקטנת יצוא הנפט שלה ב־10% בחדשים האחרונים של השנה. גם מאלזיה, עומאן ומצריים הבטיחו לתרום להקטנת עודף ההיצע בשוק הנפט העולמי.

שוק הנפט הגיב על החלטת אופ"ק בעליית סחיר „הספוט" מייד בב־50%. נפט ברי"ס, שנסחר בסוף יולי ב־9.15 דולר החבית, נסבר באמצע אוגוסט ב־14.55 דולר: מחירו של נפט אמריקאי קל עלה בין שני המועדים מ־11.10 ל־15.90 דולר החבית, ומחירו של נפט סודרתיכוני מרוכאי, הדומה בטיבו לסעודי, עלה ס־7.50 ל־12.80 דולר התבית. מצריים, שמהשיבה לסבור במחירים „קבועים", העלתה את מחיר הנפט הקל שלה מ־7.35 דולר החבית בסוף יולי ל־12 דולר ב־20 באוגוסט ואת מחיר הנפט הכבד משהה ל־10 דולר החבית.

לא בל מדינות הקארטל ביבדו את „הסכס ההפוגה" ככתבו וכלשונו, אך ביחוס שאידאן לא הצליחה לסלא את מכסתה בגלל התתקפות היציאיקיות החוודות על ממופי היצוא ועל נתיבי הסיס שלה, לא גדלה התפוקה של אופ"ק בולו על „התקדה" שקבע הארגון לחדשים ספטמבר אוקטובר.

אולם שלום־הבית בקארטל לא האריך ימים. באשר נועדו שרי אופ"ק בתחילת אוקטובר כדי להחלים על מהלביהם הבאים, הבעו סעודיה ובווייט לעדוך חלוקה חדשה של המכסות, שתגדיל את חלקן היחני בתפוקת הקרטל. בד בבד דרשו הסעודים, מפי דוברים רשמיים בריאד, לחדול מסבירת הנפט במחירי „נט־בק" וכדומה, ולחזד לשוקו בבחירים קבועים „שלא יהיו נמוכים מ־18 דולר החבית". התברר שהצגת הדרישה זו היתה שגיאה סאקטית, מסוס שהחלישה את עבדת הביקוח של סעודיה. סאר מדינות אופ"ק, שמצבן הכספי היה קשה בהרבה מזה של סעודיה, הביקו, בצדק, שאם דיאד להוסה כל־כך ההעלות את מחיר הנפט, היא לא תוחדש את „מלחמת־הסחירים", גם אם ידחו את תביעתה להנדיל חלקה בתפוקת הקארטל, על חשבונן. האמנם סעודיה נאלצה לסגת מדרישתה, אך כוויית, העשירה מכולן, עמדה על שלה עד הסוף, ובעוס שבעייס וחצי של דיונים נאותו שאר הסרינות – שרובן במצוקה בספית – להגדיל את מכסתה ב־100,000 חביות ליום (ביותר מ־10%), סחשש שאם יתמידו בסירובן, תתפוצץ הוועידה ומחירי הנפט יידרדרו שוב. הספיקות הקסנות ביותר בארגון זכו אף הן בתוספות תפוקה ששסעותיות מבחינתן (אקוארור ב־20% וגאבון ב־17%), ולרוב המדינות האחדות ניתנו תוספות סמליות, בדי „להמתיק את הגלולה" הכוויתית. בסך־הכל הועלתה „תקרת" התפוקה של אופק ב־235,000 חביות ליום, כלומר לקצת יותר מ־15 מיליון ח/י, למעט תפוקתה של עיראק, שוודשתה גם הפעם להפיק ללא הגבלה. זה היה עד סוף 1986.

בחיחדים שיצאו מן הוועידה בפלאבלוס היה הסעודים. דווקא הם, שציפדו ש„מלחמת המחירים" תוריד את בל שאר מדינות אופ"ק ואת רוב יצואניות הנפט שמחוץ לקארטל „על הבדייס", ותחזיר להם את ההנטוגיה בשוק הנפט העולמי, רווקא הם יצאו מן הכינוס בדיים ריקות. מצבם היחסי לא רק שלא שופר, אלא אף הורע.

את מחיר הכשלון שילם שר הנפט הסעודי, אחמד זכי יאמני, שביהן בתפקידו 24 שנים תמ"סות, והיה „ריפלומס הנפט" הותיק והמנוסה בעולם ולובותו נזקפו דוב הישני אופ"ק בשנות ה־70. יאמני חלק על דעת פאהד מלכו, שנטה בעת ובעונה אחת להנדיל את תפוקת סעודיה ולהעלות את מחיר הנפט, בשעה שסכלי הדלק בארצות המייבאות מלאים עד אפס מקום נפט „חל" וחמין הישוד למלא את מקום הנפט מסקודות אופ"ק, אם הקארטל יכסה להעלות את מחירו בלי לקצץ בתפוקה. ימיס ספדרים אחדי שוכו מדונה, שבה נערכה ועידת הקארטל, הודח יאמני מתפקידו בלי מלת תודה אחת על שירותו הממושך והנאמן לבית המלוכה הסעודי. וכרי בזיון וקנף – גם ורכזנו ניטל סמנו, לפוזת זמנית. הצעד הראשון של סמלא מקומו האדיר, שר התבנון הישאם נאזר, היה לזסן את „ועדת המחירים" של אופ"ק, שהמליצה, כדרישת סעודיה, לשוב למחירי נפט קבועים ברמה של 18 דולר החבית.

כחדשים שחלפו למן הבדות „ההפוגה הראשונה", בתחילת אוגוסט ועד ראשית דצמבר, נעו מחירי „הספוט" במסוסלת, עס הנודות שבועיות (ולעתים יוסיות) חריפות. מחיר הנפט בן הים הצפוני נע בין 13.50 ל־15.35 דולר החבית ופרס לירידה חד־פעמית ל־12.75 דולר, אחרי הדחת יאמני; המחיר של נפט אמריקי קל – בין 14.00 ל־16.35 דולר החבית. נפט סודרתיכוני מרוכאי נסחר באותה תקופה במחירים שבין 12.00 ל־14.50 דולר החבית.

במעדכה האחרונה של הדראמה „מלחמת מחירי הנפט 1986", שהצגה בדנחה בין 9 ל־20 בדצמבר, פרץ הסכסוך העידאקי־איראני, שהובל־ע עד אז בדיוני הקארטל, במלוא עווז. האידך ניסא, אכן־הגגף העיקרית בועידות הקודמות של אופ"ק, המחלוקת בין סעודיה לבין שאר חברות הקארטל, הוסרה סעל שולחן הדיונים על־ידי הסטודים עצמם, שנקטו הפעם קו פראגמטי לחלוטין, שתאם את השקפתיו של ימאני המודה יותר מאשר את עמדותיו המצוצדות של המלך פאהד.

כדי לאפשר את העלאת המחיר ל־18 דולר החבית בשוק רודי נפט, הציעה סעודיה לקצץ את מכסות התפוקה של בל מדינות הארגון, למשך חצי שנה, ב־7.25%. קיצוץ זה היה מותיר לסעודיה תפוקה של ארבעה מיליון ח/י ויצוא של כ־3.5 מיליון ח/י (זוהי, בנראה, הכמות המינימלית המתיישבת עס אומדן ההבנבות בתקציב הסעודי לשנת 1987).

בשעה שריאד מגלה פשרנות, קפץ על אופ"ק רוגזון־של־בגדר יוסהראן. בגלל דאגיות ארוכות־הטווח של חל־האוויר העיראקי, שהגיע בחודשים האחרונים אל מסופי מטינה המרוחקים ביותר של איראן, הנטמצמו מאד יצוא הנפט של זו. לפיכך התנגדה סהראן הפעם, בניגוד לעמדתה בועידות הקודמות, שעיראק תשוחרר מהגבלות התפוקה, מה גם שכושר היצוא העיראקי עומד לגדול בכ־2.3 מיליון בגלל התגברות יכולת הספיקה של צינור הנפט המוליך מכרבוך דרך תורביה לים התיכון. (הצינור העובר בסודיה נסגר עוד בתחילת 1982 על־ידי רמשק, התומבת בסהארן במלחמתה בבגדד). דווקא משום בך התנגדה עיראק לדרישת אידאן, ששאר מדינות אופ"ק תמכו בה, להקצות לה מכסה של פחות מ־1.5 מיליון, ודרשה להשוות את מכסתה לזו של איראן.

בסופו של דבר החחלט לקצץ את כל המכסות למחצית הראשונה של 1987 ב־7.5% ולקבוע מחיר משוקלל של כ־18 דולר החבית ל„סל" של שבעה סוני נפט שונים, תוך מתן אורכה של חודש ימים להחלפת הסכסי היצוא הקיימים, המצמידים את מחיר הנפט הגלמי לשוני השוק המשתנה של מוצרי הנפט, מחריס המבוססים על המחיר החדש. עיראק לא הצטרפה להסכם, אך חלק מן הנפט שלה מוורם ליס הארוס בצינור העובר בסעודיה, ואם ויאר תרצה ותעז – היא תוכל „לוחסת" את היצוא העיראקי.

עתה נותר רק לראות אם יקייסו מדינות אופ"ק את ההסכם החדש, אם יתנו חברות הנפט הסעודיות יד להחלפת הסכסי ה„נס־בק", שהבסיחו רווח דראי, בחוזים שמחיריהם קבועים מראש ועלולים להנחיל גם הפסדים, ביצד יניב שוק ה„ספוט" על החלטות הקארטל ואיך יתנהגו יצואניות לראאופ"ק – האם יקטינו אף הן את תפוקתן או שמא ינסו למלא את החסר שייווצר בשוק, אם אופ"ק יעמוד בדיבורו. דבר אחד ברור: „מלחמת מחירי הנפט" הגיעה לקיצה מקץ 1986, וגם אם התחרות בשוק הנפט תימשך ב־1987, ספק אם צרבני הדלק יוכלו ליהנות בשנים הקרובות ממחירי אנדיגה נמוכים כמו אלה שזכו להם בשנה האחרונה.

(המאמר שני ואחרון בסדרה)

הכותב הוא מנהל מרכז המידע של הממכון הישראלי לנפט ואנרגיה.

תחזית לקויה מסינגפור

מאת דנקה הרניש

בית מרקחת בתל־אביב גרשמו 175 לרכוש החיסון לשפעת; לדוקה סופקו אתמול מהמשלוח האחרון 3 חיסונים למכירה

משרד הבריאות סנסה לשכנע את הציבור, בהודעות מרגיעות, לחדול מריצת האמוק אחר תכשירי החיסון נגד שפעת סאייוון־סינגפור. כלי להבנס לחיכוח אם החיסון נגד מחלה זו נחוץ באמת לכל דורש, יש למשרד הבריאות סיבה טובה מאד לפעול להרגעת הציבור – את תכשיר החיסון אין למצוא, לסעשה, על סדפי כת־המרקחת כארץ. סתוך המשלוח האחרון, שסופק אתמול לכתי־הסדקחת, קיבל כית־מרקחת תל־אביבי גדול שלושה חיסונים כלבד כשכיל 175 האנשים שנדשמו אצלו לרכישת החיסון. זה אופייני למצב השורר בכל כתי־המרקחת בארץ. יש מידת אסת כהורעת הסתודות הרוקדים, הגורסת כי משרד הבריאות „עושה צחוק מהציבור".

הכל מצביע על כך. שתחזיתו של משרד הכריאות בעניין פריצתה של שפעת סינגפור בארץ היתה לקויה. ראש אגף שירותי הבריאות במשרד הבריאות, ד"ר עלמה אבני מודה, כי עוד

(המשך בעמוד 8)

מדי המצפון

מאת אוריאל בן־עמי

את התפקיד המחליא של מניעת טרור בשטחים יש להטיל על אנשים פחות רגישים...

כשבוע שעבר פורסמה בקשה מרגשת בעתון „הארץ". כשלושמאות קצינים וחיילי מילואים, פנו סעל דפי העיתון לראש־המסשלה ולשר־הכסחון, תוך חרדה אסיתית על „אוכרן ערכים ועל אכרן חוש המציאות". הם פנו אליהם – תוך ציון דדגותיהם, ליד כל שם – בבקשה שקשה לסרב לה, במדינה דמוקרטית: „נשכענו להגן על שלומה ובמחונה של מדינת ישראל ואנו נאמנים לשבועה זו. על בן, אנו פונים אליכם לאפשר לנו לא לקחת חלק בתהליך הדיכוי והכיבוש בשטחים".

דק דאש־סמשלה ושר כסחון אטוכ־יהכ, יעבדו על בקשה כזו לסדר היום. ההיגיון שלה הרי נקי מכל רבב ולכן אפשר גם להרענות לה, ללא קושי. חייל מילואים המתייצב לשירות, ימלא מופס שדות מיוחד בבקשתו. כסופס הזה הוא יציין אזור־מבצעו, לפי סיווג רינבוק את הקושי לשרת כהב, על־פי סף דגישותו.

על פי ההגיון הזה, יותר גס לבל מבפונא־לובש מדים, לבקש לרדת במקומות מהבאים לובש מדים. לבשל, ליד האוגיבדמיה העברית, בגבעה הצרפתית ביוושלים. היילים בעלי מצפון מפותח בביחוד, יוכלו לרדת גם בדמת־הגולן. לסודים ממילא, אין זמן היום להתעסק אתנו.

על־פי ההגיון הזה, לא יסונה עוד אלוף פיקוד מרכז, שגולד כקיבוץ של „השוסד הצעיר". צה"ל חייב להתחשב באנשים דגישים בביחוד. לא יתכן שריח הכיבוש ידבק בלוחמי חופש. את התפקידים המחליאים האלה, של מניעת טרור בשטחים – חובה להטיל על אנשים פחות דגישים. לצה"ל החזק שלנו יש מספיק עתודות. כדי להחליף מפקדי גדודים מצפוניים בכאלה שבסוגלים להתגבר.

בכל־זאת מתעוררת בעייה קטנה, בבקשה המצפונית הזו. אם רק נאמניה של גאולה כהן יסרתו בשטחים – איך נדע בדיוק מה קורה שם? מי יספר לנו על קצינים שסרחו ולא הועמדו לדין? מי ישמוד על סהרו של צה"ל, אם אנשי המצפון לא יהיו שם?

אכל צה"ל שלנו יתגבר, בוודאי, גם על הבעייה הקטנה הזו. אנף האפסנאות יגפיק בקרוב

מכתבים למערכת דבר

השגריר אליצור ופרשת ולדהיים

בשבועות האחרונים הופיעו מספר פעמים בכלי התקשורת התכתבויותיו של שגרירה לשעבר של ישראל באוסטריה, מיכאל אליצור, בהן השמיע ביקורת על מדיניות הממשלה בנושא ולדהיים וניסה להמעיט מחשיבות מעמדו של נשיא אוסטריה והעובדות שנתפרסמו על עברו הנאצי. דברי אליצור, אשר התראיין וצומם גם בכלי תקשורת זרים, גרמו למבוכה בקהילות יהודיות אשר מחו על בחירתו של ולדהיים לנשיאות, ויצרו סימני־שאלה על מדיניות ישראל הרשמית.

מוסב היה כי אליצור יעקוב אחר התגובה של הדרמה וביקורת בדעת־הקהל הביגלאומית ולא ינמה לגונן על ולדהיים ואוסטריה מירושלים. נובח סירובן של מדינות להזמין אותו לביקור ממלכתי, למרות מאמציו הרבים, כינה המגזין הגרמני דר התפוצה „רד שפיגל" את ולדהיים „האדם הבודד באומון ההופבורג" והפופולריות שלו ירדה לשפל המדרגה גם בתוכי אוסטריה.

וחנו פרס נובל לשלום, הטופר אלי ויזל, אמר במקס שנערך לכבודו ב„ידישוס", כי את בחירתו של ולדהיים יש לראות, כמו את פרשת ביטבורג, במסגרת הרחבה של הניסיון ל„יפות" ולהשביח את מודאות השואה וממדיה האמיתיים. אלי ויזל קרא להתפטרותו של ולדהיים והדגיש, כי תפקיד הנשיאות הוא בראש וראשונה תפקיד מוסרי ובחירתו מהווה כתם על אוסטריה והאנושות כולה. גם כנסת ישראל שעברה בקפדנות על חומר הראיות סמכה את ידיה על החלטת הממשלה להחזרת השגריר ורשמה לפניה הודעות רה"מ ושה"ח אשר קבעו במפורש, כי ההאשמות נגד ולדהיים הן חמורות ביותר ומשמעות בחירתו היא „שכחה זדונית ורהביליטציה של הפשע האיום ביותר אשר המיט קלון ושואה על יבשת אירופה כולה". על משרד החוץ לפעול לבן להפסקת הופעותיו של מר אליצור המפר את התקנות והנוהלים החלים על שגרירים המסיימים את תפקידם.

יצחק קורן
יו"ר ההנהלה הישראלית
של הקונגרס היהודי העולמי

ישראל — והמערך האסטרטגי העולמי

פרשת מבידת הנשק לאירן היא עדות נוספת לתפקיד המזוהם אותו ממלאת ממשלת ישראל במערך האממדמני העולמי של בעלי ההון והחונים המיליטרסטיים בארה"ב.

כו בזמן שהשליטיה הצבועה ארה"ב־ישראל־בדימוניה מתיימרת להוביח לעולם את חשיבות המאבק במרור, הולך ונחשף בפני תבל וישבי בה אחד המעללים המבוערים ביותר של ארה"ב וגרורתה ישראל, הדאגות להאיץ את המשך מרחק־הרמים שבין עיראק לאירן, תוך כדי ניצול רווחי אספקת הנשק להנבדת התמיבה בארגון המרצחים המרודים־מי הקרוי: „קונטראס".

עם כל הבאב על פגיעה בחפים ממשע כתוצאה ממעשי טרור אלטנים המבוצעים ברחבי אירופה, ראוי הוא שנדע, כי המרור בממרים הנוראים והאכזריים אינו הטרור שמפר את השלווה ביבשת אירופה, אלא זהו הטרור הנוראי שמשתולל נגד עמה של ניקרגואה, זהו הטרור שמבצעים כנופיות מוסלמיות נגד עמה של אפגניסטן, וזהו המרור של שליחי הסי.אי.איי. נגד עמה של אנגולה, זהו הטרור האימתני שמטיל המשטר הנוצני על מיליוני שחודים בדרום־אפריקה, זהו המרור הרצחני של כנופיית פינושה בצ'ילה.

מצער מאוד, שמאחורי הטרור המאיים ביותר על שלומה וקידומה של האנושות, עומדים שלימיה של ארה"ב בסיועה הפעיל של ממשלת ישראל, העוזרת לשליטי ארה"ב להשליט טרור וללבות מתיחות ביגלאומית.

מלחמת אירן־עיראק ממשיכה להשתולל משום שהבמורה השיעית השלטת באירן מעוניינת להסיח את דעת־הקהל האירנית מהבעיות הכלכליות והחברתיות התמורות השודדות בארץ זו.

המוני העם האירני אשר ביצעו את ההפיכה נגד השאה קיוו להקמת משמד חברתי שבו השוויון הכלכלי והחברתי יהיו המטרה החשובה ביותר. הכמורה השיעית בשיתוף עם הבורגנות האירנית – שניצלו את זעמם של ההמונים נגד השאה, ובגרו בממרות המהפכה והשאירו על כנו את איי־הצדק – חיפשו אמתלה ברי להמיח את דעת ההמונים מאי־רצונם לבצע את הרפורמות החברתיות.

על רקע דברים אלה יש להבין את המשך המלחמה המזוהמת הזאת, ויותר מכל, זוהי הסיבה מדוע ארה"ב וישראל מעוניינות להבטיח את המשך השלמון האיסלמי הקנאי באירן; המשך שלטון הכמורה השיעית באירן מבטיח את המשך שליטת הבורגנות האירנית והפיכת אירן ברבות הימים לבסיס אנטי־מובייטי. הוא גם מבטיח שכל עוד שמתחוללת המלחמה אין צורך לנשת באופן מעשי לפתור את הסיבסוך הישראלי־ערבי וישראל יכולה להמשיך ולשלום בשמחים הכבושים כאוות נפשה.

מוטי איש־איר
מעגן־מיכאל

מעשה בהריסת בתי הבדווים

עם בוא הדומציה הצליח הליכוד לסלק את עזר וייצמן ובמקומו נתמנה משה ארנס למטפל בענייני המיעוטים. ארנס הבריין, שבדווים וצ'רקסים, המשדתים בצה"ל, יוכן ביחס מועדף. (לא מזמן נפל גשש ביווי בפעולה בלבנון). כהוכחה לכוונות הטובות נהרסו שמונה מיבנים בלתי־חוקיים בשבט ברוחי – מעשה שעורר תסיסה ומחאה בכל הציבור הערבי. הסיבצע תובנן בסודיות, בסו מיבצע צבאי ובוצע בשעה שהגברים היו במקומות עבודתם. חמישים נפשות גותרו בלא קורת־גג בעיצומו של חורף. בני השבט יושבים על אדמה, סידשו מאבותיהם ולא על אדמת הלאום („דבר", 24.12.86).

יש המשלים את עצמם, שאם נמרר את חיי הערבים די הצורך, הם „יבינו את הדמן" ויסתלקו מכאן. „בנייה בלתי־חוקית" היא האמצעי האידיאלי לכך. אולם על אף כל הנגישות אין בני המיעוטים „גרמדים", אלא נאחזים בארץ בציפורניהם. לצערנו, רווקא צעידים יהודים הם היורדים מן הארץ.

אשר לבנייה בלתי־חוקית, ליהודים יש ברירה לא להזדקק לה יש מיתאר, יש תכניות־שיכון למיניהן וכו'. לבני המיעוטים אין אפשרויות כאלה והם עומדים על החוק בלית ברירה. אל נתפלא, איפוא, אם הילדים, שראו את בתיהם נהרסים, שעה שאבותיהם נעודו מן המקום, יצטרפו בעתיד לשורות המחבלים.

לא נוכל „להיפמד" מן המיעום הזה באמצעים באלה ואין לנו ברירה אלא לחיות עימו. מומב לפתח מערבה יחסים הנגים, מלשפוך שמן על מדורת השנאה הדדית.

איזה קרסל
חולון

אכן, התייעלות בבנק המזרחי

בתגובה למבתבו של משה מרזוק („דבר", 9.12.86), אשר מוען, כי הערפת לקוחות מסחריים אינה צודקת, ברצוני לחלוק רווקא שבחים לבנק המזרחי על כי איפשר לבעלי העסקים לקצר את תור ההמתנה בבנק, מאחר שזמנו של העצמאי הוא על חשבונו כלבד ולא ע"ח בעל הבית. קרי – מעסיק.

כלקוח בבנק זה, אני משבח את ההסדר הנ"ל ולא ראה בכך אפליה לגבי הלקוח עם הבסף הקטן.

מאיר ורנר
פתח תקוה

עוסק בתחומי פעולה רבים

במכתבו מיום 50.11.86 מעלה הח' צבי בדאשר את הטענה שמבנן לבון לא עוסק במידה מספקת באידועים שאין להם נגיעה לתנועת העבודה הישראלית, בגון הנצחת פעולת המלחמה בנאצים והצלת שארית הפליטה.

בתשובה לדברים אלה ברצוני לציין, כי מבנן לבון הבולל בתובו את ארביון העבודה והחלוץ (רדך אגב שמו של ארכיון העבודה לא הוסב מעולם, כפי שטוען בטעות הח' בדאשר), עוסק בכמה תחומי פעולה אשר אינם באים האור על חשבונו של השני. במהלך השנה האחרונה נערכו במבנן במה תערובות ארדעים, שאינם קשורים באופן ישיר לתנועת העבודה היסראלית, למשל: תערוכה בנושא 50 שנה למלחמת האזרחים בספרד, או סימפוזיון בנושא קואופרציה בהשתתפות משלחת של המבנן לחקר הקואופרציה והכלכלה בהונגריה.

בשנה הבאה מתוכננת במבנן בין שאר האידועים, תצונת מיסמכים וחומר מחיאלי בנושא מחנות המעפילים בקפרסין. נושא זה קשור במבנן ישירות לעניין ההנצחה של פעולת ההצלה של שארית הפליטה.

התערובות שאנו עורכים יש להן תפקיד חשוב בחינוך הנוער, בך גם ימי העיון לתלמידים ולקהל הרחב. מובן, שהמחקר הרב הנעשה תוך הסתמבות על החומר הארכיוני שבמבנן, ממלא גם הוא תפקיד רב חשיבות בחינוך ובהנצחה.

אפי ז'יטלני
מנכ"ל המבנן

טרמינולוגיה לתמימים

סעדיה גלב מגלה במבתבו במדור זה (15.12.86), תמימות נמורה באי־הבחנתו בין שמאל לבין שמאלנות. אפילו השמאלנים עצמם מתגעדים מכינוי זה כל אימת שהשמאלנות מתגלית בטרוד (באדר־מיינהוף, הצבא היפאני האדום וכיו"ב) או בגנויו השונים של הקומוניזם הביגלאומי. את השמאל, שאליו השתייך סעדיה גלב בארה"ב, בהיותו חבר בנוער של „פועלי־ציון", בינו בזמנו הקומוניממים: סוציאל־פאשיסטים. אגב, פועלי־ציון זו כינתה את עצמה „פועלי־ציון (ימין)" להבריל ביגה לבין „פועלי־ציון (שמאל)", שנטתה לקומוניזם. האם הוא רבק עד היום גם ב„ימין", וחמבא ליצלן?

בכלל, במושגים אין להשתמש לפי משמעותם המקורית, אלא לפי משמעותם האקטואלית. משה הס השתייך ל„בנית הקומוניסטים", אך הקומוניסטים זהם היו רחוקים שנות־אור מהמרקסיזם־לניניזם ומסטלין, בשם שיחנן המטביל וישו הנצרי היו רחוקים מהאפיפיורים והאינקוויזיציה.

השמאלנות היא עתה מושג ברור במציזלוגיה הפוליטית. זה זהם קומוניסטי תתרני, המכרסם ביסולתן ההגנתית של המדינות הדמוקרטיות ובדמוקראטיזם ובלגליזם של המוציאל־דמוקרטיה בעולם.

צבי שילוח
הרצליה

מה כן ומה לא

הכותרת שניתנו לשיחתו של שלמה קרמר עם השר גד יעקבי („דבר", 19.12.86) ובן במה מהדברים, שהובאו באודה חופשי מן השיחה, לא נאמרו על ידו.

א. השר לא אמר ש„המשק ימות בעוד שהאוצר ובנק ישראל יפרחו".

ב. השר לא הזכיר כלל, בשמו או בתוארו, את היועץ הכלכלי לראש הממשלה.

ג. השר לא אמר שהניעו לאוזניו רק „הדלפות" על התוכנית, אם כי אמר שמיסמך בכתב הוא קיבל רק ביום ד' האחרון, 17.12.86.

כידוע, שר הכלכלה יזם כמה מהרפורמות ותומך בהנהגתן, אך סכוך שפרסיזן, בפי שהוצעו על־ידי האחר, מעוות שינוי מה־שיושגו יעדי הצמיחה על־ידי יצוא וחיזוק היציבות.

נעמה הניג
דוברת משרד הכלכלה והתכנון

הכותבים למדור מתבקשים לקצר את מכתביהם.
אין המערכת מתחייבת לפרסם את כל המכתבים.
עורך המדור

המרצע יצא מהשק

לאחרונה אנו עדים להתפרצויות הועם הפשיסטיות־גזעניות של ח"כ עוזי לנדאו המלוות תמיד בביקורת על הסקטור הפרולי. עתה יצא קצפו על שמעון פרס על מכתב־התודה שהוא שיגר לברית המועצות בנוגע לפרשת־חשוד, רמיניוק, העומד למשפט בארץ.

אני סבור, שכל אדם ישר החושב בצורה הגיונית צריך לברך על צעדו של שר החוץ שלנו, וכל זאת למה?

אנו זוכרים את הסניגורים הרבים שהופיעו בעולם וגם בארצנו לא למצות כל הדין בנוגע לפושע אייכמן; על אחת כמה וכמה היתה חרות עתה הפרשה ליושנה בנוגע לדמיניוק, שאם הוא האיש לא היינו יכולים להבריק את המשפט על הפשעים שנבצעו לפני למעלה מ־40 שנה, אלמלא ראיות כמו המכתב הרוסי.

אשר להתנהגותו של עוזי לנדאו, אותי הדבר לא מפתיע, כי ידועים לי שורשיו של האיש.

רמת גן **דוד תדיר**

הערבית בחינוך הדתי — להד"ם

בתגובה לדברים שפרסמתם בנושא הודאת הערבית בבתי־ספר תיכוניים דתיים („דבר" 10.12.86) ברצוני להעיר:

סופרת „דבר" יעל פישביין טענה בכתבה כי עמדת החינוך הדתי אינה עולה בקנה אחד עם עמדת שר החינוך. לא היו דברים מעולם, עמדותינו הוות ביחס לחשיבות לימוד השפה הערבית והבנת תרבות עמי ערב. מעולם לא נתנו ביטוי לעמדה השוללת תפישה זו.

אני מניח שיש פער בהיקף הודאת הערבית בין החינוך הדתי לכללי אך הוא אינו רב וקיים במקצועות נוספים.

לא היינו עובלים על אמינות הפרסום לו ציינה הכותבת כי אלו הם הרהורי ליבה.

י. הרני
מנהל החינוך הדתי

טלוויזיה

5.30 „עליזה בארץ הפלאות" – שם הפרק: „עליזה התאומים".
5.55 „הפה הייי" – יגאל בשן, המאוספו בבית החולים „שערי צדק" שבירושלים, מארגן מופע לתנוכה לפני ילדי המחלקה האונקולוגית. חבריו עודי אוסטמן, ציבי שביב, ויונתן מילר מכינים לו הפתעה. שחקנים אורחים: ספי ריבלין, בני תמיר והקוסם יפתח.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות בבוקר.
8.03 חלקה צר רביעי של חנוכה – ביחידת שריון, בהשתתפות חייליי היחידה. ביקור באתר הנצבה של חיל השריון „במשמרת לכרון", שם היו קרבות מרים במלחמת תש"ח בין צה"ל ובין הצבא הירדני. צפיה אל שרדהקרב „אמאוס", שם התחולל אחד הקרבות הגורליים בימי החשמונאים, שהסתיים בניצחונם של המכבים.
8.09 „המרוץ אחר הגילמה" – פרק שישי: המאבק של לורה.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „אל תמבה לי" – פרק אחרון: פגישה עם חבר ותיק מביאה את טובי לחזור אל אשתו אנגלה. מום מרוצה מאור מן הפיוס של הוריו. אך האם כל שיקוליו של מובי היו טהורים?
10.00 זה הכון – מנחה רם ערבון.
10.50 „סמנסר: בלש להשכיר" – פרק שליש: „הבחירה". ספנסר יוצא לבוד זוג סמודגנים, שתחביבם האישי הוא לרצוח אנשים. אחד ממועמדיהם הוא ספנסר עצמו. השניים מתקנאים בהצלחותיו המקצועיות.
11.35 חדשות.

טלוויזיה לימודית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.03 שעת כרכר.
09.15 חוגר מוסכים.
09.45 תיאכרון אנרות שב: כנף הנץ.
10.10 ילדי צוקי: פרק ב.
10.55 על חבל דק: פרק ב.
11.00 ג'ז בקצב: הופעה פומבית של בל מודבה, מרי וילסון, ביטי אפלאוד, ודיי הרבו רנוד. 9 הבנגים בחצוצרה, פמנתר, ויבפון, סקסופון ועוד.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כרכר.
2.15 כאה ציורים כפרסמים: ציר, סטאנס.
2.25 קרם קסם: הפכים
2.50 רכבה: הנפעות: כרב אינטרביה.
5.15 קטר בטפחה: עם משפחת אשר על בעיות מרד תיקון.
4.00 הפונדק בערוץ המשה הביאל, פרק 7: קרחת זהב.
5.00 ערב חדש.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניצוחה – אנדרה קמפרה: סרנה מתוך האופרה „הגיבות הבראיות" ואנטסבל „קולנים אאוראס"ג יחד קפנר: רוגרו בלה מג'ור, אופוס 46 לפורטה־פיאנו וג'נרה (רהבמרה פלוס ובריו סיקוו יוהאן ובהאל: קונצרטו ברה מג'ור לקונצרטנו ותזמורת לו. סטרייגר/תז. הקמר. של אינסברוק/ א. קיסכה: שופן: סונטה בסי מינור לפסנתר אופוס 58 (ש. רודיאקוב: שובנרט: סימפתיה מס' 8 בסי מינור „הלתי גמורה" (תז). פסיכל כמחזן בביצוח יהדי בנוחין).
09.00 קונצרט בוקר.
12.00 מן הטרטיה – הייד: 4 קונצתמות (ס. זכאי/ב. ברמן: ברמס: 4 שירים אהבה ישנה, להתיאש, מעל הערבה, איך התאושתי (ס. זכאי/ס. אליאסן: ברמס: 2 שירים אופוס 91 לאלט וויולה ופסנתר (ס. זכאי/ב. אשר/ב. אליאסן: בריטן: מחזות סידי עיש אופוס 41 (ס. זכאי/ע. בבי).
13.05 בהאזנה ניצוחה – אנטוניו סליירי: ויריאציות על „לה סליה די טפנייה" (הת). הסיבפ. הלונרנית/ג. פסקו + ה. ששוב/ ו. שפל־שטרק: מרצרט: קונצרטו ברי מג'ור לחליל, נבל ותזמורת ק. 299 (ו. סולץ/ג. זבלמה): שובנרט: שלישייה מס' 1 בסי בטל מג'ור לפסנתר, כנור וצ'לו (שלישיית הפסנתר הישראלית א. ולשנר/ס. ברויאר/מ. ברגמן: ברהמס: וריאציות על נושא של הידן אופוס 56 א' (תת). הסיבפ. של סיקנו סר ב. סולנר.
15.00 הסבדה כוסיקלית – הדרעיות הראשונה של ברסקי.
16.00 באולפי הקונדרים שלנו – ההזבורת הפילהרמונית הישראלית קונצרטי הייבל, מנצח: זובין מהה: סולנים: לוצ'יה ולנסינו־סראני, מצרסוראה: שלמה בינק, כנר – מוצרט: קונצרטו לכנור מס' 4 ברה מג'ור: באהלר: סימפוניה מס' 5.
18.00 רגע על הבינע – „על אה: כמה וכמה".
19.00 תזמורה כלי נשיפה – תז. מנדלסון/א. מוריסון סיציוה: ווילסון, אנקלביץ מוס תז. דספורד קולייריא. ציפל מיציחה: תז. הדיבר בר.
20.05 הדלקת נר רביעי של חנוכה ומעון צור.
20.10 אינטרלוד.
20.30 התזמורת הפילהרמונית, קונצרטי היובל, מנצח: ענין מהתה מלגים: ע. אקס, פסנתר: מולנים: פ. צוקרמן, כנור: ל. האדל, צ'לו – באה: קונצרטו לכנור בלה מינור: בלוך: „שלמה", רפסודיה לצ'לו ותזמורת: בטהובן: קונצ'רטו „מטולס" לכנור צ'לו ופסנתר, בדי מג'ור.
25.00 מחזורי יצירות – באה: הקונצ'רטו לצ'מבלו עפ"י ויוואלדי: קונצרטו במול מג'ור ב.ו.ב 975: הייד: מבחר מן הדיברטימנטי לבריטון, ויולה וצ'לו: מנדלסון הסימפוניות לכלי־קשת: חמישיה מס' 2, בסי בטל מג'ור, אופוס 87.

רשת א'

11.30 הסכלה ודעת לכל – בעיות פתוחות ברפואה" – ודמים ב„אבירדפאה".
12.05 „דד ומומך".
14.06 תבניות לילדים – „קוקי חבקוקי" – מאת טובה דרסקין. „הרפתקה של ומוכ" – מאת רויד גרוסמן ודעיה אדמה: „ספור הסמע" – „נחת הנוכה בעברית" – מאת סדרין שדר.
14.45 לילדים הגדולים – „בארץ הלמד" – חדונים.
15.25 הבדור עגה.
16.05 בקם באמצע.
17.12 קריאה מספר המקבים.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „התבוסות מסמרים דמוקרטיים" – „האם מוכסות יצרות הדמוקרטיה בישראל"
18.06 הדלקת נר רביעי של חנוכה ומעון צור.
18.11 למתגרבים בעם.
19.05 עיונים בפרשת השבוע. „מקץ".
22.05 „לכל אדם מסכר".

רשת ב'

18.06 הדלקת נר רביעי של חנוכה ומעון צור.
18.11 למתגרבים בעם.
18.16 „מי ימלל" – שירים ומקראות לחג.
19.55 „דין ודברים" ענייני חוק ומשפט.
20.05 „משפחתונה" – מסיבת חנוכה – שירה זו מבית משפחת מיחם בירושלים.
21.05 סולם המיחות.

קולנוע

■ תל־אביב

אמיר: עסקה ללא רחמים 9.40, 7.15, 5, 2.30
אורלי: חזרה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30
סין (אלנבי לשעבר): ואיפה הערינות?... לעזאזל! 9.40, 7.30, 5
מתח גבוה – חצות
קרנף מכוכב אחר 11.00 בבקר
בי"הזדה: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: אוגטי פופלו 9.30, 7.15
צג: קטיפה כחולה 9.30, 7.15, 4.45
דיזנגוף 1: מכבסה יפהפיה שלי 4.45, 7.15, 9.40
חבורת אופני B.M.X 3 – 1, 11
דיזנגוף 2: מונה ליזה 9.40, 7.15, 4.45
כלבת הים המוחכת 3, 1, 11
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפרנצה 9.40, 7.15, 4.45
שלא נדע מצרות 3, 1, 11
דקל: פרנקנשטין הצעיר למבוגרים בלבד 9.30, 7.15
דיזיבאיק: גבר מגוע אחר 7.15
פלטוניטס II 9.30
סקס 12.00
הדר: גבר מגוע אחר 9.50, 7.15, 4.30
עץ לי גץ לי 2 – 11.30
בית ליסין: ישנתי 11.15 בלילה 11.15 בלילה
חן 1: חטיפה נעימה 9.45, 7.30, 5
תעתועי שחור הזקן 2.40, 12.25, 10.30
חן 2: גזשוע אתמול הזיתם 7.25, 9.45
בעקבות הדרב הקסומה 5.00, 2.50, 12.30, 10.30
חן 3: בסרות האל 9.45, 7.30
תעתועי שחור הזקן 5.00
עליה בארץ הפלאות 2.30, 12.30, 10.30
חן 4: דונה פלור נשואה לשניים 7.30, 9.45
תברי הדקן אליזט 5, 2.55, 12.30 10.30
חן 5: שובו של הנוסע השמיני 7.05, 9.45
הפיראטים 5, 2.40, 12.35, 10.30
לימוד: בלגן מאורגן 9.30, 7.15, 4.30
תקלה מופלאה 2, 11
לב 1: הנבל הבורמזי 9.40, 7.30
לב 2: בעקבות הדרך 9.40, 7.30
לב 3: אותלו 9.40, 7.20
לב 4: מסע לאושר 9.30, 7.50
מרגרבי: מגור לרגל שיפוצים
מקסים: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15
פרמה 1: מחיר הסקוף 9.50, 7.15, 4.50
פרמה 2: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30
סמודיה: סגור לרגל שיפוצים
מאר: נ"נגד ופרד 9.30, 7.15
פריז: אח מכוכב אחר 9.50, 7.15, 4, 2, 12, 10
כצ'ינס 11.30
אמוק: המשימה 9.30, 6.50, 4.50
תמרו – רמת־אביב: כל אהבותי 9.40, 7.30, 5
כל הג'ז הזה – חצות
שוקה: חנה ואחיותיה 9.30, 7.00, 4.30
הכלה: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.15, 5
תל־אביב: שוטר ללא חוק 7.45, 9.45
ערן לגורן (בית ציבור אמריקה) הקלטון (בית ציבור אמריקה) ברוזים 9.30, 7.15, 4.30

■ ירושלים

אדיסון: קומנדו 10.30 בבקר
המשימה 9.15, 7.00, 4.30
אוריון 1: כל אהבותי 9.00, 7.00, 4.30
חברים צמודים 12.30
קרטה קיד II 10.30
אורנגו: עסקה ללא רחמים 9.00, 6.45, 4.30
בית אגרון: אלדין ומגורת הקסמים 10.00
ציטי ציטי בנג בנג 11.30
סמורז של אלוף 1.30
צלילי המוזיקה 3.30
מועדון ארוחת בוקר 6.30
סדי ביתור 8.15
בידרי 10.00
מועדון ארוחת בוקר – חצות
האולם הקבן בביתי האומה: סגור
הבירה: אוגטי פופלו 9.15, 7.00
הסיפור שלא נגמר 11.00, 4.30
אור 3: רומן במסגניות 9 – 7 – 4.30
שגעון של אבא 10.30 בבקר
ניל אור: עליה בארץ הפלאות 10.30, 12.30
חטיפה נעימה 9.15, 7.00, 4.30
בסיר: חנה ואחיותיה 9.15, 7.15
עץ לי גץ לי 5.30, 4.00, 12.30, 10.30
מבדר: תעלול קטלני 9.15, 7
עוף: שוטר ללא חוק 9, 7, 4.30
הן: גבר מגוע אחר 9.00, 7.00, 4.30
מיצשל: משפט הנשרים 9.15, 7.00

■ דיפה

אורה: המשימה 9.00, 6.30, 4.00
אדלי: הנבל הבורמזי 9.00, 6.45
אמפיתיאטרון: שוטר ללא חוק 9.15, 7.00, 4.30
ארמון: עסקה ללא רחמים 9.00, 6.45, 4.30
חן: כולם נפלו על הראש 9.15, 6.45, 4.30
פאר: חטיפה נעימה 9.15, 7.00, 4.30
הין: משפט הנשרים 9.00, 6.45
עץ לי גץ לי 4.00, 12.50, 10.30
רב גת 1: גבר ואשה לאחר 20 שנה 9.15, 6.45
תעתועי שחור הזקן 4.50, 12.30, 10.30
רב גת 2: כל אהבותי 9.15, 7.00, 4.30
הפיראטים 15.55, 10.30

■ קרית־ביאליק

ספיר: קוד הרעם 9.15, 7.00
מביון: חטיפה נעימה 9.15, 7

■ קרית־חיים

בית השב: חנה ואחיותיה 9.15, 7.00
הולבל: שוטר הלבבות 9.15, 7

■ קרית־ים

ניצה: לאורך כל הלילה 9.15, 7.00

■ קרית־מוצקין

אחרת: אהבה בשחקים 9.30, 7.00

■ אשדוד

אכתר: אהבה בשחקים 9.50, 7.15
אשדוד: עסקה ללא רחמים 9.30, 7.15

■ אשקלון

אמיר: יפה בורוח 9.30, 7.30
כאמיר: קוד הרעם 9.30, 7.30
רוזה: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.00

■ באר־שבע

הן: משפט הנשרים 9.30, 7.30, 4.30

■ בת־ים

עצבאות: שוטר ללא חוק 9.45, 7.45
עוף לי גוף לי 6, 4, 11
הן: עסקה ללא רחמים 9.15, 7.15

■ עכו

■ הרצליה

הכלה: משפט הנשרים 9.45, 7.45
עוף לי גוף לי 6, 4, 11
מלון דניאל: תקלה מופלא ב־5 בלבד

■ עפולה

מרשיתרון: צרות גדולות
בציבה מאון 8.30

■ חולון

ארמון: צרות גדולות
בציבה מאון 11.30 בבוקר
מגנים: חטיפה נעימה 9.30, 7.15
מגנים: קיה שרה: שבט רב המערות 4.00,7.15,9.30
סמר: המשימה 9.40, 7.30
עוף לי גוף לי 6, 4, 11
רימון: משפט הנשרים 9.30, 7.15

■ טבריה

אביב: ששתי אצבעות מצידון 7.15, 9.15

■ כפר־סבא

עמל: 5 –4 9.15 – 7 אהבה בשחקים
הן: שובו של הנוסע השמיני 9.15, 7.00

■ לוד

אורלי: פולטרגייסט II 9.15, 7.15
בה זיתו: צרות גדולות
בציבה מאון 9.15, 7.15, 5.00

■ נהריה

הדר: שתי אצבעות מצידון 9, 6.45

■ נתניה

המודיה: עליה בארץ הפלאות 11 בבוקר
שבט רב המערות 9.15, 7, 5
שביון: עסקה ללא רחמים 9.15, 7.00, 5.00
מרי פופינס 11 בבוקר

■ קרית־אונו

שוטו של מקצוע 6.30
כתם הנוף 9.00

■ פתח־תקוה

שלום: ארבע מקצועים בשליחות 9.30, 7.15
הקומה
הכל 1: עוף לי גוף לי 5, 3, 1, 11
משפט הנשרים 9.30, 7.15
הכל 2: אוגטי פופלו 9.30, 7.15, 4.30
הכל 3: חזרה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30

■ ראשון־לציון

נעמן: שוטו של הנוסע השמיני 9.30, 7.15
ראשון: רעם הנינג'ה 9.15, 7.00

■ רחובות

בית העם: רעם הנינג'ה 8, 6
הדר: חנה ואחיותיה 9.15, 7.15
הן: עסקה ללא רחמים 9.15, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים

אגאוים: המשימה 9.40, 7.15, 5.00
אירמון: עסקה ללא רחמים 9.40, 7.15, 5
לילי: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15
הדר: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30
רב גן 1: הטיפה נעימה 9.45, 7.25
תעתועי שחור הזקן 10.30, 12.35, 2.40, 4.45
רב גן 2: גזשוע אתמול הזיתם 9.40, 7.20
מרחובים באהבה 10.30, 12.30, 2.30, 4.35
רב גן 3: קטיפה כחולה 9.40, 7.15
בלבי בלבי 10.30, 12.30, 2.30, 4.35
רב גן 4: גבר ואשה 20 שנה אחרי 9.40, 7.10
בעקבות הדרב הקסומה 10.30, 12.30, 2.30, 4.40
שבט: שבט רב המערות 9.30, 7.15

■ רמת־השרון

כתב: גילם הולנרפן 11 בבוקר
יפה בוחד 7
הזמרים של אלבם 9.30

■ רעננה

אורלה: קרטה קיד II 9.30, 7.30

■ רמלה

אור: מחסל ושמו נינג'ה 9.30, 7.50, 5

■ עכו

אדיטוריום: תרגיל לשומרים בתקרים 7.9,

רכוש ספר מספרית דבר

היו דיבורים

(המשך מעמוד 6)

בסוף יולי נתקבלה הודעה של ארגון הבריאות העולמי על התפשטות סוג חדש של שפעת, שנקרא לו הכינוי „הונג־קונג־פלו", על שם המקום שבו נתגלה. מי אם לא מומחי הבריאות הרגישים, שהכנת תכשירי הזיהום והמגתם ושיווקם אינם נעשים בן־לילה, אבל המשרד, כפי שטענים יבואי הרוקפות, „לא נתן את האות לפתיחת הזמא של התכשיר. הוא עשה זאת רק לאחר שכבר נוצר מחאר בקבוק". כאשר פנו יבואני הרוקפות הישראליים ליצרני הרוקפות בחוץ־לארץ, כבר היו אלה מוצבים הזמנות מארצות אחרות, שלמשרדי הבריאות שלהן היתה הוחזק נכונה לגבי התפשטותה של שפעת סינגפור והם השכילו להתכונן לקראתה בזמן.

כיון שלא ראנו אנלנו מראש להזמנת הרוקפות, תלויים כיום המשלוחים לישראל במחוות ידידות של תעשיות הרוקפות בעולם. כך, למשל, אחד המשלוחים שהגיעו לישראל מופק לה מוחלט, על חשבון קיצוץ במשלוח שהוזמן מאנגליה. מובן שבמצב כזה הכמויות שמגיעות לארץ הן מוגיות. הן נחטפות בתוך שעות ספורות.

ראש אגף שירותי הבריאות ד"ר עלמה אבני מוענת, המשרד הבריאות גם הוציא בעניין זה חוזר לקופות החולים, כי הזיהום נגד שפעת סינגפור ויזיני רק לאנשים עד גיל 35. אנשים שמעל גיל זה, לדבריה, מוזמנים נגד הזן הדרש של שפעת מאחר שלפני כ־20 – 30 שנה היה כבר בארץ זן של נגיף שפעת בדרכב מאוד דומה. „האוכלוסיה המבוגרת והקשישה מחוסנת נגד זן שפעת סייוואן־סינגפור ואנחנו ממליצים רק על חיסון לאנשים הכלולים בקבוצה של בעלי סיכון, שהם חולים כרונים, מכל הגילים, הזקנים במחלות לב, ריאות וכליות" – אומרת ד"ר עלמה אבני.

לדברי, משרד הבריאות ממליץ על חיסון האוכלוסיה שבסיכון נגד שפעת סינגפור, כדי שלא להעמיס עומס נוסף על הבריאות הלקויה. אשר לאוכלוסיה הבריאה, מבחינתה אין שפעת סינגפור ומנדה יחדר מכל סוג אחר של שפעת הידוע בארץ. שיאה של עונת השפעת בארץ יחיה בסוף מרוס ינואר. עד כה אין כל עדות – אומרת ד"ר אבני – כי התפתחותן של מחלות החורף השנה שונה משחיתה בשנים עברו. על־פי הנתונים של משרד הבריאות, עד כה אין מסרי הזיהומים במחלות חורף, לרמות שפעת. גרולים השנה במידה ניכרת מבשנים קודמות. גם התחלתה הקשורה לשפעת אינה מוגרת השנה במידה ניכרת ממסרי התחלתה משפעת בעונות הקבילות בשנים הקודמות. בשנה שעברה מתו בנובמבר 187 אנשים בגלל סיבוכים שנגרמו משפעת. בנובמבר השנה מתו בגלל אותה סיבה 154 בריאים.

הנתונים המדיניים הללו אינם יכולים לספק אנשים שרוצים לקבל חיסון נגד שפעת סינגפור. ד"ר אבני אמרה, כי כבר בתחילת העונה דאג משרד הבריאות שתגיע לידיו כמות מספקת של תכשיר חיסון נגד שפעת סינגפור, בשביל „אנשים חיוניים במערכת הבריאות", כגון „שלא יעדרו מהעבודה". לא רק במשרד הבריאות יש „אנשים חיוניים". הם נמצאים במעמלים רבים בארץ. ולא רק בהם. יש אמהות, ויש „סתם" עקרות־בית, שעריכות לנהל את משקיבתן ולדאוג לילדיהן ולמשפחותיהן. הן חשות שהן חיוניות מאוד הן רוצות לתפקד בכשר מלא. ויש עוד אנשים רבים מאוד, חיוניים או לא חיוניים למערכת כלשהי, שאינם רוצים להסתכן בכל הסיבוכים הכרוכים בדלקת דרכי הנשימה ואינם רוצים לסבול את הדרגה הרעה הכרוכה בשפעת והרוצים לקבל חיסון. מה פשר הפרשה ואיפה של משרד הבריאות? האם „האנשים החיוניים" במערכות האחרות עורים פתוח מ„האנשים החיוניים" של מערכת הבריאות? מתקבל הרושם, שכדי להתגבר על מחדל בתחיה ועל ליקוי בתחום הארגוני, מחלק משרד־הבריאות כחדר־הדבעה לצימוד חריפות חיסון לאנשי.

תחזית לקויה

(המשך מעמוד 7)

בירושלים,בדצמבר 1974, אמר לקבוצת כתבי מדע כי „לישראל פוטנציאל ג

גבת בת 60:

קיבוץ מחנך, בית חם

מאת יצחק מרידור

עד זה תעוכה תרפ"ו (1926), בכ"כ בכמלו, הגיעו־באו לעמק־יזרעאל 12 צעירים, מעין „חיל הזרע" של קבוצת העולים מפינסק, כדי להניח את היסודות לקיבוץ חדש, קיבוץ גבת, בין כפר־יחזקאל ונהלל.

השבוע, 60 שנה לאחר אותם ימי בראשית, ימי עלייתה על הקרקע של חבורה קטנה זו, שחבריה זכו בדרכות הימים לכינוי „12 המופלאים", יכולים חברי גבת של היום, החותיקים, אלה מאביסי „קבוצת השלם ע"ש קדושי פינסק" בת 100 החברים, אנשי ההשלמה מקלץ והשלמות אחרות, ודורות המשך – לחגיג לעצמם ולכל ריכפין מאון הבריתי, כלכלי ותרבותי, שאינגו מבייש כל. „פירמה" ושהם אינם מסתירים כלל את גאותם הרבה עליה.

„טוב לחיות בגבת" – זה המסר המרכזי שאנשי הקיבוץ הותיק משדרים כדם הנם, הלא אין זה סוד, שזהו מסר נדיר למרי בהתיישבות השבבות, בימי מגדיר אלה.

המומרה: יהודי פינסק יקימו שורה של קיבוצים

יחזקן כהני, מרכז ועדת יובל ה־60 (בימים לא כל־כך רחוקים מעמודי התווך של קבוצת הבדרסל המפוארת של גבת, עליה עוד יחבר), ואיתן בדרשי, מזכיר המשק, מנסים להיות זהירים בכל מה שנגע לימי הבראשית, ימי העליה על הקרקע, לפני 60 שנה: „אם אתה רוצה פרטים מדויקים בענין זה, הם אומרים, „עליך לשוחח עם לוליק, הלא הוא חיים הרדי, האחד מתוך אותם '12 מופלאים' שגותר בגבת (שניים אחרים חיים ביפעת: חיים גבתי וחנשע גולדחבר). הוא המקור המוסמך לקורות אותם ימים". רק לאחר שהבטחתי נאמנה, שלא אעזוב את גבת לפני שאנסה לפגוש את לוליק, הסכימו השניים לספר קצת על קורות גבת, על המאורעות הבכרכיים השוררים בהבלרותיה ועל תרומתם לגבי הקיבוץ בו גולדו ובו הם רואים את ביתם הם והטוב.

„לעליה על הקרקע, ערב הנוכה תרפ"ו, של 12 הראשונים קרם רכחה סוער ביישוב: מי יעלה כאן – הקבוצה מפינסק (שנתמכה על־ידי המוסדות המיישבים), או ארגון של תנועת המושבים שרצה להקים כאן מושב עובדים גוסף, בין גהלל וכפר־יחזקאל. ארגון זה הקים אחר־כך את כפר־יחזקאל, ואילו גבת עלתה על המפה הקיבוצית בעמק.

„חשוב להזכיר", אומרים היום יחזקן ואיתן, „שגבת לא השתייכה אז לקיבוץ המאוחד: קבוצת העולים ע"ש קדושי פינסק עלתה לארץ במגמה מוצהרת להקים כאן תנועה התיישבותית עצמאית, מתוך שכנוע עמוק שיש די יהודים מפינסק וסביבתה כדי להצריך את קיומה העצמאי של תנועתם. ראשי אותה תנועה פינסקאית, חיים גבתי, הרשל פינסקי ואחרים, חלמו עוד טרם עליתם על שורה של קיבוצים שיקימו יהודי פינסק בארץ־ישראל. אך בינתיים הם החלו לבנות את גבת: התבוררות השונות של 'קבוצת העולים', שהמתיגו לעליה על הקרקע, תוך כדי עבודה והכשרה בירושלים, בתלפיות, בעין־גנים, באילת־השחר, בבית־הספר החקלאי של חנה מייזל בנהלל – הגיעו לגבת והצטרפו לאותה חבורה ראשונה שכבר ישבה פה."

בית להרבה קבוצות הכשרה

שנים ראשונות, שנים של התבססות, כאשר הקושי והמחסור היו „בני בית" בגבת כמו בכל יישוב חדש: „אבל מצב הרוח היה טוב", מספר, מפי השמועה כמובן, יחזקן. בכך באותן שנים יצאו מגבת שליחים לתנועה, לעודד עליה ולהביא לשם את בשורת הקיבוץ. וכיצד? התפשרו אלה שחלמו על הקמתה של „תנועה התיישבותית עצמאית של יהודי פינסק" עם המציאות: גבת נהפכה לחלק מהקיבוץ המאוחד, השלמת „קלץ" הצמרפה, והקיבוץ נהפך למרכז חשוב של ה„הגנה": בגבת שכנה אז תחנת השידור המרכזית (לח"ל) של ה„הגנה". חברים בגבת, כמו שמוליק רבניצקי, יצחק נבו ואחרים, הקימו בחצר המשק, ברפתות, באורווה ובבל מיני מקומות משוגים „סל־קים" מתוחכמים והמציאו „פמנמים" שונים ומשונים, שהפכו לשם רבר ב„הגנה". נושא הבטחון לא ירד מעולם מסדר היום של הקיבוץ, במלחמת העצמאות ובמערכות האחרות. ומי אינו זוכר וחברי גבת בחראי זוכרים היטב את החוויה המראוממית במלחמת יום־הכיפורים, כאשר סיל „פרוג" שירת הסתרים נתת בטרכה של המשק וגרם להרס רב ביחזר.

כבר כאותן שנים, ומאז עד היום, ראה עצמה גבת כקיבוץ מתגר. גם כשקיבוצים אחרים לא כל־כך „ששו" לקבל הכשרות, נהפכו אלה לחלק בלתי־נפרד מנופה של גבת. חברי גבת רואים לעצמם זכות גדולה, שהגרעינים שהקימו „יישובים כמו רביבים, גבר־עם, יפתח ועוד, קיבלו אצלם את הכשרתם: אנשי הצמרים בגישה אידיאולוגית מפחתת", אומר בגאוה איתן ברושי. „עד השנים האחרונות עסקנו בכך, וביתנו קימש בית לאנשי קיבוץ לוסם ולעוד הרבה הכשרות".

תעשיה, בדורסל ותרבות

אי־אפשר לכתוב על גבת ביובלה מבלי לציין הישג מרשים שלה בתחום הכלכלה: מפעל התעשיה של הקיבוץ, „פלסטר־גבת", שהוקם לפני 20 שנה והתרפס היום את המקום הראשון בין העגפים המכניסים של הקיבוץ. „פלסטר", המעסיק כ־120 עובדים, מספק כשני שלישים מהכנסות הקיבוץ והוא מהווה גם, ובצדק, „סיבה טובה למסיבה". המפעל מייצר צגרת פלסטית על כל אביזריה ושורה ארוכה של מערכות ספטוף והמטרה להשקיה, המשווקות בעשרות מיליוני דולרים בישראל ובעשרות מדינות בעולם. בחמש השנים האחרונות שיווקה „פלסטר־גבת" יחבר מ־60 מיליון ספטפות – מאזן מרשים לכל הרעות. „אבל", מבחרים להיות מוכנים להתמודד עם אתגרי שנות האלפיים", אומר איתן.

אחד מ„12 המופלאים"

יש לו לחיים הדדי בן ה־80 וחיך חכם, שאינו מש מחזיות פיו. כמי שמילא בחייו תפקידים בכירים ביחבר בקיבוצו והתנועה (שליחויות בחו"ל, פעמיים מזכיר הקבה"מ, שלוש פעמים מזכיר גבת, ועוד), מרשה לעצמו לוליק, בזכות הנסיון וחכמת הדיים, שגבר, להשקיף „קצת מלמעלה" על הדיים – בארץ בכלל, ובקיבוצו בפרט. „גבת", הוא אומר, „יכולתי לומר שלא לגבר הזה התפללתי. לא כל מה שקורה היום בארץ, בתנועה הקיבוצית ובגבת תואם את החזון, את שחלמו אותם '12 המופלאים' שזכיתי להיפגש עם חבריה, ראשיה ומנהיגיה של 'הקבוצה על שם קדושי פינסק'. שהייתי מפעיליה עוד בפולין. אני מציע לראות את המציאות בגבת על רקע מה שעובר על כל החברה בארץ. קיים תיאום מפרים בין מצבה של החברה בכלל ובין המתרחש בתנועה הקיבוצית. אך גם כיום ישנה עדיפות לקיבוץ מבחינה ערבית, ציונית, סוציאליסטית, שוויונית. אם אני עושה השוואה עם תרבה קיבוצים אחרים, אז מצבה של גבת טוב. יש לנו כאן, לכולנו, לצעירים ולמבוגרים, בית חם שטוב להיות בו" – אומר לוליק. ואם לוליק אומר, הוא מודאי יודע...

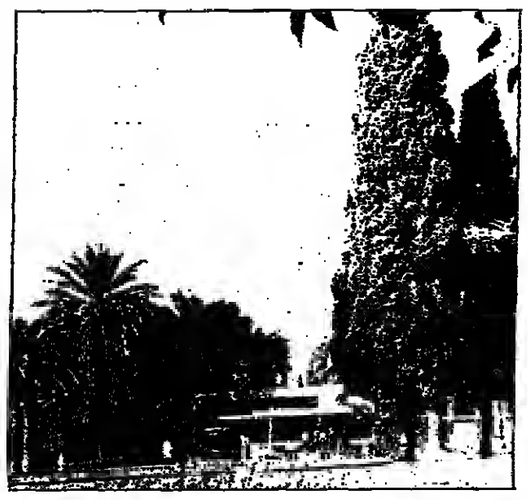

המיוחדת לבדורסל, ההישגים לא איחרו לבוא. „שנים שיחקתי בקבוצה הראשונה שלנו", אומר לי יחזקן, „שיחקנו בלאומית, אחר־כך ירדנו לארצית, והשנה חזרנו שוב לליגה הלאומית. פעם גם זכינו בגביע המדינה".

בגבת מתייחסים ברציגות רבה לבדורסל: „הפועל־גבת" של היום היא אמנם קבוצה אחרית, הנתמכת על־ידי המועצה האזורית עמק יזרעאל, אך מרכזה בגבת. יש לה לקבוצה שני שחקני חיווק שחור־עור, הגרים בגבת ועובדים בה חצי יום, באימון הנרעד של הקיבוץ. „יש לנו דילמה לא קטנה, איך התיישבות עובדת מתמודדת במערכת שהיא בכלל מחוץ למערכת המיוחדת שלנו – ואיך להישאר, בבל־זאת, קבוצה התיישבותית. זה לא פשוט, אך משתדלים".

אבל לא רק ספורט יש בגבת. יש בו בקיבוץ חוק זה גלריה מעוררת התפעלות של יוצרים בספרות, בציור, ובפיסול, ובן גלריה לקרמיקה, שאטאט נבנתת „לשוק" ובהפכת לגבכם אמנותי לעמק כולו. יש בגבת גם אווירה נחה ואוהדת לילדים, להשתלמויות קצרות וארוכות. באחת: למרות המצב הכלבלי לומדים היום בלימודים אקדמיים ארובים 24 מבני הקיבוץ ורבים נוספים בלימודי מקצוע ואחרים, קצרים יחחר. „אנחנו דגלים לאווירה של לימודים וגם רוצים להדגיש יחזקן ואיתן, „לכל אורך 60 שנות קיומנו פיתחנו גם חקלאות משגשגת: פלחה, מטעים, לול, רפת. מי לא שמע על הרפת של גבת? אנו גאים מאוד בשני פרסי עבודה שקיבלנו – על הישגים בענפי הפלחה ובענף הרפת".

אבל לא פחות ממה שגאה גבת במפעל התעשיה שלה ובחקלאותה, היא גאה בקבוצת הבדרסל שלה. ההיסטוריה של ענף ספורט זה בגבת הוחלה עוד לפני קום המדינה, כאשר באה למשק „הקבוצה המצרית" – הכשרה שהקימה אחר־כך את קיבוץ מפלסים. בינתים היו שחקנים של „מכבי קדיר", שהיתה בומנה מודרנת רביעית בעולם. הם שהביאו לגבת את התדרעה ואת האהבה

לקיבוץ גבת

בחגכם ה־60

שאו ברכותינו הלבביות
להצלחה קידום ושגשוג
איחולינו
להמשך שיתוף פעולה פורה

קיבוץ רמת הכובש
„דורם" – מוצרי בטי בהחדקה

לקיבוץ גבת

בחגכם ה־60

שאו ברכת חברים חמה
להמשך דרככם הברוכה
עלו והצליחו!

קיבוץ נען
נען
מוצרי השקייה בנים
הממרה ומפטוף

משקי עמק יזרעאל
אגודה שתופית מרכזית לחקלאות בע"מ
ת.ד. 33011, חיפה טלפון 04-674183/4

לגבת
במלאת לכם
60 שנה
ברכות

פרי העמק
עוף העמק
מכון פסדים העמק
מנפטות העמק
מכון טבילה לביצי רביה
ש.ח.ק.
אבקקו העמק
פרחי העמק
מידע העמק
מכון אנרגיה העמק
מכון תערוכת

מפעלי העמק
אגודה חקלאית שתופית מרכזית בע"מ
ת.ד. 73 מגדל העמק מיקוד 10550, טל. 065-40660-1-2-3
טלקס 46754

לגבת

בחג ה־60 לעליתכם על הקרקע
שאו ברכה נאמנה

אילן את גביש בע"מ
גמא בע"מ
תל־אביב, ה' באייר 28 (ככר המדינה)
טל' 03-251257, 253157

לקיבוץ גבת

בחגכם ה־60

שאו ברכות
ואיחולים לצמיחה ושגשוג

קיבוץ חצרים
ומפעלו „נטפים"

ברכותינו לקיבוץ גבת
ולכל החברים

„שבב־עריין"
אזור התעשיה
מגדל־העמק

לקיבוץ גבת

בחג ה־60

שאו ברכות מעומק הלב
להמשך הפיתוח והשגשוג

אחים חממה ושות' בע"מ
ספקי קטניות, אורז ותבלינים
תל־אביב, רח' החלוצים 18
טל' 03-830111-5

לקיבוץ גבת

במלאת לכם 60 שנה
ברכותינו הנאמנות
להמשך הדרך

ע.מ.י.ת.
עיצוב מערכות ייצור ותכנון בע"מ
שד' מוריה 15 א' חיפה.
טל' 04-389265.

לגבת

שפע ברכות בחגכם ה־60
כה־לחי!

א.ש. רום בע"מ
חברה למסחר והובלה
כפר סירקין
רח' הדקלים 16, טל' 03-9325275

לקיבוץ גבת

במלאת לכם 60 שנה
שאו ברכותינו החמות להצלחה

האחים שפירא בע"מ
סוכנים לתוצרת ביסקויט וממתקים
חדרה
רח' ארלוזורוב (ביס עירון)
טל' במחסן 063-23650, 22215

לקיבוץ גבת

במלאת 60 שנה
לעליה על הקרקע
איחולים להמשך בנין ופיתוח

חבליט פלסטיק בע"מ
יצרני אביזרים להשקייה
בת־ים, רח' הצורפים 3
טל' 03-5517075, 5510537.

לידידי רן כן
ולקיבוץ גבת

ביום חגכם ה־60
שאו ברכות

יוסי חן
בנות חן בע"מ

לכל חברי קיבוץ גבת

ברכות מאליפות
במלאת לכם 60 שנה

מאחל
„ירקות" קנואת מוחמד ומשפחתו
כפר רבוריה

לגבת

ברכות ואיחולים להצלחה
לקיבוץ גבת

במלאות לו 60 שנה
כה־לחי!

רכוס אומן נהריה בע"מ
ת.ד. 2065 נהריה
טל' 04-823433

לקיבוץ גבת

ברכות
במלאת לכם 60 שנה
כה־לחי!

ישראל מנדלסון
הטפקה טכנית והנדסית בע"מ
הנמל 67 חיפה טל' 04-515266.

ברכות

לקיבוץ גבת

במלאת לכם 60 שנה

מוסך הקרייה
„אזור תעשיה ג' נצרת עילית
טל' 065-71919

לקיבוץ גבת

ברכות
במלאת לכם 60 שנה
עלו והצליחו!

המועצה האזורית
עמק יזרעאל

לגבת

במלאת לכם 60 שנה
שאו ברכת שכנים נאמנה

קיבוץ רמת־דוד

לקיבוץ גבת

בחגכם ה־60
שלוחות מיטב ברכותינו
להמשך דרך צלחה
כה־לחי!

טכנוגום
בנות חרשת למוצרי גומי בע"מ
בת־ים, רח' העבודה 39 מיקוד 59112
טל' 03-5513950

ברכת
ביה"ס האזורי
„העמק המערבי"
לילדי גבת ולכל החברים
ביום חג ה־60

לחברי קיבוץ גבת
ברכות
בחג ה־60
מסון לאופטומטריה
ומדעות סגנ
★ OPTOMETRIA
CONTACT-LENSES
אופטיקה סגל OPTICA
Afula, Menahem St. 26 Tel. 065/96001 עפולה, מנחם 26 טל.
(פינת שד' ארלוזורוב)

לקיבוץ גבת

שפע ברכות
בחגכם ה־60
איחולינו להמשך שיתוף פעולה פורה
מידידיכם בעין טל

עין טל בע"מ (1983)
מוצרי השקייה מתקדמים
רחוב פנקס, אזור התעשיה הישן, ת.ד. 3120 נתניה 42130, טל' 053-41166

לקיבוץ גבת

שפע ברכות בחגכם ה־60
עלו והצליחו!

סלים חלבי בע"מ
חברה לסלילת כבישים, עבודות עפר
והקמות מגרשי טניס
דליית אל כרמל
טל' 04-223548

הצבעה פה־אחד ותחושת אי־נוחות

כאשר תנועה קיבוצית עורכת ועידה, מועצה, ישיבת מרכז – מזמינים עתונאים. אלא מה? איש שם, גם לא הדוברים, עדיין לא תפס מה שיודע כל גוף ציבורי ולו הקטן והבלתי־נחשב ביותר: עתונאי מצוי זקוק לא רק לכסא, אלא גם לשולחן.

במשך הזמן למדו העתונאים, המסקרים את התנועה הקיבוצית, להשלים עם מצב זה. הם מתיישבים על אחד הכסאות באולם, בקרב כלל צידי הועידה, המועצה או המרכז, ובהיעדר שולחן הם מניחים תיק נ"יסמ בונר על ברכיהם, ועליו את הפנקס. לא כל־כך נוח, אבל אפשרי.

אלא שבישיבת המרכז האחרונה של התק"ם, שנערכה ביום ה' שעבר, לא נמצא לי אפילו כסא פנוי, אף שהיתי בין המקדימים לבוא לאפעל. אותה תמונה עצמה נשנתה כאשר באתי שנית לישיבה, לאחר היעדרות של מספר שעות, אף־על־פי שמחוצ השעון כבר הצביעו על השעה 3 – שעה שבה רוב ישיבות המרכז כבר הגיעו לקיצן, או שהן על סף נעילה, ומכל מקום הרבה חברים מקיבוצים מרוחקים בבר הספיקו להפליג כדי שלא ישובו מאוחר מדי לבתיהם. הפעם נשאר האולם מלא מפה לפה גם בשעה מאוחרת זו.

אילו היתה זו ישיבה כנושא סמוך הנושאים שמעניינים את רוב חברי הקיבוצים ונונעים להם במישרין, כמו נושאי חברה וחינוך – ניחא: אלא שהפעם עמד על הפרק נושא כלכלי־פיננסי מובהק: קיבוצי התנועה המבוססים – 83 מתוך 175 – נתבעו לתרום 6 מיליון דולר לשנה, במשך ארבע שנים, כדי לסכסר את הריבית על הלוואה מובטחת של 160 מיליון דולר מטעם הממשלה ו־40 מיליון דולר מטעם הבנקים, שייתנו בארבע „מנות" ל־36 יישובים אחרים שמצבם רע ולעזר 19 יישובים שמצבם בכי רע, ולהורידה מ־8% ל־3.5% לשנה.

נראה שנושא „יבש" כ"כך עורר תחושה רבה כל־כך, משום שהוא העמיד במבחן מחשי ביותר את עקרון הערבות ההדדית בתוך התנועה. ודאי, אין זו המצאה חדשה. הערבות ההדדית היתה קיימת מאז ומתמיד בתנועות המיישרות את התק"ם – אגב, בקבה"מ הרבה יותר מאשר ב„איחוד" – בצורות מצורות שונות, כגון עזרה לקיבוצים צעירים, מכסות ניוט, מס תנועתי, ומה לא. בימים בתקנם הכול עמדו בכך ללא מרוניות. אבל עתה הימים אינם כתקנם, והעזרה ההדדית הנרחשת גבוהה הרבה יותר. בשנה שעברה היה המלווה הפנימי, בסך 40 מיליון דולר, שנתנו קיבוצים מבוססים לקיבוצים נחשלים, ועתה באה התבנית של סכסוד הריבית.

כאמור, הדיון נמשך הפעם יותר זמן מן המקובל. ובהשתתפות אקסיבית ופסיבית גדולה מן המקובל. רואי הצדדות יכולים להצביע על כך, שכפופו של דבר נתקבלה ההחלטה פה אחד. רואי השחורות מציגים יצביעו מודאי על אי־הנחת שביטאו חברים רבים.

אי־נחת על שום מה? ראשית, כפי שאמר לי חבר אחד, שמילא עד לפני זמן קצר תפקיד מרכזי ביותר בתק"ם: איננו בטוח כלל, שבתום ארבע השנים, עם גמר ההלוואה, המצב בקיבוצים מקבלי ההלוואה יהיה טוב יותר. יש ביניהם, בעיקר בקרב הקיבוצים הנמנים עם קבוצת המצוקה הקשה, שהמשבר אצלם איננו קוניונקטוראלי, כי אם סטרוקטוראלי: שום דריסת עידוד לא תושיעם, וככל שנתאמץ – סופם להתפרק. אמר לי חבר אחר, שמילא בעבר תפקיד כלכלי מרכזי בקבה"מ: אצלנו (קרי: הקבה"מ) היתה העזרה ההדדית על בסיס תנועתי כללי, אוניברסלי. היום, בתק"ם, המצב שונה: חברי קיבוץ א' יודעים, שחלק מן הרווחים שהרוויחו, לפעמים בעמל רב, מופנה לקיבוץ ב', שמצבו הקשה איננו נובע מהכרח מתנאים אובייקטיביים מיוחדים, אלא מכך שאיננו יודע לבלבל את עניניו, או שהוא נוהג בנדיבות מופרזת בהוצאותיו, שלא בהתאם ליכולתו, ואז מבני שישאלו את עצמם: מדוע עלינו לסייע לקיבוץ כזה?

מעל בימת המרכז רק חברה אחת נתנה ביטוי חריף כל־כך להגיגים אלה, ודבריה שוסף הרבה קריאות ביניים. אבל צידים אחרים הפיעו בישיבת המרכז עם הצעות החלטה שנתקבלו בקיבוציהם, אשר חרגו מהצעות ההחלטה של המוכיחות. למשל, בהצעות של אשרות־יעקב איזור נאמר בין השאר: „נוהלי הפיקוח והבקרה של מוסדות התנועה התגלו כבלתי־יעילים ומספקים. אנו מציעים בי מוסדות התנועה ימנו חברים קבועים, שישבו בפורומים המשקיים המתאימים בקיבוצים המקבלים ויהיו שותפים בתהליכי קבלת החלטות" – כלומר, מעין רביזור חיצוני.

קיבוץ נבעת־חיים איחור הציע למבסר את הריבית על ההלוואה לא בצורת „תרומות" של הקיבוצים המבוססים, ושלהם בלבד, אלא באמצעות מס תנועתי שיחול על כל קיבוץ וקיבוץ, ברידוד פרוגרסיבי. פירוש הדבר, שגם הקיבוצים המקבלים ישתתפו במימון. מבחינה מעשית אין לכך משמעות רבה, משום שתרומתם תהיה צנועה מאוד, ומכל מקום קטנה בהרבה מן הסיוע שיינתן להם, אבל המשמעות היא סמלית: כל קיבוץ נותן לפי יכולתו, תהיה זו מוגבלת ככל שתהיה, ויקבל לפי צרכיו.

כן היו מספר קיבוצים שהחליטו בשיחות המוקדמות שלהם לקראת ישיבת המרכז לתבוע מקיבוצי המצוקה להפנות חברים שלהם לעבודה בקיבוצים אחרים, שאמצעי הייצור שלהם אינם מנצלים במלואם מפאת חוסר כוח־אדם.

אף לא אחת מן ההצעות ה„פרטיות" האלה לא נדחתה – הן פשוט לא הועלו להצבעה, בהסכמת מציעיהן. נותרה רק הצעה אחת, הצעת המוכיחות, וזו נתקבלה, כאמור, ללא התנגדות. כלפי חוץ הופגנה כאן תמימות־דעים מוחלטת, בולשביקית כמעט. אבל מותר להתבאב, כי זו לא תעמוד לעד, אם יוסיף לגדול הפער בין ה„עשירים" ובין ה„עניים", ובמיוחד אם ה„עניים" לא יעשו מצידם כל מה שביתן כדי לצמצם את הוצאותיהם ולהגדיל את הכנסותיהם. הצעת התק"ם קובעת בין השאר, ש־55 הקיבוצים מקבלי המלווה הממשלתי לא יעלו את ההוצאות בשלוש השנים הקרובות, אפילו תגדל אוכלוסייתם, וכי ההשקעות הרצויות ב־19 יישובי המצוקה הקשה ביותר לא יעלו על מיליון דולר לשנה, או כ־50 אלף דולר לכל קיבוץ – סכום של כלום: הסכום המקביל לכל יישוב בקיבוצי „המצוקה החולפת" הוא 90 אלף דולר. משמע, הידוק חגורה של ממש. צריך להמתין ולראות, איך יעמדו בכך. אם לא יעמדו, הם יסכנו לא רק את עצמם, אלא את התנועה כולה.

כל הנוצץ ב„שפית" זהב הוא

כבר ראיתי מפעלי תעשיה רבים בקיבוצים, אבל בניין כמו זה של „שפית", בעל שתי קומות ולבנלבן, טרם ראיתי. דלתו האחת והיחידה סגורה ומסוגרת, וכל חלונותיו מסודרים בסורגים. כדי להיכנס בו צריך ללחוץ על פעמון – ולהמתין. אני לא נאלצתי להמתין הרבה. שרה גל שעל המשרד החליטה, כנראה, בהציצה במסך הטלוויזיה שלפניה, שפרצופי מעורר אמון, וכן ידעה על ביקורי הצפוי. זכותם קטן, לחצתי על הידית – והדיני בפנים, אך עדיין נתון למעקב צמוד וחשדני.

מפעל תעשיה קיבוצי כמבצר

בי „שפית" שבקיבוץ שפיים איננו עוד מפעל תעשיה קיבוצי. הידוע בעל ייחוד, אם בי לא יחיד – יש עוד, אבל לא הרבה, מספר מפעלים כאלה, בארץ וגם בתנועה הקיבוצית, למשל במגידו, בכברי ובביתנית: מפעלים לייצור תכשיטי זהב.

האם חסרים בשפיים מפעלים? לא בדיוק. יש בית המרגע ופארק המים, יש מפעל „פוליכר" המייצר אריזות פלסטיות, בגון בקבוקים. אלה גם אלה אינם כושלים דווקא. בכל־זאת החליטו בשפיים, שצריך עוד מפעל – לצורך הגיוון של מקורות ההכנסה ומקומות התעסוקה. אמרו שזה צריך להיות מפעל לא יקר מדי, לא גדול מדי, לא עם עובדים רבים מדי, והעיקר – שיצליח להיחזק לאחת ה„נוסחות" הפנויות פחות או יותר בתעשיה הישראלית בכלל, ובתעשיה הקיבוצית בפרט וכדי לא לבוא, חלילה, לכלל סכסוך עם קיבוץ אחר), וכמובן עם סיכויים טובים למכור את תוצרתו.

כך גולד „שפית", אחרי דיונים רבים וגם קצת התנגדויות. ההשקעה הראשונה לא מי יודע מה – כ־750,000 דולר. תעסוקה – לעשרה עד עשרים חברים בגילים שונים, קצתם אנשי מקצוע בקצתם ללא מיומנות מיוחדת. הכנסה הצפויה ליום עבודה – 100 עד 200 דולר, לא בשביל להתעשר, אבל בשביל להבטיח רווחיות סבירה. מקצת מן העובדים קיבלו הכשרה מוקדמת באיטליה וחזרו בבית־הספר לתכשיטנות של משרד העבודה בשכונת התקווה בתל־אביב. יש גם מהנדס חבר שפיים, שבזמנו היה חבר מגידו ועבד במפעל התכשיטים שם, והוא סייע בעצה בזמן ההכנון.

הפלא הגדול הוא במהירות ההקמה של המפעל. באוגוסט אשתקד ניתן בשפיים „אור ירוק", במארס השנה התחילו לבנות – ולפני כחודש התחילו לייצר. זהו ללא ספק הישג ראוי לשמו, בעיקר בתחושב במורכבות המפעל ובסיבוכים הפנימיים בתוכו.

תחילה עשו „הרצה" בכסף, מפני שהחליטו שאת ה„רעבע בעלט" כראי לשלם על מתכת זולה – זולה יחסית, במובן. גם כסף עולה כסף רב, כ־5 דולר לאונקיה, שהיא כ־30 גרם (כאן לא מדברים בקילוגרמים, ודאי לא בטונות), אבל אונקיה אחת של זהב גולמי עולה פי 80 – כ־400 דולר (או כ־12,000 דולר לקילו) – ויחד ההבדל הגדול. לאחר שלמדו על הכסף את שיטות העיבוד, וכיצד לשמור על בל גרגיר לבל יאבד לנצח – עברו לזהב. מאז ראשית חודש זה ב„שפית" עובדים „על באמת".

„על באמת" פירושו, ראשית, להבין את הסגסוגות הנכונה. תכשיטי זהב אינם בדרך־כלל זהב טהור, מה שמוגדר כ־24 קראט, ולו משום שגם כאשר מעובדים את הזהב במתכות אחרות, זולות כמובן יותר, עדיין נשארים הבדל והצבע האופייניים לו. ב„שפית" עובדים היום על תכשיטים בעלי 14 קראט, המיועדים לשוק האמריקאי, שתכולת הזהב בהם היא כ־58 אחוז. השאר הוא כסף, נחושת ועוד חברים בגילים שונים, קצתם אנשי מקצוע בקצתם ללא מיומנות מיוחדת. הכנסה הצפויה ליום עבודה – 750 דולר. אבל מותר להתבאב, כי זו לא תעמוד לעד, אם יוסיף לגדול הפער בין ה„עשירים" ובין ה„עניים", ובמיוחד אם ה„עניים" לא יעשו מצידם כל מה שביתן כדי לצמצם את הוצאותיהם ולהגדיל את הכנסותיהם. הצעת התק"ם קובעת בין השאר, ש־55 הקיבוצים מקבלי המלווה הממשלתי לא יעלו את ההוצאות בשלוש השנים הקרובות, אפילו תגדל אוכלוסייתם, וכי ההשקעות הרצויות ב־19 יישובי המצוקה הקשה ביותר לא יעלו על מיליון דולר לשנה, או כ־50 אלף דולר לכל קיבוץ – סכום של כלום: הסכום המקביל לכל יישוב בקיבוצי „המצוקה החולפת" הוא 90 אלף דולר. משמע, הידוק חגורה של ממש. צריך להמתין ולראות, איך יעמדו בכך. אם לא יעמדו, הם יסכנו לא רק את עצמם, אלא את התנועה כולה.

משווע של ממון, ומאידך כל גרעיה קטנה פידושם סכנה של פסילת המוחה. לכן משתדלים לדייק מאוד; הסיה המקובלת היא פחות מחצי אחוז.

לאחר ייצור הסגסוגת וניזולה בתנור, בחום של כ־1,000 מעלות, כובשים אותה במכבשים לפסים רקים, בעובי של 0.15 מ"מ, בעלי צורה מיוחדת לפי צורת הטבעת – שיטה שאינה נהוגה כדרך המפעלים האחרים בארץ לייצור תכשיטים, ולכן אין כאן תורות ישירה, לפחות לא במפעלים הדומים בתנועה הקיבוצית – מבטיח לנו מנהל המפעל, נאור ליזאי, מה גם שהשוק הוא בלתי־מוגבל כמעט. התוצרת שחראה לי נאור עגילים לאוזן בצורת מחרוזים. למען האמת, הוא הראה לי רק את מחציתו של התכשיט. כאשר מחברים יחד שתי מחציות כאלה, נוצר התכשיט המלא, שרוכו... אחיד.

עובדי „שפית" יעבדו – עדיין לא, אך בקרוב כשהם לבושים חלוקים. לא בשביל הרושם, אלא כאחד האמצעים למנוע בהפח של החומר היקר. אם החלוקים ישטפו בתום יום העבודה – כמובן, בתוך המפעל עצמו – ומאי השטיפה ידלו כל גרגיר זהב שנרבק בהם. יש למפעל גם מערכת ביוב מבלה, עם מסננים, שאינה מוזרמת למערכת הביוב הכללית, את הגרייר משתמשים בו לניצוב הידיים שרופי בתום השימוש, ומתוך האפר דולים את הזהב. ומה ברבר בתי־השימוש לבושתי שכחתי לשאול בסוגיה חשובה זאת.

השמירה הקפדנית על כל גרגיר של חומר גלם מחייבת לצמצם עד למינימום את התנועה לתוך המפעל ממנו. ואמנם, במפעלים רומים בעיר העובר אינו יוצא וכא אלא בתחילת יום עבודתו ובסופו, גם מעמדי בטיחות. לך נסה זאת בקיבוץ! מה הרבה על הקפיצות למרפאה, למחסן הבגדים, לפעוט בגן הילדים! אז קופצים קצת פחות מן הרגיל, כי לגמרי בלי קפיצות אי־אפשר. „אנו משתדלים ללמוד בשביל הזהב בין צורכי המפעל ובין נוהגי הקיבוץ", אומר נאור, מנהל מפעל הזהב. מכל מקום אין מאפשרים ביקורים של חברי קיבוץ שאין להם כל לעשות שם. „שפית" הוא ניסוי, של זהב, אבל בערבון קצת מוגבל.

נשארת עוד בעיה „קטנה" – בעיית הבטיחות. מה טעם לשמור על כל גרגיר של זהב שלא יאבד בשוגג, אם יכול לבוא מישהו בלילה, או גם ביום ו„לדרים" טילים שלמים? אבל באור סתם, שהוא איננו יכול. כבר הזכרנו את הדלת הנעולה ואת החלונות המסורגים. נאור גם הוביל אותי לקרקע הקודשים – חדר הכספת בעל דלת בעובי של כמה עשרות ס"מ, ובו הכספת עצמה, שבה מחזיקים אם חומר הגלם היקר כפו. למותר לומר שיש גם מערכת אזעקה מיוחדת הקשורה לאן שצריך להיות קשורה. מבן שאין מומבים על השמירה הרגילה בקיבוץ, שכולנו מכירים את נקודות התורפה שלה.

כאשר נפרדתי מנאור, משרה („13 שנים עבדתי בקבלה בבית המרגע הדי נשבר לי, אז קפצתי על המציאה") ומשאר העובדים, לא נתנו לי – כמקומם במקומותינו – שום הזמנה מתוצרת המפעל. זה אולי החסרון העיקרי של „שפית": התוצרת שלו [illegible] לא מחלקים אותה במתנות.

א. כ.

מבצע

מבחר ספרים במחירים בלבדיים

למועדון קוראי דבר
בשיתוף עם הוצאת הספרים „עם עובד" בע"מ.

מוקד מאפשר לקוראי דבר להנות ממגוון ספרים
בהנחה של 40% (בתוספת דמי משלוח)

רשימת ספרים המוצעים לקוראי „דבר"

	מחיר קטלוגי	מחיר נטו כולל תוספת משלוח
□ אלבום מרסל עקו	34.00	21.50
□ ילדך מלידה עד התבגרות – ד"ר בנג'מין ספוק	12.10	8.00
□ סיפור חייהם: אינגריד ברגמן	18.30	11.70
□ צמחי בית ומרפסת – (כרך א') אברהם שטיינמן ודוד צפריר	16.40	10.80
□ צמחי בית ומרפסת (כרך ג') – אברהם שטיינמן	16.40	10.80
□ פרשת מאוריציוס (שני כרכים) – יעקב חזרמן (סל"ע)	16.80	11.50
□ מילו של אדם – מריאן רביטובץ' (אנקים)	22.70	14.50
□ שבעים ושמונה טיולים – צבי אילן	16.40	10.50
□ מסע הילדים אל הארץ המובטחת – אהרון מגד	22.70	14.50
□ אפי בריסט – תיאודור פונטאנה (סל"ע)	10.05	6.70
□ באמצע הדרומן – חנוך ברטוב (סל"ע)	12.50	8.30
□ טבעות שחר/ טבעות עדות (2 כרכים)	34.10	21.50
□ גדילי עלים – פטריק וויט (סל"ע)	12.10	8.00
□ מכתבים ושירים אחרים – מאיר וילשיר (שירה)	12.10	8.00
□ קן אבילים – איבו טודריגיב (סל"ע)	8.40	5.70
□ ניגל – דוד שחר (סל"ע)	11.30	7.50
□ דנדוש והמכבש – אהרון קומם (ילדים)	8.40	5.70
□ וניה טפשון – טולסטוי (ילדים)	7.85	5.50
□ כדורי משחק – בטסי באיריס (נוער)	8.40	5.70
□ הרוחה המוזרה של מסיה ראפיץ – טומי אונגרר (ילדים)	10.05	6.70
□ מורד הזמיר – גבריאל צורן (ילדים)	10.05	6.70

למעוניינים סמנו את שמות הספרים הדרושים
ושלחו את תלוש המבצע בצרוף המחאה

תלוש מבצע
לקבלת תנאים מיוחדים
של חברי מוקד

לפקודת „עם עובד"
מאזה 22
ת.ד. 470
תל־אביב 61003

פער הדירות של לוחמי־הגיטאות

מאת זמירה לנגר

„לאחר הדיונים הכאובים והמתמשכים בשנים האחרונות על הרחבת השיכון לוותיקים, ולאחר הראיון עם שלושה מחברי המטה ביומן האחרון, חשבתי לתומי שהנה סוף־סוף, הגענו למנוחה ולנחלה" וכך – שהחלטת האסיפה (לפיה גודל הדירה בבתים המשופצים יהיה 78 מ"ר, והם ייבנו בתוך 3 עד 4 שנים) – שרירה וקיימת ומחייבת את כל הגורמים במשק, אשר מספלים בפרויקט זה; ונ"בנע מוויבוחים נעימים וערבים לאוזן (או לאוגים טכך שונעות), ויהיה שלום על ישראל.

„הנה אנחנו רואים שוב על לוח המודעות בסדר היום של המוכיחות דיון של כל הפורומים הנוגעים בדבר, על גודל הדירה לשיפוצים, ואני שואל ותוהה: כמה זמן עוד תבחש היד הנעלמה בבעיית הרחבת השיכון עבודנו, הוותיקים? האם לא הגיע הזמן לדרת מזה? לטי הסמכות להמשיך ולבחוש בבעיה הכאובה הזאת ולהוסיף ללבות ריב ומדון בתוכנו, לאחר שהאסיפה סיכמה והחליטה כי שלא כאמין בצדקת החלטתנו, מי שמאמין שאחרי שטופצו כ־50 מהדירות הישנות – אפשר שוב לשנות דברים, איננו יכול, ולא צריך, לספל בזה. כי אף פעם לא ינישו לכם על מגש של כסף אישור לזכאות, אם זאת תהיה גישתכם ואם לא נמשיך לשפץ. רק אם נמשיך לבצע את החלטת המשק ודצון החברים, ייעו לנו ויכירו בצדקתנו, כי הצדק איתנו".

כך כתב יצחק ו. אחד החברים הוותיקים של לוחמי־הגיטאות, בעלון קיבוצו. הרקע לדברים מרים אלה נעוץ בעובדה, שחלק מוותיקי הקיבוץ ומייסדיו גרים בדירות קטנות יותר מבני הדור השני.

בעיית הפער בדיור נולדה עם המעבר ללינה המשפחתית. בעת המעבר ללינה המשפחתית היד צורך להרחיב את הדירות הקיימות ולהתאימן לקליטת ילדים בבית. הוגשו תוכניות בניה לתק"ם התנועה אישרה את התכניות ונתקבלו הלוואות נוחות ממשרד השיכון. בעקבות זאת הורחבו 25 יחידות דיור והתאמו לצורך המעבר.

בעת הרחבת הדירות היתה כוונה להרחיב גם את דירות הוותיקים בשלב מאוחר יותר, עם נמד הבנייה לצעירים. אלא שכוונה זו לא יצאה אל הפועל.

התק"ם בימי מחסור אלה נתונה ללחצים כספיים ואינה רואה מקום לאשר הרחבת בנייה מעבר למקובל בתנועה (66 מ"ר). יש נבונות בתק"ם להתפשר על 72 מ"ר לכל היותר, והיא אינה מוכנה לתת אישורה למשרד השיכון לשחרר כספי זכאויות לצורך בנייה של דירות גדולות יותר.

יונת, מזכירת הקיבוץ, אינה רואה מוצא מן הבעיות אלא על־ידי הרחבת הדירות של הוותיקים. מרבית הצעירים הושבים בדירות גדולות זה יותר מארבע שנים אינם רואים אפשרות לעצור את הבנייה או להשהותה.

משה ש., מצעירי הקיבוץ, מוען שהתק"ם משתמשת בצורה שרירותית בסמכותה. התנועה, הוא אומר, איננה דשאית להתעדב בבעיה חברתית־פנימית של הקיבוץ, בעימות בין החברים לגבי קביעת התור לדיור.

אגב, אין זה סכסוך ראשון בין לוחמי־הגיטאות ובין התנועה. למשל, בזמנו התנגדה התק"ם להצטרפות בני הקיבוץ לבית־הספר האזורי התיכון „מולם צור". במופו של דבר „ניצח" לוחמי־הגיטאות.

בינתיים מומיף קיבוץ לוחמי־הגיטאות בנסיונותיו לשכנע את התק"ם לשחרר את כספי הזכאויות ממשרד השיכון. האלטרנטיבה – לבנות ללא הלוואות אלה, ליטול הלוואות נוחות פחות ולהעמיס על עצמו נטל כספי.

הפרשה עדיין לא נסתיימה, וקיבוצים נוספים, שאצלם קיימות בעיות דומות, ממתינים להחלטת התק"ם בנושא זה, שיהיו לה השלכות גם לגבי הבנייה אצלם.

יום עבודה – ברוטו ונטו

אני עובד, כידוע לאחדים, במשרד של הארגון. כיוון שבבוקר כבר קצת חשוך, הגעתי לחדר־האוכל לשתיית קפה ב־06:05. שוחחתי עם חבר שחזר ממילואים. הגעתי למשרד ב־06:15 (איחור קטן).

שקעתי בעבודה מעניינת. ב־08:10 הרגשתי שעוד לא אכלתי שום דבר. הלבתי לחדר־האוכל, הבנתי לי סלט עלאביפק והתיישבתי עם הוותיקים. שם תמיד יש על מה להתווכח, ואני אוהב את זה. באמצע קראו לי לטלפון: דודה פרידה מתל־אביב מוטרת...

בדרך לקחתי מהבית כיסא לתיקון בנגריה. זה בדיוק על־יד המשרד. חזרתי לעבודה והשעה 09:00.

העבודה התנהלה במו שצריך – ביעילות, בדייקנות, בלי להרים ראש. כדרגלי המקודש, בשעה 10:00 שחתים כוס קפה. זה בחלום מרים את המוראל. אני יודד הפעם לחדר־האוכל של המפעל – אוהב להיפגש עם „עובדי הצווארון הכחול". החבר'ה הצעירים תמיד יש להם בדיחות, סיפורים ורכילות – אפשר להתפוצץ: הצלחתי גם לקבל סיגריה. גמרתי אותה וחזרתי לעיסוקי. מאוד קיצרתי. אני מסתכל בשעוני – השעה 10:15.

בין ארוחת עשר לארוחת הצהרים קראו לי לסלון. ביקשתי לפני שבועיים, שיקצרו לי את הנ"יגם החדשים. מזל, שמבא רוט פנוי. בהזדמנות זו אני קופץ לבולבו (שם יש לי קצת פרוסקציה), בי אזלו לי הסיגריות. מהון להון אני חוזר, עבדו רק 15 דקות. כיוון שהעבודה הולכת לי בשיגרה, המפקחי יפה מאוד ולא הרגשתי איך הומן עובר. ב־12:20 הוכיחה לי קיבתי, שבעצם מגישים עכשיו ארוחת צהריים. לא טוב לאכול אוכל קר – אני זז.

בתא הדואר אני מוציא את כל הנייריות. זה עיסוק מגרה תיאבון: הוסנה לתורנות, תור למפר ותלוש על נסיעה – לעזאזל, בכלל לא היה צריך לחייב אותי! הכסותרות בעיתון – שוב פשרה, ומכתב מקיבוץ רמת אלונים. הארוחה טובה, והסלטים במיוחד וגם תוספת לא מסרבים לתת לי. למזלי פנשתי את ראובן עליד השולחן לכידוד התלוש, אבל בעניין התורנות אני מוכרח לגשת לחדר סידור העבודה. בעיתון רק הסתכלתי על שער החליפין של השטרלינג וקצת על הדף האחורי, שם כתבים על רצח ואנס.

חזרתי לעבודה, היה 13:10. טוב, עברו 50 דקות.

עכשיו באמת זמן מוב לעבודה. אבל אחרי האוכל באה העייפות. העיניים רוצות להיעצם. כראי לעשות, ציק צק, כוס קפה – זה לוקח רק במה דקות. עכשיו נכנס למשרדי מרכז ועדת הבמיחות לשיחה בארבע עיניים (טוב שלא עצמתי אותן). הוא מתייעץ לפעמים איתי וצריך לעזור לחבר בתפקיד... אז רק 15 דקות עוברות – ושוב אני כולי בתוך העבודה.

ב־3:00 נומרים את העבודה. כך גם אנו. הוצאתי את הפנקס הקטן ומצאתי: עבדתי היום 380 דקות – 6 שעות + 20 דקות.

מקרה יוצאדופן – אתה אומר? אולי תבדוק את עצמך...

אביטל, עלון מצובה

בכל זאת יש בה משהו

לפי מה שאנחנו מכירים את עצמנו, ודאי נכתוב פעם איך זה לבוא לאחר יום עבודה מאומץ שהתארך לחדר־האוכל סמוך לשעת השנירה, כשהוא כמעט ריק וכמה תורניות זעומות־עין אינן שועות לחתרסתנו „אבל זה עוד לא 2" וחמושות בסמרטוטי ניגוב, שמסר יעילות מובהק עולה מהם, נעות לעבר הסועדים הבודדים והאוכל החם־קר והאוכל הקר־חם, ומרכז המשמרת ששלף מזמן את התקע (המחמם את האוכל החם ומקרר את האוכל הקר) מביט בפגי ספינקס ואין טעם להתחנן ולהתחנף וגם לא כדאי להתלונן, כי אף אחד לא יתרשם. כולם רגילים. את הרשימה הזאת נכתוב פעם. אנחנו מכירים את עצמנו.

אבל הפעם נכתוב דווקא בשבחי ארוחת הצהריים. לא בשבחי התפריט, אין צורך להגזים, אלא בשבחי האתנחתא בצוותא, החלפת כוח, החלפת שמועות, החלפת דעות והחלפת אמונות. פרלמנט חצי היום.

ב„שולחן־מצורף" מתיישבים עם מגשי השירות העצמי, מתרכזים רגע כמרק וקושרים שיחה. מיטת קומתיים מוצעת למכירה, כי הילדים גדלו. מהילדים שגדלו עוברים לבחינות חבורות ולהכנה לקראתן. לא חבטחתם שיהיו שיעורי־עזר בלשון? מהלשון – פגינים של הורים מגאוני הדור, כשהיו בגילם של הילדים שגדלו. צחוק. כמה גמיעות מרק וגיסויים בפשטידה, ונתוח השמות התלויים על לוח המודעות: הצעות לוועדות. כמה השמצות על המוצעים לוועדות והשמצות על הקציצות. אל תזרקו! שימו בצד לחתולה. 60 שניות על חתולים, כלבים, נודים והגיניקולוגיה שלהם. אנחנו נותנים לה גלולת „ארגסט" אחת לשבוע. מכאן הישר לתגלית – קרם פגים חדש. על השולחן מוצגת מיד הקופסית של הקרם החדש, מלה אחרונה בפטנטים של שימור הנעורים, ואומרים שבאנגליה אוכלים את זה.

חדר־האוכל מלא. „כשולחן־מצורף" קבוע המסגרים גועים בצחוק. הנגרים במצורף הסמוך. לכל אחד עתון. משווים את הכותרות. הילדים כפינה מרעישים שזח איום. כמה שהם גדולים מבחוץ וקטנים מבפנים. זה ניל איום, חגעורים. המזכירות נכנסת עם הגרופים. החלונות המערביים כבר בוערים כאור השמש החורפית. מעילי רוח, מגפיים, נעלי ספורט, כובעי צמר. המתנדבים והמתנדבות, כבגדי עבודה נדולים, ממחסן המתנדבים הכללי, דומים יותר מכל אחד אחר לחלוצים הראשונים. בין ילדי שכבת הנעורים מתגלה אחד יחף. יום יפה בחורף, אבל יחף? שוב שיחה על החינוך. מישהו מגיע עם עתון. ראיתם מה כתבו עלינו? שוב אנחנו בעתון. כל המגשים זזים לצד והצחרון נפרש כזהירות. התקשורת. לך תגיד שאין לך אחות.

מספיק שפרס אחד חסר וחתמוגה מתעוותת לביעוד גמור. אומרים שביטבתה שברו יחצ"ן. מישהו מביא קלמנטינות. ממש מפתיע הקשר עם מי שלא החלפנו מלה אולי שנה.

הזמן נמרח והליהוק משתנה. הולכים, באים. על הכול שרוי פיוס. אפילו נועם. כמו קשר השווים. צריך לקום. אוכל לחתול יש. אז עכשיו לקחת לחם, ודואר מתאי הדואר, לא לשכוח. ביציאה, סבים וסבתאות משגיחים על תינוקות בעגלות ענקיות תוצרת בית.

זה לא היחד החגיגי, המתגעש. זה הקשר חסופנסאני, האפור, קצת פרוע אפילו, ומתובל בבגרות ובקבלת הדברים כמו שהם. השתייכות. בכל־זאת יש בה משהו, בגורת החיים המשונה שלנו.

ההתרגשות פגעה בנבחרת הנוער נפרדה בתיקו (1:1) משווייץ

מאת אשר גולדשלגר

נבחרת הנוער של ישראל פתחה אתמול את משחקי מוקדמי הנוער האירופי, בתיקו מיוחד ביותר, בשמיימה 1:1 עם נבחרת שוויץ, לאחר יתרון של 0:1 במחצית השניה שהחזיק מעמד רק 14 דקות.

קשה לטעון כלפי שחקני הנוער בגוד הרמה שהפגינו במשחק הפתיחה, לעיני קהל אוהד באיצטדיון רמת-גן. שכן עבור מרבית השחקנים היה זה הופעת בכורה בינ"ל במעגל רשמי. חלק מהשחקנים הוגרש כבר בפתיחת המשחק ומחלקי כרטיס שבראו אפשרות להשיג נקודות בכורה כבר במפגש הראשון.

נבחרת שוויץ לא הציגה אתמול כדורגל משובח. שחקניה אמנם חסונים משחקני הנוער של ישראל, אולם לא הטילו מעמסה מיוחדת על שחקיהנו.

המחצית הראשונה היתה החלשה מבין השתיים. רק במחצית השניה התעוררה הנבחרת הישראלית והחלה לתקוף את שערו של פנדר השוויצרי. בדקה ה-60 השתלט אלון חזן על כדור חזר מהגנת שוויץ. הוא המשיך את הכדור מתאייר פגימה ולא התיר לשוער הארח כל סיכוי.

שער היתרון גרם לשאננות מיותרת בשורות נבחרת הנוער. השחקנים הפסיקו לסכן את שער שוויץ. מנגד בדקה ה-74 יצאו השוויצרים להתקפה מתפרצת לאחר שמרבית שחקני העורף הישראלי היו בעמדת תקיפה. ה"חזר" בא מאגפו של המגן אלעד קדן. הכדור הוגבה לרחבה. איש משחקני הגנה של ישראל לא המתיר על הכדור להתרחש ורחזה רולי היה מהיר מכן סלם כדי לקבוע שוויון 1:1.

סמוך לסיום החמיץ רחזן ביטון הזדמנות פז להשוות. הוא זינק לכדור רחוב ליד שער שוויץ אולם הכדור חמק מעל הרגל המושטת.

התיקו מול שוויץ השאיר את הנבחרת הישראלית בעמדת זינוק כלפי מעלה אם כי המשחקים הבאים חייבים להיות הרבה יותר תבליטיים מבחינת הנבחרת שכן תיקו נוסף ואולי הפסד עלול לדחוק אותנו מהמאבק על הבכורה.

גם שילובו של שחר בראל במקומו של יאיר סנדרוב בהתקפת הנבחרת לא הועיל. דומה כי הנבחרת זקוקה להלוץ נוסף בשעה קומה. משה איזנברג חייב להתעורר ולחזיל את הנבחרת כסופר סטאר.

שפט דימטרי דאון לעיני 1000 צופים באיצטדיון רמת-גן.

נבחרת ישראל: קוניצקי; שרעבי, יצחק לוי, קוזשוילי, קדן לוחן, ביטון, ברנס, חזן איזנברג, סנדרוב (שחר בראל).

נבחרת שוויץ: פנדר; צוקרוני, אפרם, מיילי, שרטר סלוסטר, שמן, קיצוצה; שטוחד, בלומנטל (רולי), שפיסט (וסטיב).

בלגיה 5 מלטה 1

נבחרת בלגיה החזקה לא התקשתה אתמול להכיס את נבחרת מלטה 1:5 לאחר 0:3.

הבלגים בניצוחו של ורסבט שהבקיע שלישיה יכלו לשפר את מאזנם, אלמלא התוצאות מסמרות שער. ממקנס ומליס הוסיפו שער אחד כל-אחד לבלגיה והשלימו את החמישיה.

לנבחרת מלטה שנראתה צעירה למדי מול הבלגים החסונים הבקיע פרינקס. המלטים נלחצו לשערם לאחרך כל 80 דקות המשחק והשער שבקיעו היה מקרי לחלוטין. המשחק הסתיים בצחוק הרמטרלים 5:5.

קאש המשיך אתמול את שהחל ביום ש"ש. הא הפך פיגור במשחק נגד מוראל פרנפורט 6:2, ניצח בשלוש המערכות הבאות 3:6, 4:6, 3:6. תוכה לתשואות רמות על ידי 11000 הצופים ב"לוינג", שבמלבורן.

הנצחון העניק לאוסטרליה את גביע דייויס בפעם ה-26 וצימצמה את הפער ביבה לארה"ב, שזכתה עד כה 28 פעמים.

במשחק האחרון, חסר המשמעות, ניצח שטפן אדברג את פול מקנאמי 8:10, 4:6.

לקאש זה היה שיחזור לנצחונו מ-1983 על יוהאקים ניסטרום. גם אז העניק קאש את הגביע לנבחרתו.

אברטון ציצמה את הפער

קבוצת אברטון, צימצמה את הפער ביבה לבין ארסנל לארבע נקודות לאחר שהכיסה במשחק השלמה מהמחזור ה-22. את לסטר 1:5.

לארסנל 45 נקודות לפני אברטון (41) וליברפול (38).

מיטינגראם עלתה בסקים הרביעי. לאחר תיקו (2:2) עם לוטון ולה (57) נקודות כמו לנוריץ'.

נצחון גבוה הגיעה גם צ'לסון הלונדונית על מנצ'סטר סיטי 0:5.

צ'לסון זינקה מן המקום האחרון (22) למקום ה-17. עם 23 נק'. היא מסקיימה בהפרש שערים את אסטון ווילה.

בריילובסקי והלפיד. כחורגלן מכבי חיפה שעלה לארץ לעונת מספר חודשים זכה בכבוד לשאת את לפיד המכבים במירוץ ממודיעין

כהנא מועמד להחליף את ריגר בירושלים

מאת משה כהן

מנהלי הפועל ירושלים מקווים, כי עד סוף השבוע הם יצליחו להגיע לשיכום חיובי עם המאמן, רני כהנא, המיועד להחליף את שמחה ריגר.

אך ספק אי אפשר של שמחה ריגר בירושלים ספורט. בעבר, מתאמנים ובני הקבוצה הירושלמית מצדיעים בהתלהבות של כהנא. בימים האחרונים, ובמסגרת מו"מ לבבי בבית, שמחה של עצמו את שרביט האימון, אך כה לא הצליחו הצדדים להגיע לסיכום.

בכל מקרה, גם אם המגעים עם רני כהנא יכשלו, לא יפשיל ריגר בתפקידו. וראשי הקבוצה יפנו למאמנים נוספים.

לפורטו בראש הטבלה 25 נק' ומקרימה בהפרש שערים את בפיקה שניצחה את בראנה 1:2. לנימאר"יש במקום השלישי 24 נק'.

א.א.ק מצוחה במגרשה

במחזור ה-12 בליגה היחונית בכדורגל נצחה א.א.ק במגרשה הביתי, בקרב אחד 1:0.

אופי תוספת את המקום השני עם 17 נקודות, אחרי אולימפיאקוס פיראוס (29) שהשיגה נצחון חוץ על פאניוניוס 1:5. פאוסק סאלוניקי במקום השלישי (16) מ-11 משחקים. לפני איראקליס שניצחה בחוץ את קאלאמריה 1:3. גם פאנאתאיקוס ניצחה בחוץ את הניקוס 0:1.

תיקו לגאלאטה

הטליבה בתורכיה, גאלאטאסראי, סיימה בתיקו עם אשקשריר, ואילו פנרבחצה הפסידה לקרצ'ייסי 1:0. האלופה בשיקטאש נפדה במגרשה בתיקו 2:2 מבורסה.

לגאלאטה בראש הטבלה 27 נק' מ-18 משחקים לפני סמסון (26) שניצחה בחוץ את אנקרהגוצ'ו, 0:1, שלישית בשיקטאש (25).

הידאלגו ימשיך במארסיי

לאחר הצלחתה של אוליומפיק מארסיי בליגה הצרפתית בכדורגל (בראש הטבלה), החליט להאריך את חוזהו של המנהל הכללי, מישל הידאלגו, לחמש שנים נוספות.

הידאלגו אימן בעבר את נאנסי צרפת.

נהג מירוצים ורוכבת אופניים – „ספורטאי השנה" בצרפת

העולם במירוצי מכוניות, אלן פרוסט, ורוכבת האופניים ג'אני לונגו נבחרו כ„ספורטאי השנה" בצרפת.

פרוסט הקדים במשאל את אלוף אירופה בריצת 110 מטר משוכות סטפן קאריסטאן, השחיין לטרוקים קצרים, סטפן קאדו, הסניסאי הנרי לקונט.

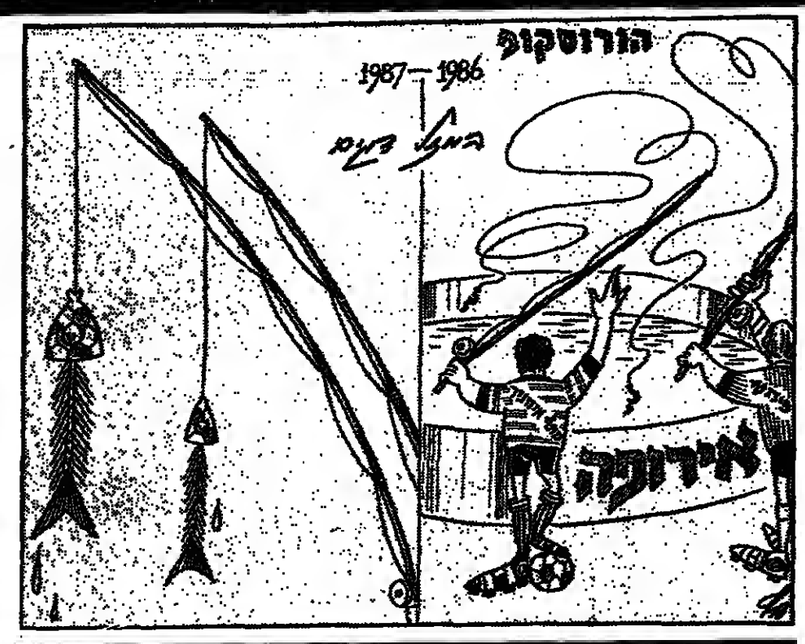

הגנת נבחרת הנוער של ישראל מתגוננת מול התקפת שוויץ אתמול באיצטדיון רמ"ג

האוסטרלי פאט קאש העניק את גביע דייויס לארצו

הטניסאי פאט קאש בן ה-21, הפך לגיבור הלאומי של אוסטרליה. קאש הנעיק את גביע דייויס ה-26 למולדתו, בשניצחה בכל שלושת משחקיו, נגד שוויץ. המשחק הסתיים בצחוק הרמטרלים 5:5.

קאש המשיך אתמול את שהחל ביום ש"ש. הא הפך פיגור במשחק נגד מוראל פרנפורט 6:2, ניצח בשלוש המערכות הבאות 3:6, 4:6, 3:6. תוכה לתשואות רמות על ידי 11000 הצופים ב„לוינג", שבמלבורן.

הנצחון העניק לאוסטרליה את גביע דייויס בפעם ה-26 וצימצמה את הפער ביבה לארה"ב, שזכתה עד כה 28 פעמים.

במשחק האחרון, חסר המשמעות, ניצח שטפן אדברג את פול מקנאמי 8:10, 4:6.

לקאש זה היה שיחזור לנצחונו מ-1983 על יוהאקים ניסטרום. גם אז העניק קאש את הגביע לנבחרתו.

בני עירה וקיבוצים בקבוצה אחת

מאת דני בוקשי

הנסיונות מיזוג, לפי אחת ההגדרות הקלאסיות, לתגבר אחי השיתוף המתחדש בין בני הארץ, ביקרע ומזה לא שקם לחיים מהו מיזוג לאחר כמן על מלחמה שבעבר. על דקע כדורגל בין שתי מדינות באמריקה הדרומית, הרגע מעשיר אנרגיה מרגשת שלא אדע שיקר בחדיות. אל שלום אלא באחוד שבו מדינה מיוחדת ומקבצים. כאן נעמק כעיר מדינה מדינות הקיבוצים שבו הבנה בחיות הנוסק כאיתות מעולה בין אנשים. הקבוצה מקבלת לתוכה לפני ארבע שנים. קבוצה קיבוצית, משותפת, אחרת שרות הנגבי בליגה הארצית. בי לאבד את הבדיות, אין לאלה בפעולות ובאמר מאחוד בכם יכולים שבעבר יכולה שבעי רבות לא רק מהשאיר של הקבוצה בלים, אלא גם מהבנות הנבדלות ולקות. שכמכמות השלוחי יחד, ומהיום, מן הפעילות הספורטיבית הרצינית המאורגת, של הקהל, שגם בו ליבון, מאמצים, לחוות על המגרש.

בקבוצה, הנעיר, פעילים 30 בלבים, 13 מהמבוגרים ברמה מדורגת אחת. יחד עם בוגר, אבל קבע, אחד אמנון אלי הנרגמן משרדות. הקבוצה מתאמנת פעמיים בשבוע אל המגרש של בית הספר המקומי של הקיבוצים ומשתדלת את משחקי בית שלה בסמרש הכדורגל בשדות. בבי הארגון: משחל נגיע, הנעיל, הבלוגיסטיקה, כמו המשעות, הקבוצים.

כמה מבוגרי הנעיר בינתם מני משקים משחקים כמו בנוער אולי בעוד יהיו הבעיים שלהם הקבוצה הבוגרת. אל שרות שנוסיף לשמה את השם שעי הנבר. בעקבות הקלות המסוים בנעיר, מרגיש כבר באחוד על מסרות משחקנים רחוקות ובחיבור, הנחמה, הנחה דעה.

מתחר שבניגוד למשעות הקלים משני הבנים אין בכלל לשחק ביחד. בהסיבה שבעבר לאחרונה למשחק לאמה בחלקה. הנשחקים הנעיר הם ליד זה באמצעים המחוץ שהרבי אותם לשם לא לפי הקבוצה קיבוץ אי עידה, כי אם כמגרים. בכלל נעים לראות כשבוגרות הדרים מקיבוצים הדרים מעדרות מעשים פעילה כלי מדינות בעידוד הקבוצה המייצגת ולהחזיר בעצם עיקרה בי אמשר גם אחרת. אולי מעדרות לא הנמנה ליבראל שניה, אך מה שקורה בה מצביע על האפשרויות לצמצם עיקשים ולכמל דעות קדומות לאמצעות המשחק. אגב, בשלב זה תופסת הקבוצה את המקום השני בליגה שלה.

הנערים פתחו ברגל ימין ניצחו את ההונגרים 0:2

מאת ניסן פרידמן

נבחרת הנערים של ישראל, פתחה אתמול את המשחקים במוקדיה הבינלאומי הראשון ברגל ימין, כאשר נבחה על הונגריה 0:2 משני שערים שהבקיע אורן מחדר.

הנצחון על ההונגרים, הכניס את עלייתה של ישראל מבית א' לחצי-הגמר ביחד עם רומניה. שתי הנבחרות יתמודדו ביניהן על ראשות הבית. המשחק יהיה פורטאלי בלבד ויקבע רק את דירוג הקבוצות בבית.

בשחק השני אתמול הכניסה רומניה את עלייתה לחצי הגמר מבית ב' לאחר שהכיסה את מלטה 0:7. במשחק היום בין יוון למלטה תיקבע העולה השניה, כאשר הסיכויים נטים בבירור לזכות היוונים.

ישראל 2 הונגריה 0

החלוץ אורן מוחדר קנה אתמול את עולמו. בשני מבצעים אישיים העניק לישראל נצחון בכורה בטורניר הנערים.

הישראלים הציגו משחק שוטף ונאה במחצית הראשונה ולאחר שהובילו 0:1 נמנעו לשערם על מנת לנצן על היתרון, שהיה מבטיח להם עליה לשלב הבא.

שער היתרון הובקע בדקה ה-37, כשמוחדר בעט פגימה מתוך עידכוביה. באחת ההתקפות המתפרצות המסוכנות במחצית השניה, הבקיע מוחדר שער נוסף בדקה ה-60.

ההונגרים תקפו אך מכלו מחוסר תכליתיות בהתקפה. בדקה ה-77 יכלו לצמק את התוצאה, כאשר אישטוון פולדש, הטוב בנבחרתו, הכשל בחזבה. את הכדור מנעשרה הלבנה שיגר נאבור וגרלד לחוץ.

בנבחרת הישראלית בלמו הבלם קפטן רן בן-שמעון, הקשר טל בין והחלוץ המבקיע מוחדר.

שפט פיטר מיכלמון מדנמרק לעיני 500 צופים בהרצלית.

רומניה 7 מלטה 0

הרומני אדריאן סימה דינק אתמול למקום הראשון בטבלת מבקיעי השערים בטורניר הנערים, כשהוסיף שלושעד לשער שכבש בשבת לרשת היוונית.

הרומנים לא נוקקו למאמץ גדול כדי למוסט את הגנת מלטה. את שבעה השערים הבקיעו סימה (32, 47, 76), מרין מיחאי (21, 58 מ"11 מ'), פלורין קוליאה (36) ומדין סומודזקה (63 מ"11 מ').

שפט יצחק דוזנברג לעיני 50 צופים.

נבחרת הכדורסל תתארח היום בבאר - שבע

מאת משה כהן

נבחרת ישראל בכדורסל תרים היום לבאר שבע, כדי ליטול חלק בטורניר לזכרו של כדורסלן העבר של הפועל באר שבע, הרשש. בטורניר ישתתפו ארבע קבוצות.

לנבחרת הישראלית יהווה הטורניר, הכנה כמעט אחרונה לפני טורניר חג המולד, שיפתח בסוף השבוע בשודיה. הקבוצות הנוספות שישתתפו בטורניר הן: הפועל ר"ג, אליצור רמלה והפועל באר-שבע מחזיקת.

מחר תתמודד הנבחרת הישראלית מול מכבי ראש"צ מעוזקות. שעה זו יקדים את המשחק בין מכבי ת"א לבין הנבחרת הבלגית, ראסינג מאלין.

הערב. יערך בירושלים המשחק הראשון בין שתי הקבוצות.

לארגי ינותח כנראה השבוע

מאת משה כהן

רק מחר יחליטו רופאיו של כדורסלן הפועל ת"א, מיק לארגי, אם יהיה עליו לעבור ניתוח בגבו.

לארגי עבר בימים האחרונים בדיקות יסודיות בעיר מנוריר, גרמניה. נראה, כי בסופו של דבר לא יהיה מנוס מניתוח. בכל מקרה מאמינים מנהלי הפועל ת"א, כי לארגי ישוב לכושרו המלא עד לפתיחת משחקי הגמר סל.

פצוע אחר של הפועל ת"א, חיים דלוטיקמן, פתח באימונים קלים, לאחר הפגיעה של ארבעה חודשים ממגרשי הכדורסל. דלוטיקמן מתמקד בתיקים באימוני משקולות. גם הוא מקווה לשוב לפעילות מלאה לקראת משחקי הגמר סל.

מנהלי הפועל ת"א, מעוים, כי עמוס פרישמן, שעבר ניתוח קל באפו, ישוב לאימונים פרידים תוך שבוע. ה"אדומים" מתנחמים בעובדה, כי חולי השפעת של הקבוצה החלימו כמעט לחלוטין.

ביום רביעי תצא הפועל ת"א לארבעה ימי נופש ואימונים בחילה. "אנו מקווים להרגע בחילה מהעונה המקוללת, שעוברת עלינו", הסביר דוכר הקבוצה, יחיל דוד.

מחירת 20/15 פר רק

ת. אי תרוצה ואד מהתוצאה והחלה

מאת ניסן פרידמן

„אפשר לומר מהתוצאה שהשגנו מול נבחרת הונגריה", אמר אתמול מאמן נבחרת הנערים של ישראל, אמנון רן. „בכללו ברגל ימין לטורניר הגמר מבית ראסה גם מחמיר שהיינו מעדיפים בלעיר מהמקרה הקשה".

הטורניר עכשיו שהלה בנבחרת הונגריה. „אפר אתמול מאמן נבחרת הנערים של ישראל, אמנון רן. „בכללו ברגל ימין לטורניר הגמר מבית ראסה גם מחמיר שהיינו מעדיפים בלעיר מהמקרה הקשה".

הטורניר עכשיו שהלה בנבחרת הונגריה. „אפר אתמול מאמן נבחרת הנערים של ישראל, אמנון רן. „בכללו ברגל ימין לטורניר הגמר מבית ראסה גם מחמיר שהיינו מעדיפים בלעיר מהמקרה הקשה".

הערב רק כמה הבארים

[illegible]

כדורסלן יוגוסלאויה וראנקוביץ' (הופיע בארץ עם זאדאר) במאבק מתחות לסל עם שחקן נבחרת מכבים מאורהב

הערב שמינית גמר הגביע לנשים

מאת משה כהן

אלה משחקי רבע גמר גביע המדינה לנשים, שיערכו הערב:

הפועל שפיים – אליצור ת"א; הפועל שרות"ים – אליצור ראש"צ; הפועל ת"א – מכבי רמת-גן; הפועל גלבוע – הפועל ירושלים; לב ת"א – מכבי רחם ת"א; אורוגוכסי נצרת – אס"א ירושלים; הפועל בעת"ים – הפועל חיפה, הפועל גדרות – מכבי ת"א.

ניצחון לבריצלונה ותיקי ליאיל

הטליבה ברצלונה הישגה נצחון חוץ על קארין במחוזר ה-20 בליגה הספרדית בכדורגל, בעוד שהאלופה ריאל סאראגוסה סיימה במגרשה בתיקו 2:2 עם ספורטינג גיחון.

לברצלונה בראש הטבלה 30 נק' היא מקדימה בשתי נקודות את ריאל וכמרבע נקודות את אספניול, שניצחה את לאס פאלמאס 1:3.

השקיע 1.75 ש"ח וגרף פרס של 450,000 ש"ח

תושב פרבר נתנייתי שהשקיע 1.75 ש"ח בטופס טוטו דגיל זכה יחידי בפרס הגדול – 450,000 ש"ח (300,000 דולר) בבחשו את כל תוצאות 14 משחקי המחזור של „גביע הטוטו" ששפע הפתעות בשבת.

הזוכה, המתגורר בשכונת מגורים, ששלח 5 טורים בלבד בוושש להתקשר אל משרדי הטוטו עד אמש.

38 מסתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ-3980 ש"ח

414 ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד יקבל כ-365 ש"ח.

3522 ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד יקבל כ-42 ש"ח.

21,334 ניחשו 10 תוצאות נכונות וכל אחד יקבל כ-6.80 ש"ח.

13th hapoel games
מפעלי הספורט ה-13
Israel 4th-7th May 1987 ישראל 4-7 במאי

גורדן קלע 44 נקודות

44 נקודות של מייקל ג'ורדן העניקו נצחון לשיקאגו בולס על אינדיאנה לייקרס 93:105 בליגה הבדרום ומקבוצעת של אה"ב.

תוצאות נוספות: פילדלפיה – מאקרמנטו 93:99; בוסטון-סלטיקס – לוס אנג'לס קליפרס 101:114; דטרויט פיסטונס – וושינגטון בולטס 105:107; ניו יורק ניקס – מילווקי באקס 100:114.

ניומארייש – ספורטינג 1:3

במחזור ה-15 בליגה הפורטוגלית בכדורגל גברה ניומארייש על ספורטינג ליסבון 1:3 בעוד האלופה פורטו הישגה נצחון חוץ על אלחאש 2:2.

הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „מודיעים" הוגשה ע"י אלישיב רפי בבנין ובניות בשכ' הב"ר, רח' ירושלים, בקשת מלאכי בקשה למתן היתר לשימוש חורג בחריגה מתוכנית 20/102/98/8.

מהות הבקשה: הפיכת קומה א' של חנות אחת למועל לליטוש יהלומים במקום חנות המותרת לפי הוצ.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה, ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית קרית מלאכי.

כל הרוצה עצמו נפגע ממתן היתר לשימוש חורג, רשאי להגיש לוועדה הב"ל התנגדות לבקשה האמורה תוך 14 יום מפרסום הודעה זו בעיתון

י. כהן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מודיעים"

לבנטי בונדד חברת אחסנה בע"מ
THE LEVANT BONDED WAREHOUSES CO. LTD.
המשרד הרשום: חיפה, שער פלגר 1

הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי

באסיפה הכללית הרגילה ה-98 במסמר של החברה

אשר התקיימה ביום 25 בדצמבר 1986 בשעה 11.00 למחרב במשרדי החברה בתל-אביב רחוב לבונטין 1. **הוחלט לחלק דיבידנד ביניים בסך 11.641817 ש"ח לכל מניה (לפי תלוש מס' 54)**

הבעלים שבידם מניה של החברה רשאים לפנות למשרדי החברה ולקבל את הדיבידנד המגיע להם למסמר המניות שבידם.

בפקודת מועצת המנהלים
ג. משעל, מזכיר

"ת"א 29.12.86

הזמנה לייצור ולשיווק של ירקות

ארגון מגדלי ירקות המרכז החקלאי — ארגון מגדלי ירקות התאחדות האיכרים

מפעל הנצחה ע"ש אברהם (ברונו) בראון ז"ל

הנהלת המפעל מתכבדת להזמינך לטקס הענקת מלגות ע"ש אברהם (ברונו) בראון ז"ל לשנת תשמ"ז – 1986 – למצטיינים בענף הירקות, שיתקיים ביום ראשון ג' בטבת תשמ"ז (4.1.87), בשעה 13.00, באולם בני ברית, רחוב קפלן 8, תל-אביב.

ידידיו ומוקיריו מוזמנים.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי, השומרון
הודעה בדבר אישור שינוי תוכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה, בישיבתה מס' 37 מיום 9 בספטמבר 1986, לאשר הכנת שינוי תוכנית מתאר מקומית הנקראת „תכנית מס' ש/379 – אזור ספורט מזרחי יעקב".

שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכניות הבאות:

ש/11 – תכנית מתאר זכרון יעקב.
ש/104 – אזור וילות מיוחד בזכרון יעקב.

הודעה על הפקדת שינוי תוכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3263, תשמ"ז, עמוד 631.

השינוי האמור במדה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ניתן עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, השומרון, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, השומרון
הודעה בדבר הכנת שינוי תוכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה, בישיבתה מס' 37 מיום 9 בספטמבר 1986, לאשר הכנת שינוי תוכנית מתאר מקומית הנקראת „תכנית מס' ש/12 א' – מרכז זכרון יעקב".

השטחים הכלולים בתוכנית המוצעת:
גוש 11301 חלקות 33"55, 38"45, 88"91, 102, 105, 106
גוש 11303 חלקות 8"2, 10, 12, 14, 15, 26"31, 77, 78, 81, 82, 90, 91
גוש 11304, חלקות 14"28, 45

מטרות התכנית:
1. שינוי העדיף התחבורתי.
2. קביעת אזורים, תכליות והוראות בניה.
3. קביעת הוראות לעיצוב חזיתות ולפיתוח סביבתי.
4. קביעת הוראות לשיכון ושיקום מבנים.
5. קביעת מבנים להריסה.
6. איחוד וחלוקה מחדש.
7. קביעה שלבי ביצוע ותנאים למתן היתרים.

כן החליטה הועדה המחוזית, בהתאם לסעיף 79 לחוק, כי היתר בניה, בשטח הכלול בשינוי התכנית, יאושרו רק לאחר ששינוי תוכנית יקבל תוקף כחוק.

תוקף הודעה זו לשישה חודשים ביום פרסומה ברשומות.

משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

עדיפות הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק ה.ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב הרצליה הוגשה ע"י גרדוס יוסי שמריהו 18 ת"א, ר"ר רשומי וחבוב 13 ת"א בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום שם הישוב הרצליה רח' שלוה גוש 6667 חלקה 388 המהווה חלקה לגבי המחוז באזור בו מבוקשת החלקה, האמור בקשה להחלה 6% באזור בניה ודיירנו 42% במקום 36% המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית רח' מוקלוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרוצה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות בכתב לועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנגאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 148 לחוק התכנון תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אישור להקלה להקמת יציעים ולתוספת אחורי בניה במסגרת 6% כלבד ולהקמת קומת מרתף תחתונה לחניה כהקלה מתוכנית הבינוי בתחום בחל מס' 35 גוש 6957, תיק בנין 035–3/195.

בעל קרקע או בנין המחויק בהם ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פירסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כמסי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה – הגלבוע
מרחב תכנון מקומי הגלבוע
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

בנסמרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע הוגשה ע"י המועצה האזורית הגלבוע בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום – גוש 23190 בחלק מחלקה 3 ומהווה אזור לטילוק אשפה.

בשטח הנ"ל בחלי מגבל, הבחשב כקרקע חקלאית והבקשה היא לשימוש מוגד לתקופה של 5 שנים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית שבבנין המועצה האזורית ליד תל-יוסף ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל וכל הרוצה עצמו נפגע על ידי אישור הבקשה הנ"ל להגיש התנגדות בכתב למשרד הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אברהם ירום
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות צבוריות – המשרד הראשי
קרית הממשלה – רחוב שבט, ירושלים 91131
תל.: 13198 – סל. 277211

מכרז אספקה מס' א/159/86

1. מחלקת עבודות צבוריות מבקשת בזה הצעות בחירים לאספקה:
   א. צריות נתרן לחץ גבוה 250 וט,
   ב. מנדים לתאורת בבישים לנורות נתרן 250 וט,
   ג. מנדים לתאורת בבישים לנורות נתרן 400 וט.
2. ספסי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי האפסנאות הראשית של מע"צ, לפי הכתובת דלעיל (בנין 1 חדר 145), בימים ובשעות העבודה הרגילים.
3. בצרוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה עצמית, בשיעור הנקוב בנוף מפרטי המכרז, אי מילוי תנאי זה יפוחדר את מע"צ מהחזרה לדון בהצעה.
4. המועד האחרון להגשת הצעות – שעה 9.00 בבוקר ביום ראשון ה-18.1.1987.
5. אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעה הנמוכה ביותר, כל חלק ממנה או הצעה כלשהי.

טלוויזיה

מאת מירי מז

אין קשה לחשיבה

פעם שאלתי את בן־דודי, אמן הישוב בפאריס, מדוע לא יעלה לישראל. בגלל הדוב הזהוב, השיב. עם מיעוט יהודי אני עוד מסתדר איכשהו, אבל שלושה מיליון יהודים חכמים, מתוחכמים ומתחכמים, מערפלים לי את המחשבות. חיזוק לגישה זו מצאתי בדבריו של המומחה למינהל פרופ' יצחק אדיזס („זה הזמן").

ישראל, על פי פרופ' אדיזס, היא מדינה הלוקה ברוב של יומים ובאפס מינהלנים. ישראל היא חברה בה איש אינו מכבד את זולתו, איש אינו מקשיב לדברי רעהו, וכל עימות דעות הוא בהכרח התנגשות עקובת דם ויזע: השפל כפי יכולתך. לא ייפלא איפוא ש„קשה לחשוב כאן בצורה בריאה", כדברי המומחה.

פרופ' אדיזס קנה לו שם של מי שמציל חברות קורסות. אך משאלותיו של רם עברון ומתשובותיו קשה היה להבין מהו פתרון הפלא שלו לשיקום חברות כושלות. במקרה הישראלי, ברור שכל מפעל הצלה כזה, הוא פרויקט ארוך ותחלואי המשק, החברה האדם בישראל בעיצם עומדים. את תיקונם – ממליץ המומחה – יש להתחיל בגן הילדים. ובינתיים, עד שנחלים מתחלואינו, יכבדו אותנו פרופ' אדיזס ומחות ברחבי אדם, בביקורי מולדת מדומנים.

שאלת מיליון הדולר של רם עברון התייחסה ל„נטישתו" את ישראל („נטישה" – כך, בפירוש, אמר עברון). התשובה סמונה, כנראה, בשאלה עצמה. את משולם ריקלים איש לא היה שואל מדוע „נטש" את ישראל. ידוע שבעלי הון שהם, כמקרה, גם ידידי נפש של ראש הממשלה, ראש העיר הראיל שרון, לעולם אינם נוטשים. הם מחלקים את זמנם בין בתיהם לסוויטותיהם, כאן ושם. „נוטשים" רק אנשים עובדים המצליחים (ולפעמים נאלצים) למצות את כישוריהם בניכר יותר מאשר אצלנו ושאין להם – מה לעשות – ידידים טובים כאלה. אם כן, שוב, הייפלא שמתקשים לחשוב אצלנו חשיבה בריאה?

מועדון הלב המתוקן

גם התקף לב הוא סיפור במקומותינו וכבוד גדול שראוי לסקרו בהרחבה וברוב רעש. ביום שישי התקבצו בטלוויזיה מיני לוקים בלבם. רן בן־אמרי פרש את לבו ב„ערב חדש" ויומי שריד ב„ממני". הטלוויזיה נהפכה למועדון אקסקלוסיבי לתיקון הלב.

שריד הוא מופיען מקצועי, אבידה גדולה למחלקת הבידור והדראמה. המנחה רק מפריע לו. הרי הוא את דרשתו הכין מבעוד מועד, אז מה מבלבלים אותו עם שאלות? בתום הופעתו של שריד ב„ממני" התקשר אלי שכן של שריד, איש עתיר מחלות בזכות עצמו, ושאל אם שמתי לב לכך ששריד לא נראה בדיוק כמי שעבר מקרה־לב. לדעתו, ביים שריד את ההתקף, רק כדי לקצוד עוד הופעה בטלוויזיה וכתבות אמצע במוספים.

ביום ששום דבר לא נראה ממורף מדי כשמדובר בתאוות הזרקורים של שריד, יש להניח שההופעה או תריגיל ההופעה, הוא עוד אות מכשר טוכות לבריאותו הפסיכוסומטית המופלגת. נדמה לי שאני בתחילה להבין מדוע בל כך הרבה אנשים מתחלבים עבשיו עם תעוקת לב.

אליעזר סלוצקין, סיפור בן 100

סלוצקין, העמק, שוברט

היה זה, כמדומני, מומחה הטלוויזיה הבריטי יו גרין, שהתמן בשעתו על ידי שר החינוך והתרבות דאז יגאל אלון, להגיש דו"ח מפורט על תפקודה של הטלוויזיה הישראלית. לאחר שבדק מה שבדק, הגיש מסמך מנוסח להפליא שכפרק המלצות שלו היה גם הסעיף הזה: רצוי לא להקרין בתמונת הרקע שדות קמה באוקלהומה, בשעה שמשדרים משחק כדורגל בברזיל.

גזברתי כהמלצה זו, תוך צפיה בסדסו של אורי גולדשטיין על אליעזר סלוצקין בן ה־100 („מבט" ליל שבת). אכן סרט פיוטי, רגיש, יפה וקיסמי במידה. את המלצת המומחה הבריאטי ראוי וכראי לאמץ, אך לא תמיד כאריקות נוראה. האם, למשל, ללא תצלום רעיבת השמש המפיצה גנוהות שקיעה אחרונים בוודוד־כתמתם, היה הצופה מתקשה להבין בי מרובר בסיפור בלותו של דוד אחרון? חוץ מזה, הרביעיה הנהדרת של שוברט השתלבה להפליא בתצלומים היפים של שדות העמק.

גם יפה, גם פרקליטה

„איך זה להיות יפה ודופאה"? שאל פעם דן מרגלית מדוראיינת ב„ערב חדש". רם עבדון לא הציג שאלה זו לתובעת פנינה דבורין. אך הראיון עמה השרה תתושה לא נוחה, כאילו כל עילת דימונה לאולפן הטלוויזיה, היה הצידוף המסעיר, החד־פעמי: פרקליטה + יפה. התוצאה היתה ראיון חזותי מאוד. זה שפנינה דבורין היא אכן אשה מצודדת מאוד, אינו פוטר את המראיין מלהציג לה שאלות רלוונטיות על עבודתה. אך לפי שאלות המראיין ותשובות המרואיינת, היה אפשר לחשוב בי מרובר במזבידה, בחוקרת, במורה או בסגנית מלבת המים, ולא בתובעת מוכשרת בשפט פלילי המסעיר את המדינה בולה. רצינו לדעת, למשל, מה חשה הפרקליטה כשהיא מביאה את הנחקר לבדי משבר, וביצד היא משתמשת בידע הפסיכולוגי שלה לאיתור חולשותיו של הנחקר. לא למדנו דבר.

ממתבר שלא רק מצוקות קיומנו באן ופגמינו כחברה ובבנייאדם, מפריעים לחשיבה בריאה. גם נובחותן של נשים יפות מחבלות בה, כנראה.

על הדבש ועל הבקלאווה

„סיבה למסיבה" לפני בשבוע היתה תובנית מדעישה באמת. כל קצווי הארץ היו כה: משפחת מנזה המסונפת להיבלי הפילהדמונית מזה, ומשפחת התודבים הצעירים מסניפי דאוד־טאון אלנבי מזה. באמת, כמה נפלאה ורחבת אופקים ארצנו הקטנה, ובמה נפלאה ההיבה הממלבתית המכיאה למלונגו את דוב טובה ומשמניה. וכמה חמדה מדעיפה עלינו המנחה הלאומית רבקה מיכאלי, היודעת להתהלך עם השועים והטובלים, וכהבעה רבת קשב ועניין קוסעת אותם אחד לאחר, ובלבד שאיש לא יתקפח ולא יימלם מפורעות הכלל. הרי דף השאלות מונח לפניה היא בפסוקה תחיה. אך מה אירע לחיזכה המקצועי הרחב? האם רק מרשעת במוני מזהה בו מאניירה מעצבנתי? כל בך מעצבנת עד שהיא דומה לעוזית.

> נכון שכבר ענר יותר משבוע מאז אותה „סיבה למסיבה", אבל עוד לא נרגעתי. מאז אני מחפשת בבהילות קורס מזורז לתורכית. ראיתם איך אפשר לחטביע קיתונות של סבל ב„אישטמם־בבגי־אישטמם"? ראיתם איך אפשר לחפוך בל פרודה של סבל לגולדות מרשרשות? הייתי תותמת מנוי במועדון התורכי ההוא, אבל מה, שש גולדות יגמרו לי את החדשית.

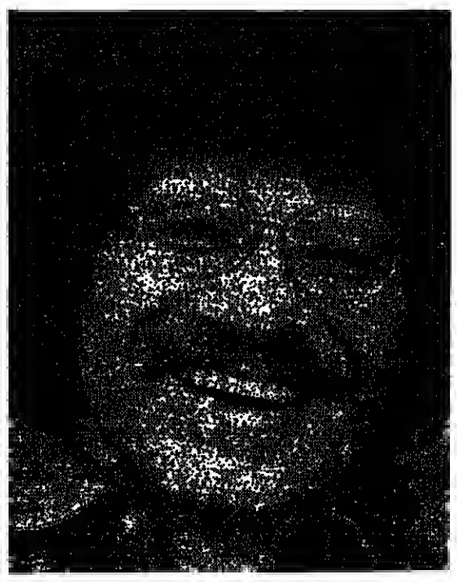

ורק עוגן הצלה בודד הושיענו הוא שלמה ניצן האחד והיחיד. הפעם אף עלה על עצמו ובריחותיו היו מופת של שנינות וחבמת תזמון, ולראייה: אפילו שובחי בדיחות כרוניים זוכרים לו עד עצם היום הזה גם את עניין מחיר הנעליים הצמוד לאינדבם עוד העגבניות, וגם את עניין הסודר שאמו הטובה סורגת לחמיניי.

בעידן אי־הוודאות, התמודות והמהמודות, הניצן הזה הוא עוגן היציבות היחיד בחיינו הדופפים. ממשלה באה וממשלה הולכת, המנחה מתחלפת, ותיצן לעולם מצחיק. אם הוא לא מקבל פרס ישראל השנה, אני אסרוג לו סודר.

בשר קפוא

מאת יגאל משיח

„עמקה ללא רחמיי". „אסתר", תשנ„ארמון", חיפה; „אורנע", ירושלים; „אשדוד", אשדוד; „רץ", רעבות

ארנולד שוורצנגר, „מר עולם" בדימוס, היה לגיבור יומיות: מהדורה שרירית ומפותחת יותר של איסוסוד, ברנסון וצ'אק נוריס. לשני הראשונים לפחות יש נוכחות קולנועית מסוימת. נוריס, לשעבר אלוף קראטה מפורסם, מביא לסרטיו הרבה חוכמת רנליים וכשרון בעיטה. אבל על שום מה היה אוסטרי עילג זה לגבור האפ־בי.אי החדש? אין זו חלילה הגנה על טהרתו הלאומית של הקולנוע האמריקאי, אלא קובלנתו של אוהד יומיות שרוף, שפתאום ערבבו לו את טרון עם הבלש

קולנוע

העידוני. לא הייתי קובל לדגע לו הייתי מגלה את שוורצנגר על עץ רם משמיע נחמות גורילה ומנפח את שריו עמודות הפרמים. אבל מה לגיבור ניאנדרטאלי זה (נא שימו לב לפרופיל) ולעולמו המסוגנן של איש החוקי את כלי הנשק החסובים הוא אוחז כאילו היו בנבה מקולפת, מושב המכונית סוגר אותו כמו כסא מפלס, ועד שלא הסיר את בגדיו להציג לנו את מפעל גופו (פעם בעשר דקות) הוא נראה כמו גוש בשר קפוא באריזה הרמטית, דחוסה מדי. למה כל זה? הרי אפשר היה לקשור לו אחוז חלציים חסכוני, להמציא איזה סיפור על איש ג'נגל מווייטנאם, שהגיח מהיער מקץ עשר שנים לנקום בממסד הבוגדני („רמבו" במהופך), וכך להניח לאחרי שוורצנגר להזיז את הערן ברציפות בפלאי עיצוב הבשר. אבל אולי אינו אובייקטיבי. המיזוג בין מבטא גרמני בבר, מוטיב נקמה ובלי נטק משוכללים שולח עדיין צמרמורת בגבי, למרות שכל המרכיבים האלה נמצאים הפעם בצד הטוב.

הסיפור (במעט שכחתי אותו) – כרגיל. המאפיה הורגת באכזריות את בנו של סוכן אפ־בי־אי. תיק, וזה מפתה את שוורצנגר, סוכן מודח, לספל בענין. שוורצנגר, כנראה בגלל קשיי התכופפות ותנועה, מסתובב בין הברזות בקומה זקופה, מציל הכל בחן של קינג קונג, מחוט את הדיק ומוען מחסניות בהעויות פרצוף מעוות כאילו הניף לגובה, עם כל לחיצה, 400 קילוגרם. כל אחד והרגלי עבודתו. ישתעממו גם אלה שסלחנותם ליוסיות גדולה משלי. ברוגמן בקולנוע ממוצע הוא השקעה טובה יותר.

בקצרה

מחאתו האחרון של חנוך לוין „הילד החולם" לא יועלה ב„קאמרי". על כך החליטה חנהלת הוניאטרון בעקבות איסור משרד העבודה להעסיק ילדים־שחקנים בהצגה. במחזה ב־12 תפקידים לילדים בני 10. במקום „הילד החולם" יעלה הקאמרי את „חבלי משיח" מאת מרטי לרנר בבימוי של אילן רונן.

ב„צוותא" יתקיים מחר דיון על אמות המידה המוסריות של איש המוסד, בעקבות ספרו של יגאל לב „הסוכן", שראה אור לא מכבר בהוצאת „כתר". את הדיון ינחה מאיר פעיל וישתתפו בו המחבר לב, תא"ל (מיל) עמוס גלבוע והפרשן הצבאי זאב שיף. צבי שלסון יגיש פרקי קריאה מתוך הספר.

בבית התפוצות ייערך מחר ערב לזכרו של השחקן האידי הגדול יוסף בולוף. אלמנתו של השחקן, לובה בולוף הגיעה במיוחד מארה"ב. הערב מתקיים לכבוד השלמת תרגום האוטוביוגראפיה של בולוף „מכבר השוק הישן" לעברית. בדיון ישתתפו שלום רוזנפלד, לובה בולוף, יהודה אפרוני ושמעון פינקל. ינחה: עזריה רפפורט.

במסגרת שבוע „ליטורגיקה" בירושלים תבוצע מחר בערב (בבנייני האומה) יצירה המושמעת בארץ לעתים נדירות: הרקוויאם מאת דבוז'אק. המנצח הישראלי יורי אהרונוביץ (מנהלה המוסיקלי של התזמורת הפילהרמונית של שטוקהולם) ינצח על התזמורת הסימפונית ירושלים, המקהלה הסקוטית הלאומית (המונה בהרכב מלא 180 זמרים) וארבעה סולנים: הסופראן לילי פונה, האלט מירה זכאי, הטנור תאורת משוייץ כריסטוף הומברגר והבאס האמריקאי דימטרי מצבוקוב. דבוז'אק חיבר את הרקוויאם ב־1890 בהיות בן 49, ב„תקופה האנגלית" שלו. כדאי מאוד להאזין לביצוע הנדיר שישודר גם ב„קול המוסיקה" (יום ג' 20.30).

הכינוס השנתי למוסיקה יהודית „שירת הדורות" (המתקיים מדי שנה בחנוכה), ייערך היום בירושלים (במלון „רמדה רנסנס"). תוקרים, מומחים ומוסיקאים ישאו הרצאות מודגמות על נושאים ממנים מתחום המוסיקה היהודית, המסורתית והאמנותית. הכניסה חופשית.

הערב יתקיים באולם שרובר בתיאטרון ירושלים הקונצרט התגיבי המיוחד לציון פתיחת תגיגות היובל ה־40 של האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. מסטיסלב רוסטרופוביץ' יחיה הסולן בביצוע „וריאציות על נושא רוקוקו" מאת צ'ייקובסקי. תזמן הסימפוניטה הישראלית בניצוח מנדי רודן. כל ההכנסות הקדשנה לקרן לקידום הלימודים באקדמיה.

כמנהגו מדי שנה יחדיק הפסטרן מנחם פרסלר בכיתות אמן לסטודנטים ולמורים לפסנתר, וכן להרכבים קאמריים בהשתתפות פסנתרנים. הזל ביום ד' 31.12 באקדמיה למוסיקה בירושלים ומיום ג' 6.1.87 במרכז המוסיקה במשכנות שאננים.

ישראל דליות

חוזרים לעתונות טובה. דבר

מנוי נכבד

"דבר" פותח במבצע חידוש המנוי לשנת 1987.
בשנה החולפת השתדלנו להגיש לך עיתון פתוח ומגוון שבו משתקפת קשת רחבה של דעות, השקפות ונושאים.
שנת 1987 תעמוד אף היא בסימן של שיפורים בתוכן העיתון ובצורתו, תוך הישענות גם על חידושים טכנולוגיים בתחום הדפוס.
דווקא עכשיו בעת תהפוכות בכלכלה וחוסר ודאות בדבר יציבות המחירים, כדאי לך לנצל היום את ההזדמנות ולשלם את דמי המנוי במחיר קבוע וסופי לכל שנת 1987. כל שעליך לעשות הוא: לכתוב, לטלפן או לגשת לסניף הקרוב למקום מגוריך לקבל פרטים עדכניים על התשלום לשנת 1987.

חתום עכשיו ותהנה מהנחה,
ומתנת "דבר" הספר המהודר
"לקסיקון לצמחי בית וקקטוסים"
בהוצאת "עם עובד".

כתובות סניפי דבר

תל־אביב, שינקין 45	טלפון 03-286141
באר־שבע, הרצל 42	טלפון 057-77043
חדרה, הרבנים סמואל 66	טלפון 063-32296
חיפה, הנביאים 27	טלפון 04-642111
ירושלים, המלך גורג' 16	טלפון 02-242203
כפר־סבא, ויצמן 95	טלפון 052-23301
נתניה, הרצל 31	טלפון 053-23148
פתח תקוה, ההסתדרות 19	טלפון 03-914728
רחובות, הרצל 168	טלפון 08-453798
מבריה, בין רסקו	טלפון 067-20966
עפולה, ארלזורוב 11	טלפון 065-93531

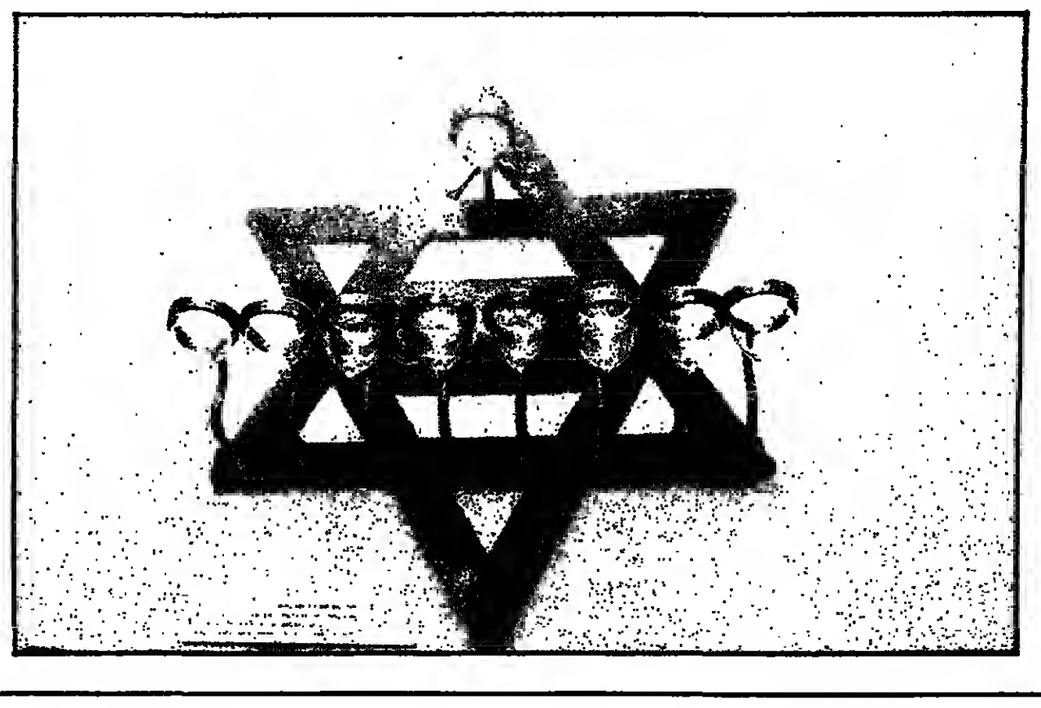

תנוכה הוא גם חגם של האוצרים במוזיאונים. אין במה להתלבט. מוזיאון ישראל מאוורר את אוסף מנורות החנוכה שלו, הנחשב לגדול והמקיף בעולם. החנוכיות, שקובצו מארבע כנפות תבל, מוצגות על קיר החנוכיות המסורתי. תערוכה אחרת, של מנורות חנוכה עתיקות, 66 במספר, מאוסף הידאיקה של האמן הנודע מאנה כץ, מוצגת בימים אלה במוזיאון על שם האמן על הכרמל בחיפה. החנוכיות, מרביתן מהמאות ה־18 עד ה־20, מוצגות על פי ארצות מוצאן וזאת כדי להצביע, ולו רק על קצה המזלג, על ייחודה של כל אחת מהקהילות היהודיות המקיפות במעט את העולם כולו: המזרח הרחוק, מזרח אירופה ומערבה וארצות הים התיכון. התערוכה תהיה פתוחה גם בחודש טבת.

בתמונה: חנוכיה מהודו (משוף המאה ה־19), עשוייה פליז וזכוכית.

בולים

מאת אריה לינדנבאום

ארבעה דורסי לילה מן המקרא יופיעו בבולי דואר בחודש פברואר 1987. בסקביל יופיע גיליון־מזבדת עם ערך בספי מוסף לתערובת הבולים הלאומית „חיפה 87".

סדרת דורסי הלילה נקראה כך, ביחון שבל בציגיה עופות הניזונים ממרוף חי, אותו הם קוטלים על־ידי דריסתו בעודת רגליהן החזקות. פעילות עופות אלה היא בלילה (חשיכה) ומכאן שמם. עיניהם גדולות וממוקמות בחלק הקדמי של הראש, בניגוד לדוב הציפורים, דבר המאפשר להם ראיית לילה מצוינת. בגלל מיקום העיניים אף זכו לכינוי „בעלי הבעה אנושית", יחסה להם חבמה יתרה ואצל היונים הקדמונים שימש הדורס בוס כסמל לאלת החבמה – אתנה. „הבעה אנושית" זאת אף הביאה על דורסי הלילה תלאות רבות, שכן הציבור הרחב ראה בהם שדונים קטנים והם סימלו את הרשע הבשורות הרעות ותמונות מכשפות העומקות ככישפיהם, קושטו בדקע בציורי ינשוף או לילית. קולות דורסי־הלילה סכוסמים על השמעת גשיפות חזקות, דבר שהגדיל את הפחד מהם. לא במקרה ראו קדמונים בקריאתה של הכוס אות לרצח של יזליזם קיסר.

לאמיתו של דבר, יש לדורסי הלילה תפקיד חשוב ביותר בתחום ההדברה. יומי לשם מ„החברה להגנת המבע" בותב שזוג תנשמות מצליח „להסל" בשבת קטן יחסית יותר מ־2,000 עכברים בשנה. בארץ קיימים עשרה מינים שונים של דורסי לילה, כולם מוגנים על־פי החוק ואין לפגוע בהם. בבולים מופיעים ארבעה מהם:

ראשון, שהוא הנציג הגדול של דורסי הלילה בישראל. מומת כנפיו מגיעה ל־140 ס"מ והוא מקנן גם באיזורים המדבריים וגם בצפון הארץ, באיזורים סלעיים ומוצקים. הוא חזק דיו לדרום ארנבות וחביבים עליו במיוחד קיפודים, אותם הוא אוכל מבלי להפגע מקציצם (!)

השעיר המשורטט, שהוא הקטן מבין דורסי הלילה שלנו, ומקנן בתוך עצים חלולים.

התנשמת, השוכנת בקרבת מעונות אדם – בעליות־גג, בחדות מים נטושים, לולים ודפתות. נחשבת לבת בריתו של החקלאי בהדבידה מבדמים בכמויות גדולות. בשנים בהם יש שפע עכברים, מסילות התנשמות עד 10 ביצים ומקננות לעיתים פעמיים ואף שלוש פעמים בשנה (!)

לילית המדבר, הדורס הרביעי המופיע בבולים, נחשבת בעולם לאחת הציפורים המדבריות הנדירות, דווקא בישראל היא נפוצה (במדבר יהודה והנגב). אלפי צפרים נהרים מכל העולם לעין גדי, כדי לצפות בה מקרוב.

בלשאצר שלא מספר דניאל

ביגואר 1987 יופיע בגרמניה המערבית בול דואר למלאות 300 שנה לבלשאצר ניזמן, אמן בניה גרמני. הבול הגרמני החדש יראה את הבניסה עם המדרגות של בנין הפאר וירצבירגר וסמל החותם האישי של הכנאי־הארדיכל הרנול, שכיון יצירותיו קיימים עד היום ארמונות ודנק וסיהוף, הכנסיות גרסהיים וארבעה־עשר הקדושים.

יוליוס טנדלר – גם בחותמת

בהמשך לפירסום על בול יוליוס מנדלר באוסטריה, שהוא ממוצא יהודי ובכלל באומפי „יהדאיקה", המציא לנו מ. צוקרמן מגבעתיים, גם חותמת דואר עם שמו של טנדלר.

אבן, ב־22.8.86 הומבעה בווינה שבאוסטריה, הותמת זיכרון עם ציון שמו של טנדלר במלאות 50 שנה למותו. ד"ר

יוסף פוגני בהונגריה

בול הונגרי חדש יובנס, בפי הנראה, לאלבומי יודאיקה. הבוונה לד"ד יומף פוגני (1886־1939) עיתונאי ומופר תגועת העבודה ההונגרית. ב־1909 קיבל תואר ד"ד לפילוסופיה באוניברסיטת בורפשם. שימש בתפקידים בכירים כמהפכת אוקטובר 1918. ב־1919 היה קומיסר לענייני צבא ואחר־כך קומיסר לענייני חוץ. מאוחר יותר היה גם קומיסר לענייני חינוך. בנפול הרפובליקה יצא לוויגה ואחר כך למומקבה, שם נעצר (1937) והוצא להורג.

בהודעת הדואר ההונגרי לא צויין מוצאו של ד"ד יוסף פוגני, אולם יוצאי הונגריה מציינים שהיה יהודי.

אמלם בולאי

אמלם בולאי חדשני ראה אור בבריטניה ומופק על־ידי הוצאת „סטנלי גיבנס" הידועה בהוצאת הקטלוג העולמי הנודע „גיבנס".

האמלם הבולאי החדש מתאר יותר מ־850 מפות שונות את מדינות הקולם בתקופות שונות הידועות בבולי דואר.

הספר מביא במרובן תיאורים גיאוגראפיים חברתיים, פוליטיים ותולדות הדואר של בל הטריטוריות שהנפיקו בולים מאז 1840. מחיר האמלם בבריטניה 14.95 שטרלינג.

דורסים מן המקרא